

\id JHN Buamu laa

\h Zān

\mt1 ZAN

\mt2 *Dɔfɪn Ben-tɪnù vɛhú le*

\mt2 *á Zān é wé*

\is **Zān vɛhú wɪnló jún**

\ip Le iè Yiezu Kirisa Ben-tɪnù vɛhú le á Zān é te wé.

\ip Zān é hàarí iè Yiezu Kirisa kèrán-zèbè píru áá niè-bè-ju dò. Àpe é temu hàarí é yàndéa é késí Yiezu senù lè yì le á pe Yiezu áá mí kèrán-zèbè píru áá niè-bè-ju mu é dàa kesí é bé mé-dínló è dí. (13.23) À ben mii bie mí yéré bò à wòd ne Yiezu kèrán-zuú le á we (21.20, 24)

\ip Zān é wé lé pe vɛhú mu le bò le é wé è bè nɪnbirìe è dũn sãàní ké Yiezu Kirisa é iè pe Masiya, ò fueníró le é hó Dɔfɪn hàarí bie bò ne mí Bén tɔn á ben hò dí míjé hũn. Ké á le é dũmua sè à n á yí hó fueníró.

\ip Zān vɛhú fii bánlén, á Yiezu è zéní. À zénie ne Yiezu iè lè Dɔfɪn bienù le wó míte áá nɪnbíró é bere síe lè súsùnù, é síe kere bè nɪnbirìe tíihú. Zān é bñie bie Yiezu bò le á hũn wé lé súsùnù: bò le á dàa hàarí wòd khé lé Ben-tɪnù è lé bé nɪnbirìe n, à wiení bé dɔriè, à je be ñpíkínìe è líení bé nɪnbirìe n, à wé mú yéréké bò bð-kui le wòd yòoke be nɪnbirìe lòn, fúu é van dɛu piè húmú áá piè vèró.

\ip Zān vɛhú wɪnló é yí menke lé bán áá Matiye áá maaki áá Liike bò le é bé dàa wé bé hón wè. Bèpe é bie mù Yéréké bð-kui le é Yiezu wó bò. Ké Zān pe wó mú yéréké bò mu júnhẽ hùoju dò mí-dòonún bò á bie, à biè zénie ne mu bò le bò hie iè mù le è bè nɪnbirìe è dũn mú pe yéréké bò mu jún sãàní.

\ip É Zān lò biè bie Yiezu bò dò le á wó bò ké Matiye áá Mariki áá Liike é pe yí bie mu wè. Mù pe bò mu dò é iè hĩ le:

\ip Hò yaamu le é can hò Kana lóo hũn bò (2.1-12),

\ip Yiezu áá Nikodemu bò (3.1-21),

- \ip Yiezu àá 3 Samari húnu bòo (4.1-12),
- \ip Ò Betizata nùún le tekèa lè wienír3 bòo (5.1-18),
- \ip Ò nùún le é ton vaá lé àá iè mui wienír3 (9.1-41).
- \ip Lazari vìer3 bòo (11.1-41)
- \ip É bòo le á Zān é wě sēmékea bán mí vēhú hūn é iè mù le:
- \ip 1 Yiezu Kirisa é iè Dɔfīn bienù le é te bòo mí-kùì é wó (1.1-18)
- \ip 2 Zān Batiisi bòo le á buie (1.19-34)
- \ip 3 Yiezu hán kèrán-zèbè leńker3 (1.35-51)
- \ip 4 Yiezu yéréké bòo júnhẽ hùoju le á wó bòo (2.1-12.50)
- \ip 5 Yiezu mén-wihí lè súsùnù lòn: piè liè lènló àá piè húmú (12.1-19.42)
- \ip 6 Yiezu vìer3 àá piè te zēńír3 mí kèrán-zèbè ñ (20.1-21.25)

\c 1

\s **Yiezu Kirisa iè lè nípiemu bienù le wóò lé lé mekēnì bē nìnbirìe ñ**

\p ^v1 Bòo mí-kùì fii bánlén, àpe le iè lè bienù é hún wi yón. Àpe le iè lè bienù hàarí wi àá Dɔfīn, à lò hàarí iè Dɔfīn. ^v2 Àpe le iè lè bienù é wo hàarí wi àá Dɔfīn mù bòo mí-kùì fii bánlén. ^v3 Àpe é te bòo mí-kùì é wó, è bòo dè le wi le Àpe é yí teń yí wé é mí wè. ^v4 Àpe iè pe é lé mekēnì é wi nin, è lè mekēnì iè bē nìnbirìe nípiemu. ^v5 É mú nípiemu é cì lè síbírú hūn, ké lé síbírú é yí tè mù bòo wè. ^v6 É nìnbírɔ dè le yèrè bé ne Zān* é Dɔfīn hàarí tɔre á bεre. ^v7 Ò bεre é mii ben khé àpe le iè mù nípiemu bòo, bòo le é wé è mù bòo le á khé è lé è bē nìnbirìe bé-kùì è de sǐ mù nípiemu mu ñ. ^v8 Àpe Zān kùusɔ temu hàarí yí mú nípiemu wè, ké á bεre é mii bie mu nípiemu bòo è lé bé nìnbirìe ñ. ^v9 Àpe le iè mù nípiemu mí-dòonún é temu iè nípiemu àá bò-bín le bεre hò dí míjé hūn é bεre é bē nìnbirìe bé-kùì è cienínin. ^v10 À hàarí wi hò dí míjé hūn, è hò dí míjé á te é mé, ké bé dí míjé niè é yí tè dǔń 3 wè. ^v11 Á van bá lóo hūn, ké bà lóo niè é van pǝ piè bòo. ^v12 Ké bé nìnbirìe dè é pe tè piè bòo, é dǔmua sè à ñ; é bàasiè mu bé-kùì á lé é bé dère wó Dɔfīn niè. ^v13 Bàasiè mu é yí wé Dɔfīn niè kèa bòo le é nìnbirìe dàa wóò te, tàá bē yí wé Dɔfīn niè àá nìnbirìe tǐe bòo, ké Dɔfīn te bàasiè é wó àá mí niè. ^v14 Àpe le iè lè bienù é wó nìnbírɔ, é ben kere kè tíihú ké Dɔfīn hiì àá pe hò tǐé é wi àá 3. É ké húie piè bàanír3, hò bàanír3 le

á yè-cóoní é yú ó Yàá viì. ^{v 15} Ì Zān é hàarí bie piè bòo àá ten-behó é ne: « Ì iè òpe le é ní bie bòo ne bàaso le mii khíi ben nin máahú é bàn pò mi iè mù le á hún sènéhà wi yón ké npe é ñeùn mí wè. » ^{v 16} É képe kè kùì á wó àá hiì mí pàamánú de-behó hūn, hò dúbìe àá mí puhē le é ké yú sēmékea bán. ^{v 17} Hò làndé é Dɔfɪn te lé á Moyiizi á lé kiè n, è lè hiì àá hó tiè é Yiezu Kirisa é te dàa bεε. ^{v 18} Nìnbírɔ le ñeùn meu Dɔfɪn é mí wè, ké á Yè-cóoní le iè Dɔfɪn, le wi e Yàá Dɔfɪn viì temu lé é bé nìnbirìe dàa dūne à.

↘ Ì Zān Batiisi bòo le á bie Yiezu bòo hūn

↘ Mat 3.1-12 ; Mariki 1.1-8 ; Liike 3.15-18 ; Zān 5.33-36

↘ ^{v 19} Le iè mù bòo á Zān é bie Yiezu bòo hūn. Mù wó pèhú le é bé Zerizalemu Zuifube hán-díe é dàa tɔre Dɔfɪn khén-dàariè àá bé Levitiεe dò ne be ve diè ò pe Zān ne ape é iè wieni? ^{v 20} É Zān é yí pí é yí bie ne mí yá kóní bé wè; ké á den zɔn khé lé bà n wíee ne mípe yí é pe Kirisa wè. ^{v 21} É bé zɔn ò diènin ne: « É kó wo iè wieni? Kó iè Eli íee? Á ne mí yí é pe wè. É bé ne a iè pe Dɔfɪn bð-háanírɔ íee? Á ne íbùé. » ^{v 22} É bé zɔn ne ape den wo iè wie, ie bé fɔbàn è bé khùá ve bie bòo dò è lé bé le te bé tɔre n. Ie pe míten den ne mí iè wieni? ^{v 23} É Zān zɔn kóníe bè ne:

↘1 \qt « Ñpe iè òp le temu é tè le ñi-herà hūn é ne:\qt*

↘1 \qt Mì wóoke a Núnsɔ wún ne ho téréen sãàní, »\qt*

↘ kèa bòo le é Dɔfɪn bð-háanírɔ Ezayi é dàa hàarí khé mú. » ^{v 24} Bè pe tɔnkeriè le é bé tɔre é bé van ò Zān viì é bé dò hàarí iè Farizīεεe. ^{v 25} É bé bīnie zɔn ò diènin ne: « É kó ben yí é pe Kirisa, è kò lò yí Eli, è kò lò yí é pe Dɔfɪn bð-háanírɔ, é kó wo wie dàá é bè nìnbirìe è líiníke mu ñumu hūn? » ^{v 26} É Zān zɔn kóníe bè ne: « Ñpe é mì líiníke mu ñumu hūn; ké á dò é vaá ben nin maahú. Bàaso é wi mi tíihú ké mí ñeùn yí dū piè bòo wè. » ^{v 27} Ñpe nin ñún ke fii è n síe lúnlúsí è fuen pie naahí huunìe. » ^{v 28} Mù pe sí mí-kùì é hún wé hó Betani* hūn, le cánkea van ló wi le vún le bé wóo ne Zurudē máahú, lè viì le á Zān Batiisi é hàarí é bè nìnbirìe è líiníke hūn.

↘ Zān é zéní ké Yiezu é iè Dɔfɪn pi-zuú

↘ ^{v 29} É pemù sí é van tēu, é Zān mii húi è Yiezu é van ve kãa ò. Á zɔn bie ne:

« Le iè ò Dɔfɪn pi-zuú, le mii leń bɛ dímíjé niè bɔ̀-koohɛ è lé pebè lòn. ^{v 30} “Ǿ iè òpe le é n bie bɔ̀ ne a nɪnbírɔ le é mii khí ben niń máahú é bàán pɔ mi iè mù le á hún sènɛhà wi yón ké npe jɛùn mí wè.” ^{v 31} Npe kùuso hún yí dũ a wè; ké n bɛrɛ é bɛ nɪnbirìè è líníkɛ mu jumú hún bɔ̀ le é wé è bɛ Izarayeli siè dàà dũń ɔ. » ^{v 32} É Zān bĩniɛ zɔn bie ne: « N meú Dɔfɪn Hɛciri ké hó yòó ló hí hóohún é síɛ kesí piè lòn kàa nmaàbúí bɔ̀ sí. ^{v 33} Npe hún jɛùn yí dũ a wè, ké hó Dɔfɪn le tɔrɛ mi ne n ben líníkɛ bɛ nɪnbirìè mù jumú hún é bie lé mi n ne: “Ǿ nɪnbírɔ le é kɔ mi ké hó Dɔfɪn Hɛciri é yòó ló hí hóohún é síɛ kesí lòn iè òpe le te bɛ nɪnbirìè mii tíní àá Dɔfɪn Hɛciri.” ^{v 34} É npe Zān é meú mù mí-kùí é n dàà dũne mù é bie ne a pe nùún mu iè Dɔfɪn Yènù. »

\\s Yiezu hán kèrán-zèbè bɔ̀

\\r *Mat 4.18-22*

\\p ^{v 35} É pemù sí van tɛun è Zān sɪn bɛrɛ wi le viì mu hún àá mí kèrán-zèbè niè-bɛ̀-ju dɔ̀. ^{v 36} Á mii húi è Yiezu é khí á zɔn bie ne: « Ǿ Dɔfɪn pi-zuú sí*. » ^{v 37} Á Zān kèrán-zèbè niè-bɛ̀-ju mu é jé mú bɔ̀ le á Zān é bie é bɛ van bɔ̀ Yiezu máahú. ^{v 38} É Yiezu khie mii húi è bɛ̀ bɔ̀ piè máahú á zɔn bɛ̀ dienin ne: « Mu nɔ̀bùó é mi é cè? » é bɛ zɔn ne: « Rabbi kó zɔ àá yí? » Rabbi iè bɔ̀ é bɛ ne Kèránlɔ. ^{v 39} Á zɔn kóníɛ bɛ̀ ne: « Mì ben, é mí bɛn mi yón. É bɛ van meú lè viì le á zɔ hún, é bɛ kesí àá ɔ pemù zɔn. Mù pe sí é wé è lè wurù é wo pànké é vé. ^{v 40} Bè pe niè-bɛ̀-ju le hàarí jé á Zān bienù é bɛ van bɔ̀ a Yiezu máahú, á nì-cóoní é hàarí iè ò Simɔn Pieri bà zuú Andere. ^{v 41} Á hán nɪnbírɔ le á Andere van yú é iè bà kúrú zuú Simɔn. Á bie lé à n ne: « Ké meú ò fuenírɔ, òpe le é bɛ wóò vé ne « Masiya » ie bɔ̀ é bɛ ne « Kirisa ». ^{v 42} Á dàà ò Simɔn é dàà van Yiezu viì. É Yiezu huie ò à zɔn bie é ne: « Kó iè Simɔn le iè Zān yènù. Bè wóo bɛn ve kɔ ne « Sefaasi » iè bɔ̀ é bɛ ne “Pieri” (Pieri iè bɔ̀ é bɛ ne Lenù). ^{v 43} É pemù sí le é tĩí é Yiezu húnà ne mí vaá ve Kalile. Á ló meú Filipu, á khé lé à n ne: « Ben bè niń máahú. » ^{v 44} À Filipu é lé Bɛtisayida le lò biè iè Andere àá Pieri bà lóo. ^{v 45} É Filipu é van yú Natanayeli, á bie lé à n ne: « Ké meú ò pe le á Moyiizi bie bɔ̀ hò landé vɛhú hún, le iè òpe le é hó Dɔfɪn bɔ̀-háanírìè lò biè khé bɔ̀ bɛ vɛhɛ hún, ò Nazareti Yiezu, le iè ò Zozefu Yènù. » ^{v 46} É Natanayeli zɔn ne: « Bɔ̀ dɔ̀ le sãa é sũn dè é lé Nazareti? » É Filipu zɔn

bie lé à ò nɛ: Ben é kó ve mi mu. » ^v47 É Yiezu mii húi è Natanayeli é ve kãa ò á zɔn bie pie bòo hũn é nɛ: « Le iè Izarayeli nùún àá bò-bín le é búo míne nin wè. » ^v48 É Natanayeli é zɔn ò òdienin nɛ: « Kó dũne mi yí? » É Yiezu zɔn bie lé à ò nɛ: « Ní sɛ̀nɛ̀hà meũ kɔ̀ lè òluunù fii hũn ké á Filipu é ɲeùn yí ve kɔ̀ wè. » ^v49 É Natanayeli den zɔn nɛ: « Kèránlɔ̀, kó iè Dɔ̀fin Yenù, kó iè Izarayeli bé-zuú. » ^v50 É Yiezu zɔn khé lé à ò nɛ: « Mù iè mù le é ò khé lé kò ò nɛ ò sɛ̀nɛ̀hà meũ kɔ̀ lè òluunù fii hũn é kó dàa dũmua sè mi ò. Kó bèn bĩní mi bò-bɛ̀hɛ̀ ke mú pɔ̀ mu pe le. » ^v51 É Yiezu bĩnie zɔn khé sĩinie nɛ: « Nin bie lé mie ò àá bò-bín nɛ mí bèn mi hĩ hóohũn ké hí hère, ké hó Dɔ̀fin melekebe wòò yòò è bè síe ó nìnbíɔ̀ Yenù* vii. »

\c 2

\s Hò yaamu le wó hó Kana lóo hũn bòo

\p ^v1 É pemù wihí bòn-bò-tĩ máahú è yaamu dò é ce ho Kana lóo hũn, hò Kalile pɛ̀hɛ̀ hũn. É Yiezu bà nín é hàarí wi yón. ^v2 É Yiezu àá mí kèrán-zèbè é bé biè hàarí vɔn mù yaamu hũn. ^v3 É mu le é hó òivɛ̀n é van yère, é Yiezu bà nín é khie bie lé á ò nɛ: « Pèbè òivɛ̀n é yère. » ^v4 É Yiezu zɔn bie lé à ò nɛ: « Hũnu, Mù yí kópe é temu fɔ̀bàñ è kò bie mu bòo le é ò fɔ̀bàñ è ò wé è lé mi lò! Niñ bòo wénlɔ̀ pɛ̀hú é ɲeùn yí òē wè. » ^v5 É bà nín é khie bie lé bé bò-sankeriè ò nɛ: « Mì wé mú bòo le á bèn bie è lé mie ò mí-kù. » ^v6 È sɛ̀nnà láa-bɛ̀hɛ̀ huezĩ dò hũn wi yón é bé Zuifube é wòò hí mú ɲumu è kóo hũn è dàá tie bɛte kèa bòo le é pèbè làndé dàa khé mú. Hĩ láa-bɛ̀hɛ̀ mu é òi-cóoní é litiribe baatĩ àá píru tàá khĩminù é ò è é zɔ. ^v7 É Yiezu khie bie lé bé bò-sankeriè ò nɛ: « Mì ve hí mú ɲumu è ben tíiní hí láahɛ̀ mu. » É bé van hɛ̀ mú ɲumu é ben tíinie hĩ é hí mii cáa. ^v8 É Yiezu bie lé bà ò nɛ: « Mì wo kìé mú pe ɲumu mu dò è lan ve lé ápe le te le sérí bòo é húi ò. É bé kìe é van lé à ò. » ^v9 Ápe le te le sérí bòo é húi é yòò òindie mú ɲumu le yèrèmea wó òivɛ̀n; á den yí ò vii le é hó òivɛ̀n mu ló nin wè, ké bé bò-sankeriè le te mu ɲumu mu é hɛ̀ é pe òũ mu. ^v10 Á khie vɔn ò pe yaamu bàasɔ̀ à bie lé à ò nɛ: « Bè nìnbirìe bé-kù è wòò sɛ̀nɛ̀hàá lé hó òivɛ̀n le tĩ ké bé nìnbirìe ben ɲun tù, è bè den lé hó le yí menkeá tĩ. Ké kópe den wo bòsí hó pe le tĩ fúu é lé pɛ̀hú le é ben òē. » ^v11 Le iè Yiezu bòo le á

dàa bé mí yéréké bò wénlɔ̄ fii hò Kana lóo hũn, hò Kalile pēhē hũn. Ǿ zēnie mí b̄aanírɔ̄ k̄ea mu é piè k̄erán-zèbè é dumua s̄è à ñ. ^v12 É pemù máahú, àpe àá bá nín àá bá zebè, àá mí k̄erán-zèbè é húnà van síe Kap̄erenayimu lóo hũn é van síe wó wihí b̄òn-bò-yiení yón.

↵ Yiezu é b̄è b̄ò-yieníriè è ɲe liení lé Dɔ̄f̄in z̄unù d̄ankò hũn

↵ *Mat 21.12-13; Mariki 11.15-18; Liike 19.45,46*

↵ ^v13 Bòo le bé Zuifuβe Nyíewèlòn sérí é van lúwí, é Yiezu húnà van yòó hó Zerizalemu. ^v14 Á van z̄on lè Dɔ̄f̄in z̄unù d̄ankò é z̄on yú bé b̄ò-yieníriè le é b̄è n̄emè, àá piriè, àá n̄maàbúo è yiení. À lò yú bé le é h̄i màa è z̄èní ké bé kesí. ^v15 Á khie m̄ò hò hurɔ̄ d̄ò é wó àá n̄h̄unú à ɲeu b̄è bé-k̄ui é lienie àá bé piriè, àá bé n̄emè. È b̄è m̄è-z̄èník̄er̄iè t̄eb̄élíβè á d̄ónkea é k̄óokeasí àá mí màa ^v16 À khie khé lé bé n̄maàbúo yieníriè ne: « M̄i khui mu pe sí mí-k̄ui è lé yón. M̄i bí wé k̄ie Yàá z̄unù àá derè z̄unù wè. » ^v17 É piè k̄erán-zèbè é síe lienie ké mú w̄é Dɔ̄f̄in bienù v̄ehú hũn é ne: *↵qt Dɔ̄f̄in, k̄ò z̄unù Wanminù é wi niñ t̄i hũn c̄eun, è 2 mù é niñ c̄iní k̄ea ho d̄iñ bòo sí.* ^v18 É bé Zuifuβe hán-díe é z̄on ò d̄ienin ne: « M̄u iè yéréké bòo hóso é k̄o wé è dàá z̄èní lé kiè ñ ké k̄ó dàa ɲunù le d̄è mù b̄à n̄mà é wé? » ^v19 É Yiezu z̄on bie lé b̄à ñ ne: « M̄i wúa le pe Dɔ̄f̄in z̄unù mu le, é nín hóoní lé é booní wihí b̄òn-bò-t̄i hũn. » ^v20 É bé Zuifuβe hán-díe é z̄on ne: « Lè Dɔ̄f̄in z̄unù mu p̄ehú t̄on lólíe d̄ewé àá bòo huez̄í hũn, é k̄ópe wo wie dàa d̄è lè é hóoní wihí b̄òn-bò-t̄i t̄iíhú? » ^v21 Ké lé Dɔ̄f̄in z̄unù le á Yiezu é bòo bie é iè pie tek̄èa. ^v22 É mú khié míe, é mú le é Yiezu húr̄un é vié ló bé n̄i-hiè t̄iíhú, é piè k̄erán-zèbè den síe liènie mù le ké á hàarí khé mú, é bé den wo d̄umua s̄è mù bòo le w̄é lé Dɔ̄f̄in bienù v̄ehú hũn, àá hí bie h̄i le é Yiezu hàarí khé ñ.

↵ Yiezu é d̄ũ n̄inbirie bé-k̄ui t̄iè bòo

↵ ^v23 É p̄ehú le é Yiezu wi ho Zerizalemu lóo hũn, hò Nyíewèlòn sérí hũn, é n̄inbirie c̄er̄iè è d̄umua s̄è a ñ iè mù le bé loo mu yéréké bòo le á wé. ^v24 Ké Yiezu pe den yí de s̄i b̄à ñ wè iè mù le á d̄ũ βe s̄āanie bé-k̄ui. ^v25 À lò yá c̄è ne βe bie n̄inbíro d̄ò bòo è lé mí ñ vé é mí dàá d̄iñ b̄aaso wè. Ǿpe míte ñ é d̄ũ bòo le wi n̄inbíro t̄i hũn.

\c 3

\s Yiezu àá Nikodemu bòo

\p ^v1 Nùún dò hàarí wi yón le yèrè é bé ne Nikodemu, ò hàarí iè Farizē à lò hàarí iè bè Zuifube hán-dí dò. ^v2 Á húnà van yú Yiezu hò súnúhú dò à bie lé à ò ne: « Kèránlò, ké dũ ké Dɔfɪn tɔre kɔ ne kɔ ben kèrán bé nìnbirìe; iè mù le é mú pe yéréké bòo le é kó wé, é nìnbíɔ le dè é wé é mí, ké Dɔfɪn míne àá bàaso. » ^v3 É Yiezu zɔn bie lé à ò ne: « Nin khé mú lé kò ò àá bò-bín, ké nìnbíɔ yí bīnī khùá te è wé nìnbí-fīl á yí dè Dɔfɪn bé-záanú é yá mi wè. » ^v4 É Nikodemu zɔn bie lé à ò ne: « Nìnbíɔ le kíne vó é mii bīnī khùá te lé ke wie? À lò yí dè yá bīnī khùá ve zɔ bá nín hūn à é te é lé kèa yìe-hǐ-junin. » ^v5 É Yiezu é zɔn bie lé à ò ne: « Nin khé mú lé kò ò àá bò-bín ne ké nìnbíɔ é yí te è lé jumu àá Dɔfɪn Heciri hūn, á yí dè Dɔfɪn bé-záanú hūn é yá zɔ wè. » ^v6 Mù bòo le tɔn ló nìnbíɔ ò é iè nìnbíɔ ké mú bòo le tɔn ló Dɔfɪn Heciri ò é iè Heciri. ^v7 É kó bí lé ne mu le é í bie lé kò ò ne mí fóbán è mì khùá te è wé nì-fīè è yòoke kɔ lòn wè. ^v8 Lè pinpirù é wòò zè vii le é lé we hūn, è kò jí, ké kó yí dũ vii le é lé ló, àá lé vii le é lé vaá ve wè. É sí iè mu pe é be le tɔn ló Dɔfɪn Heciri hūn é biè dĩ kèa mu. » ^v9 É Nikodemu bīnie zɔn bie lé à ò ne: « Mù pe sí woo dè é wé kewienín? » ^v10 É Yiezu zɔn kónie ò ne: « Kòpe le iè bè Izarayeli nìe kèránlò nì-behó è kò péwi yí dũ mu pe sí? » ^v11 Nin khé mú lé kɔ ò àá bò-bín: « Mù bòo le é ké dũ iè pe é ké wòò bie lé miè ò, è mù le é ké meu kète ò iè pe é ké wòò khé lé miè ò. Ké mí yá wòò tè kè biehǐ bòo wè. » ^v12 Mù le é nín mù bòo le wòò wé lé sústùnù lòn bòo è bie àá mie, é mí yí de sǐ; é íbùo temu mii lé è mì dàá de sǐ mi ò ké Bén é mù bòo le wòò wé hí hóohūn bòo é khé àá mie? ^v13 Nìnbíɔ dò jèun yí yòò ve hóohūn wè, ké á ben yí é nìnbíɔ Yènú le ló hí hóohūn é dàa ben síe. ^v14 É kèa bòo le á Moyiizi dàa cun ò henló hóonú é báa lè dāanù lòn é hóonie yòò fésí dĩnie lè jì-herà hūn, á nìnbíɔ Yènú biè fóbán à báa è yòò fésí dìní kèa mu*, ^v15 bòo le é wé è nìnbíɔ íe nìnbíɔ ké á dūmua sè à ò, à yí lé mekēnì le yá vé. ^v16 Iè mù le é Dɔfɪn hè wenie hóo dímpé cēun á dàa lé mí yè-cóoní bòo le é wé è nìnbíɔ le ké á dūmua sè à ò, à bí ví, ké á yí lé mekēnì le yá vé. ^v17 É Dɔfɪn é yí tɔn mí Yènú ne a ben síe lè bè nìnbirìe liè wè;

ké á tɔɾɛ à, è bè nìnbirìe dàá fuen piè bòo hũn. ^{v 18} Nìnbíɾɔ ké a dũmua sɛ̀ à n, é piè liè é yá lè wè; à le yí de sɛ̀ ɛ̀ n, é liè wũniɛ̀ lɔ̀ wɔ̀ ké á yí yí tɛ̀ wè; iè mù le á yí de sɛ̀ Dɔ́fɪn yè-cóoní n wè. ^{v 19} É hí liè mu iè hɪ̀ le: mù nípiemu é bɛɾe hò dímíjé hũn é bé nìnbirìe é weniɛ̀ lè síbírú é pɔniɛ̀ mù nípiemu iè mù le é pebè bɔ̀-werà é yí sãa wè. ^{v 20} Ì bɔ̀-kɔn-wé é yí we nípiemu wè, á yá wòd tɛ̀ lúwiní mù n, bòo le é wé è piè bɔ̀-werà è bí khán lé yíe wè; ^{v 21} ké á le é ve ho tɛ̀ wũn lɔ̀n é wòd ben lé mú nípiemu hũn, è bè mi wiée ké piè bɔ̀-werà iè Dɔ́fɪn tii bòo.

↘ Ì Zãn bòo le á sɪn bie Yiezu bòo hũn

↘ ^{v 22} É pemù máahú, é Yiezu àá mí kèrán-zèbè é khie van hò Zude pèhẽ hũn, é van é cãake yón àá bé, ké á bè nìnbirìe è líníke mu jummu hũn. ^{v 23} È Zãn biè wi Enɔn le wi Salimu senù; é bè nìnbirìe è líníke mu jummu hũn iè mù le é mú jummu é buò yón. É bé nìnbirìe é wòd ben piè vii à líníke bɛ̀ mù jummu hũn. ^{v 24} Pemù yii hũn è bè jɛ̀un yì baà Ì Zãn è dé kèsí hũn wè. ^{v 25} É Zãn kèrán-zèbè àá Zuifube nùún dɔ̀ é khie wũaní bé pe Zuifube te-tieró bòo hũn. ^{v 26} É bé van yú ó Zãn è bè bie lé à n ne: « Kèránlɔ̀, Ì nùún le hũn wi àá kɔ̀ hò Zurudẽ wũn máahú, Ìpe le é kɔ̀ bie hò tɛ̀ bòo hũn, é kɔ̀ húi à bè nìnbirìe è líníke mu jummu hũn, é bé nìnbirìe bé-kùì é ve àá piè vii. » ^{v 27} É Zãn zɔn kɔ̀niɛ̀ bè ne: « Nìnbíɾɔ yí dè bòo dɔ̀ yá yí ké Dɔ́fɪn yí teń mú yí lé b̄aasɔ̀ n wè. ^{v 28} Mipe mite n é jé ké n bie ne npe é yí é pe Kirisa, Ì fueníɾɔ le é hó Dɔ́fɪn é tɔɾɛ wè. Ké hó Dɔ́fɪn é tɔɾɛ mi ne n dí piè híehó. ^{v 29} Ì hé-fɪn b̄aasɔ̀ iè Ì bérɔ̀ le ti e yán, ké á bérɔ̀ le ti e yán b̄a p̄aá le dɪ̀ piè sɛ̀nù é Ì pe bé paà bòo è jí, é we míte cɛ̀un piè temu le á jí bòo hũn. É lé tɪ̀-wiè mu é bòo sɛ̀ mi n, è pe lè junù wo tú mú le lɔ̀n. ^{v 30} É sãawi è piè kèrán-zèbè è buóní buónírɔ̀, ké niñ bán é fánnin fánlɔ̀. ^{v 31} Ì le ló àá hí hóohũn é wi bòo mí-kùì jún hũn; à le ló àá lé súsùnù é bòo sɛ̀ le súsùnù n, à wòd wé lé súsùnù bòo à khé iè mù le á ló lé súsùnù. Ì le ló àá hí hóohũn é wi bòo mí-kùì jún hũn. ^{v 32} Mù bòo le á meu àá mú le á jé iè pe á wòd khé, ké hɛ̀rí nìnbíɾɔ̀ dɔ̀ yá wòd de sɛ̀ mù bòo le á bie n wè. ^{v 33} À le é dũmua sɛ̀ piè bie hí n é tɛ̀ dũ ké Dɔ́fɪn iè bɔ̀-berà é hó wòd khé. ^{v 34} Ì nìnbíɾɔ̀ le é hó Dɔ́fɪn tɔɾɛ é wòd bie Dɔ́fɪn bie hí iè mu le é Dɔ́fɪn tíniɛ̀ Ì àá mí Hécirí. ^{v 35} Ì Yàá é we a Yènú, á mɔ̀ mù bòo mí-kùì é dɔ̀ piè núnú hũn. ^{v 36} À le dũmua sɛ̀ à Yènú n é yú lé mekèni le yá vé; à le pé é yí de sɛ̀ ɛ̀ Yènú n é yá yí lé mekèni

mu wè, ké Dɔfɪn tĩ-cĩnĩi temu wi piè lòn. »

\c 4

\s Yiesu àá Samari húnu dò bòo

\p ^v1 É Yiesu dũne ké bé Farizĩeβε é jé mú le ké bé kèrán-zèbè le á hún yí è líinĩke mú jumu hũn é buò pɔ a Zān bán. ^v2 Ké á yí Yiesu míte ò é te βe nĩnbirìe é líinĩke mú jumu hũn wè, ké bé iè piè kèrán-zèbè. ^v3 É mu le é Yiesu jé mú le bé nĩnbirìe é bie piè bòo hũn, á ló hó Zude pèhẽ hũn é khũa vaá ve ho Kalile pèhẽ. ^v4 Ké a den fɔbàn à cánké hó Samarí è dàá lé ve yón. ^v5 Á van dẽu Samari lóo dò le yèrè bé ne Sisari, lè lúwi à Zakɔbu mún le á hàarí lé mí yènú Zozefu ò. ^v6 Hò iè yón á Zakɔbu bui é wi nin. É hó wún benlɔ tãnbii é lé é Yiesu van kesí lé bui junu. Búrɔsí è lè wurù é yòó wi le sí tíihú.

\p ^v7 É Samari húnu dò van βere é mii βen hí jumu. É Yiesu zɔn bie lé à ò ne: « Hẽ mi àá jumu ne n ju. » ^v8 Mù pe sí é wé ké Yiesu kèrán-zèbè é van zɔn hò lóo hũn ne bé ve zɔ yè bɔ-díe. ^v9 Á Samari húnu zɔn bie lé Yiesu ò ne: « Mu ke wie é kópe le iè ò Zuifube nùún é dàa βere é mù jumu le é ju è hẽun òpe le iè ò Samari húnu vii? » -- Iè mù le é bé Zuifube den yá wòò kóo bán lòn à bé Samari siè hùúú*. ^v10 É Yiesu zɔn bie lé à ò ne: « Ké kó hún dũ mu bòo le é Dɔfɪn mii hẽ àá bé nĩnbirìe, è kò lò hún dũ ape le é bie àá kɔ ne kɔ hẽmí àá jumu ne mí jú, é kópe kòte ò é hún βen hẽun mù jumu piè vii, á hún βen lé mú jumu le wòò lé lé mekẽni kɔ ò. » ^v11 Á húnu zɔn ne: « Kèránlɔ, kó lò yí dàa jumu hínlán pui, è le bui lò ni. É mú jumu le wòò lé lé mekẽni é kó wo kó lé àá yí? » ^v12 Kó wìe pɔ a pe kè zĩkĩn Zakɔbu le te le bui mu lé kiè ò? Àpe kùusɔ jun pelè jumu àá mí nìe à mí bì-laàsiè. » ^v13 É Yiesu zɔn kóníe ò ne: « Nĩnbíɔ íe nĩnbíɔ le jun mù pe jumu le, é jɛ-hĩní é βen bĩní é bé; ^v14 ké á le é jun mù jumu le é nin lé à ò, é bàasɔ é jɛ-hĩní é yá bĩní bé wè; è mù jumu le nin lé bàasɔ ò é βen dĩn kèa jumu nenkẽnú bàasò vii le lé mekẽni le yá vé é wòò zɔ lé hũn. » ^v15 Á húnu é zɔn bie lé à ò ne: « Núnsó, lé mú jumu mu mi ò, bòo le é wé è jɛ-hĩní bí bĩní bé mi wè, è ò wo bí bĩní βen hí jumu hũnún wè. » ^v16 É Yiesu zɔn khé lé à ò ne: « Ve ve mì βéɔ è kò khũa βen lé hũnún. » ^v17 Á húnu zɔn ne: « Ní yí dàa βéɔ wè. » É Yiesu zɔn bie lé à ò ne: « Kò bòo tĩ è

kò bie ne kó yí dàa béro wè. ^v18 Iè mù le é kó yan báa hùanú khieniε, à le é kó dàa kesí mú le lòn é yí mì béro wè. É kó munkea tîé. » ^v19 Á húnu zɔn wũama ne: « Núnso, ní loo ké kó iè Dɔfín b̀-háanírɔ. » ^v20 Kiè zĩkínb̀è Samari siè bàanie hò Dɔfín lè búkìe mu le lòn*, ké mípe Zuifube den wo ne le dáanú le é ké f̀sb̀àn è kè wòò bàaní hó Dɔfín hũn é wi àá Zerizalemu. ^v21 É Yiezu zɔn k̀óníe ò ne: « Desĩ mi ò, lè yìi d̀ò é vaá ben, è lè yá b́en wé lé pe búkìe mu le lòn, tàá Zerizalemu hũn é mí wóò b́en bàaní ε Yàá Dɔfín nin wè. ^v22 Mìpe Samari siè, mí wòò bàaní hó Dɔfín ké mí lò yí dũ ho wè; è kèpe Zuifube, ké wòò bàaní hò ò ké ké dũ ho, iè mu le é hó fuerè é ló àá képe Zuifube vii. ^v23 Ké yìi d̀ò vaá ben, è lè ỳeré ben d̃eu vó, le é Dɔfín bàanírìe àá b̀- b́ín é wo b́en bàaní ε pe Yàá Dɔfín ké piè Heciri é te peb̀è híehó é dú hò t̃ié hũn. Iè mù le é sí iè b̀è pe Dɔfín bàanírìe le á pe Yàá Dɔfín é cè. ^v24 Dɔfín iè Héciri, é b́é le é ò bàanínin é f̀sb̀àn è b̀è wóò bàaní ε ò ké piè Heciri é te peb̀è híehó dú hò t̃ié hũn. » ^v25 Á húnu zɔn bie lé à ò ne: « Ní dũ ké á Masiya le iè fuenírɔ le é hó Dɔfín t̃ore é vaá ben, ò iè òpe le é b́é wòò ve ne Kirisa. Ké á ben bere, á munke mu bòò mí-k̀ui jún é lé kiè ò. » ^v26 É Yiezu zɔn k̀óníe ò ne: « Ñpe le é bie àá kò é iè òpe. »

^vp ^v27 Búrɔsí è Yiezu k̀èrán-zèb̀è é van kh̃ua ló hó lóo hũn é bere d̃eu; é mu le é b́é bere yú ó ké àá bie àá húnu, é mú h̃e yòokea peb̀è lòn. Ké á d̀ò é yí h̃i mí t̃i è zò diè ò ò ne: « Mu níb̀uò é kó ne a wé? » tàá « Mu níb̀uò é kó é bie àá ó? » ^v28 Á húnu mu wo f̀r̀èsí mí íc̀uin ò à van zɔn hò lóo hũn é zɔn bie lé b́é ñnbirìe ò ne: ^v29 « Mì ben lé h̃ui ó ñún d̀ò le bie ñn bòò le é ní wó mí-k̀ui; ké á h̃e yí é pe Kirisa, ò fuenírɔ le é hó Dɔfín é t̃ore? ^v30 É b́é ñnbirìe zón ló hó lóo hũn é ló k̃aa Yiezu.

^vp ^v31 Mù pe sí p̃eh̃ú wé ké piè k̀èrán-zèb̀è é ò p̃è é ne: « K̀èránlɔ, síe dí bòò. » ^v32 Ké Yiezu den zɔn ne: « Ní dàa dínló d̀ò le ñn dí le é mípe é yí dũ wè. » ^v33 É piè k̀èrán-zèb̀è é wo kie bie bán hũn ne: « Ò d̀ò iè w̃ie é bere lé bòò le é dí ò ò íée? » ^v34 É Yiezu zɔn bie lé bà ò ne: « Ñn dínló iè mu le é ò wí é le te mi t̃ore t̃i bòò, è ò wé mú bòò le á d́ò ñn ñúnú hũn ne wé, è t̃íní j̃unù. ^v35 Mí wòò bie ne: « H̃ùnún àá ñp̃ih̃è b̀n-b̀- né è mù bòò m̃iiró é wo d̃eu. Ké ñpe é bie ne mi h̃ui hí múuniè s̃àaní: hò b̀- díe é wo b̃n, é wo f̀sb̀àn àá hó m̃iiró. » ^v36 Ò le é hò bòò è m̃i é wòò yí mí s̃àanín, mù bòò le á é m̃i iè b̀è ñnbirìe le á wòò cè

è kóo bán lòn è bẹ̀ yí lé mekēni le yá vé; bòo le é wé à le é mù bòo è zì áá ́ le é mù bòo è mìí é dàa bẹ̀ páaní wení bẹ́te. ^{v 37} É sí iè mù pe é lé wíi le é bẹ́ wóò wí ne: “À dọ̀ wóò zì, à dọ̀ è ben mìí” é dàa bọ̀n. ^{v 38} Ní tọ̀re mi e ne mi ve mìí mú bòo hò mún le mí yí té tọ̀nló hūn wè; bẹ̀ dọ̀ temu té lé mún so hūn, é mípe é bẹ̀re zọ̀n pebẹ̀ tọ̀nló hūn, é páaníe zọ̀n yú pemù tūnú áá bẹ́.

¶ ^{v 39} É bẹ́ Samari siè le wi hó lóo mu hūn cẹ̀rìèe é dūmua sẹ̀ Yiezu n iè mù le ápe hūnu mu é bie ne: « À bie niñ bòo le é ní wó mí-kùì é lé mi n. » ^{v 40} É bòo le é bẹ́ Samari siè mu é ben ló yú ó, é bẹ́ bọ̀nbọ̀nie ò n ne a kansí áá bẹ́. É Yiezu wó wihí bọ̀n-bọ̀-ju yón. ^{v 41} É nìnbirìe cẹ̀rìèeé bīnie dūmua sẹ̀ a n piè bòo le á bie bòo hūn. ^{v 42} É bẹ́ khíe é bie lé á hūnu mu n ne: « Mù wo bīnie yí mú bòo le é kó bie lé kiè n temu lé é ké dàa dūmua sẹ̀ wè. Ké mú iè mù le é képe kẹ̀te n é ńé piè bòo, é ké wo dū ké á iè pe dí míjé fueníró áá bọ̀-bín. »

¶ Bòo le é Yiezu dàa wienie ò bẹ́-zuú tọ̀n-té nì-behó dọ̀ yènú

¶ ^{v 43} É mu le é Yiezu wó wihí bọ̀n-bọ̀-ju lè vii mu hūn vó, á húnà có van Kalile pẹ̀hẹ́ hūn. ^{v 44} Àpe Yiezu míte n é bie ne Dọ̀fin bọ̀-háaníró é bà kùrú cẹ̀mené siè é yá wóò mènđẹ́ wè. ^{v 45} Ké mú le á van dẹ̀u Kalile, é bẹ́ Kalile siè é pere a n sàànie, iè mù le é bẹ́ biè hūn van lè Nyíewèlọ̀n sérí hò Zerizalemu hūn é bẹ́ meu mù bòo le á wó mí-kùì lè sérí mu hūn. ^{v 46} É Yiezu é sìn khie van hò Kana lóo, hò Kalile pẹ̀hẹ́ hūn, lè vii le á yèrèmea hò jummu é wó áá hó divén hūn. É bẹ́-zuú tọ̀n-té nì-behó dọ̀ é hūn wi Kaperenayimu lóo hūn ké pie yènú é do cẹ̀un. ^{v 47} Á ńé è bẹ̀ ne Yiezu ló hó Zude pẹ̀hẹ́ é bẹ̀re hò Kalile pẹ̀hẹ́ hūn, á yòó van yú ó à bọ̀nbọ̀nie ò n ne á ben síe hó Kaperenayimu é síe wiení mí yènú le do do é mii hí. ^{v 48} É Yiezu zọ̀n bie lé à n ne: « Mí wie dàa ben yí mi yéréké bòo, áá bòo le ńeùn yí wé yí mi è mì yá de sí? » ^{v 49} À bẹ́-zuú tọ̀n-té nì-behó mu é zọ̀n ne: « ńúnsọ̀, ben síe dẹ́ nin yíe ké niñ yènú ńeùn yí hí wè. ^{v 50} É Yiezu zọ̀n bie lé à n ne: « Lan bọ̀, kọ̀ yènú é wan » Á nùún mu é dūmua sẹ̀ Yiezu bienù mu n, á khie có. ^{v 51} É bòo le á ló wi ho wúń lòn é vaá bọ̀, é piè tọ̀n-tériè é ben sẹ́ piè híehó è bẹ̀ bie lé à n ne: « Kọ̀ yènú é wan. » ^{v 52} Á zọ̀n bẹ̀ dienin ne: « Hò iè waàwurù á dàa yòó dĩ sàa? » É bẹ́ zọ̀n ne: « Hò iè ńuhú ké lé wurù é woò háa khie fíi é piè teke-benlè dàa yòó ló piè lòn. » ^{v 53} Á yàá mu é dūne ké lé iè pe yìi mu hūn é Yiezu dàa bie lé à n ne piè yènú é wan. Ápe áá mí zūnú

nìe bé-kùì é wo dūmua sē Yiezu ñ. ^{v 54} Le iè Yiezu yéréké bòo ñjuunín le á wó hó Kalile pèhē hūn; lè yì le á dàa van ló hó Zude pèhē é bere hò Kalile pèhē hūn.

\c 5

\s Bòo le é Yiezu dàa wienie nùún dō le tekeà lè

\p ^{v 1} É pemù máahú è bè Zuifube é dàa séri dō. É Yiezu é yòo van Zerizalemu. ^{v 2} É hó Zerizalemu lóo hūn, é zīnù junù dō hūn wi yón é bé piriè wóò bènin è dàa zo ho lóo hūn. È lè saà dō é wi le zīnù junù mu senù le bé wóò ve àá Eburu níi ne Betizata, ké ñzēhē huanú dō é kíríkea lè ñ. ^{v 3} Doriè cèrìèè é hūn dūmekéasí hí ñzēhē mu fie hūn: bè dō iè muàbè è bè dō iè lóohí è bè dō iè bè le tekeà lè. [Bè hàarí é hò jummu sànbòníkéró è hiè; ^{v 4} iè mù le é Dofin Meleke dō é hàarí wóò wé à ben síe hó saà mu hūn è síe zèkèní mú jummu. À hán doro le wóò síe zo ho saà, hò jummu le é sànbòníke hūn é wóò we, hèri ké piè duiè é hūn dī ke wie.] ^{v 5} É nùún dō le do le iè pemù lólie bénlé àá píru àá bòo hùotí é hūn wi yón. ^{v 6} É mu le é Yiezu meu ò ké á dūmua, á dūne ké á do hàarí, á zon ò dienin ne: « Kó cè è kò yí teke-hiè? » ^{v 7} Á doro mu é zon bie lé à ñ ne: « Núnso, ní yí dàa nìnbíro le é mii mi é síe dé hó saà hūn lè yì le ké mu jummu é zèke wè, é ní ben nin kòkóke è ve dē, búrosí à dō é dú niñ híehó é síe zon. » ^{v 8} É Yiezu zon khé lé à ñ ne: « Síe híní mii kó demu diè è kò ve lan. » ^{v 9} É pemù laà hūn, á nùún yóò wan, á húnà mò mí demu diè à é ve có. Ké mú pe sí den wó bé Zuifube ñvūùnín sí dō zon.

\p ^{v 10} É bé Zuifube hán-díe é khie é bie àá ópe le é Yiezu wienie é ne: « Zoòni iè ñvūùnín sí, é kó yí fóbàn è kò tié kó demu diè wè. » ^{v 11} Á zon khé lé bà ñ ne: « Òpe le é te mi wienie é bie lé mi ñ ne n híní mii niñ demu diè è ñ ve lan. » ^{v 12} É bé zon ò dienin ne: « Ò iè wie temu khé lé kò ñ ne ko mii kó demu diè è kò ve lan? » ^{v 13} Ké á pe nùún le wan é den yí dū bàaso le tie wienie wè iè mù le é Yiezu zon vúnun bè nì-zàamá le hūn wi le vii mu hūn. ^{v 14} É pemù máahú è Yiezu zon yú ó lè Dofin zūnù hūn á bie lé à ñ ne: « Kó lò loo ké kó wo wan, é kó bí bīni wé bō-koohó, bòo le é wé è kò lòn bí bīní be è póní mú pe sí wè. » ^{v 15} Á nùún mu é có van khé é lé bé Zuifube hán-díe ñ ne a iè Yiezu é te mí

wieniε. ^v16 É sí iè pemù bòo hũn é bé Zuifube dàa é cè ne bé è wé bòo-koohó áá Yiezu, mù bòo le á wó hó pebè ñvũùnín sí zòn bòo hũn.

\p ^v17 É Yiezu zòn bie lé bà ñ ne: « Kìe Yàá wi mí tɔnló hũn fúu, è ñpe lò biè é té. » ^v18 É Yiezu bòo le á bie bòo hũn é lé é bé Zuifube hán-díe é woockea cè ne be bí é, ké mú den yí mú le á yí mènðē pebè ñvũùnín sí mí-dòonún, ké á bĩnie ne Dɔfɪn iè bá kùrú Yàá, iè bòo á ne mípe àá Dɔfɪn é màamán.

\s Dɔfɪn Yènú Yiezu pànké é lé áá hó pe Dɔfɪn vii

\p ^v19 É Yiezu zòn bie lé bà ñ é ne: « Nin khé mú lé mie ñ áá bò-bín: ñpe Yènú é yí dè bòo dò é yá wé niñte ñ wè; Ké mú bòo le é ñ wóò wé iè mù le é ñ meu ké kìe Yàá é wóò wé. È kìe Yàá bòo le á wóò wé mí-kùì é ñpe Yènú é biè wóò wé. ^v20 Iè mù le á Yàá é we a Yènú, é mù bòo le á wóò wé mí-kùì á wóò zéní è lé à ñ. Ì bèn bĩní zéní é áá bòo le á ne a wé dò ké mú bàakea é pɔ mu pe le ne a wé, é mú wo bèn yòoke mi lòn. ^v21 Kèa bòo le á Yàá dàa wóò viení bé ñi-hiè à lé lé mekēni bà ñ, é sí iè mu pe bà ñmaà á Yènú biè wóò lé lé mekēni bè ñinbirie le á we ne mii lé lé nin. ^v22 À Yàá lò den yàà lè ñinbíɔ dò lie wè, hĩ lie lènló mí-kùì á dɔ á Yènú núnú hũn. ^v23 Bòo le é wé è bè ñinbirie bé-kùì è bàaní é Yènú ñ kèa bòo le é bé dàa ò Yàá è bàanínin. Ñinbíɔ le é yá ò Yènú è bàanínin, é yá ò Yàá le ti e tɔre è bàanínin wè. ^v24 Nin bie mu lé mie ñ áá bò-bín: ñinbíɔ le é ñin biehí è jí, à dũmua sè à le te mi tɔre ñ, é yú lé mekēni le yá vé. É piè lie é yá bĩní lè wè, ké á den ló mú húmú hũn é khie yú lé mekēni. ^v25 Nin khé mú lé mie ñ áá bò-bín: lè yì dò é vaá ben, è lè den wĩnie ben dɛu wó, le é bé ñi-hiè bèn jí hó Dɔfɪn Yènú temu, é bé le é jí lé é yìe bèn kañ. ^v26 Kèa bòo le á Yàá dàa iè mekēni bàasɔ, á biè lé á Yènú iè mekēni bàasɔ. ^v27 Á lé lé núnú ò Yènú ñ ne a teñ hĩ lie è lè, iè mù le á iè ò ñinbíɔ Yènú. ^v28 Mì bí lé ne mu yòoke mi lòn wè, iè mù le é yì dò vaá ben, è bè le húrunke é wi hĩ búo hũn bé-kùì é bèn jí piè temu, ^v29 é bé zó lé bé búo hũn. É bé le wó bò-tente é bèn viè é yí lé mekēni lé yá vé, ké bé le é wó bò-kòohē é bèn viè é bé khíi lè lie. ^v30 Ñ yí dè bòo dò é yàà wé niñte ñ wè. Ké Dɔfɪn bòo le hó bie lé mi ñ iè pe é ñ dàa wóò lè hĩ lie, è hĩ lie le é ñ wóò lè é téréñ, iè mù le é mú yí ñin tĩi bòo é ñ wóò cè wè, ké á le tɔre mi tĩi bòo iè pe é ñ wóò cè.

\s Mù bòo le é hò tié è munke Yiezu bòo hũn

\p ^{v 31} Ké ní ben te niñ kùrú bòo é khé, è mù pe le é nin khé é yí be wè. ^{v 32} Ké á dò é wi yón é te niñ bòo é bie é ní dū ké mú bòo le á khé niñ bòo hūn é bɔn. ^{v 33} É mí pe é tɔre bè nìnbirìe é bé van ò Zān vii, á van munkea hò tié mí-kùì niñ bòo hūn é lé bà n. ^{v 34} Npe vii, è mù yí bé nìnbirìe bòo le é bé bie niñ bòo hūn é temu mii zéni ké niñ bòo le é nín bie é bɔn wè. Ké nin mù khé è lé mié n bòo le é wé è mì yí lé fuerè. ^{v 35} Ò Zān hūn ke kèa lè pèntíní le é bé jie é lé é cì é mù nípiemu è leñ; é mí tè piè bòo è mì wenié mite pèhú dè-cíi hūn piè nípiemu mu bòo hūn. ^{v 36} Ké npe niñ bòo le nín wé é hò tié è munke niñ bòo hūn é pɔ a Zān bòo le á bie niñ bòo hūn. Mù bòo le nín wé é iè mù pe le á Yàá lé mi n ne n wé tíní junù. É mú pe temu é zéni ké á Yàá é te mi tɔre. ^{v 37} À Yàá le te mi tɔre lò biè é hò tié munke niñ bòo hūn. Ké mí jeùn yí jí piè temu, è mì lò jeùn yí mi piè híhó wè. ^{v 38} É mí yàá tè dàá piè biehi mì tiè hūn, iè mù le é mí yí desì òpe le á pe Yàá é tɔre n wè. ^{v 39} Mí wòò bébé lé Dɔfín bienù vèhú n è kèrán sàání iè mù le é mí tī è mì ne mí Bén yí lé mekèni le yá vé pe pelè hūn. É lé pe Dɔfín bienù vèhú mu é te hò tié é munke niñ bòo hūn. ^{v 40} Ké mí lò yí tè ne mí ben niñ vii, bòo le é wé è mì yí lé mekèni le yá vé.

\p ^{v 41} Bè yí bé nìnbirìe é ní nín cè ne be bàání mi n wè. ^{v 42} N den dū mié, ní dū ké mí yí we Dɔfín wè. ^{v 43} Npe bere kìe Yàá junù lòn é mí pé niñ bòo. Ké nìnbíɔ dò é ben bere mí kùrú junù lòn, è mì den tè piè bòo. ^{v 44} Mí ben é bán khóóníke, è mì we mite. Ké mí den yàá cè ne mi wé bòo dò le é lé é Dɔfín é dàá bàání n mié wè. É mí yí dè yá de sī mi n lò. ^{v 45} É mí bí lieníke è mì bie ne npe temu Bén khé á Yàá Dɔfín híhó ne mí wó khon wè. Ò pe Moyiizi le é mí sínie áá mí jún ne ape te mié Bén yíni é temu Bén khé á Yàá híhó ne mí wó khon. ^{v 46} Ké mí hún dūmua sè à pe Moyiizi n àá bò-bín, é mí biè hún Bén de sī mi n iè mù le á Moyiizi é bie niñ bòo mí vèhè hūn. ^{v 47} Ké mú le é mí yí de sī à pe Moyiizi bòo le á wé n, é mí yí dè yá de sī mi n lò. »

\c 6

\s Bòo le é Yiezu dàa dínie nìnbí-dūmu

\v *Mat 14.13-21; Mariki 6.30-44; Liike 9.10-17*

\p ^{v 1} É pemù máahú è Yiezu cánkéa hò Kalile jummu le é bé wòò bíní ve ne

Tiberiyade numu é van ló. ^{v2} É nì-dũmu é van bò piè máahú iè mù le é bé loo mu yéréké bò le á wé é dàa é bè dɔriè è wiení. ^{v3} É Yiezu khie van yòó lé búkiè dò lòn à mí kèrán-zèbè é yòó kesí yón. ^{v4} Búrɔsí è bè Zuifube sèrì le bé wòò ne Nyíewèlòn é lúwi. ^{v5} É Yiezu é hóonie mí jún é mii yòó húi, á meu ké bé minike nìnbí-dũmu é ben àá piè vii; á khie ò Filipu òdienin ne: « Hò iè yí é ké dè hò búrú é ve yè hũn è bè pe nì-zàamá mu le è dàá yí dí bé-kùì? » ^{v6} Yiezu den hũn dũ bò le á mii wé ké á den pé khie ò Filipu òdienin è dàá jí piè junù bienù. ^{v7} É Filipu zɔn ne: « Hèrì ké ké van yè denie* khíé-ju búrú é hó lò péwi yá sanke é sɪ be wè. » ^{v8} É piè kèrán-zuú dò le iè ò Simɔn Pieri bà zuú Andere é zɔn bie ne: ^{v9} « Ì zĩncáahó dò le wi hũnún é dàa búrú hùanú àá ciè biè-ju, ké mú pe sí é dè ñbùo é wé àá bé pe minike nì-zàamá le? » ^{v10} É Yiezu zɔn bie ne: « Mì bie ne be nìnbirìe è síe kansí. È hĩ ñjíní é buò lè dáanú mu hũn. É bé síe kekésí. Bèpe bé-kùì hũn, é bé báa hàarí buò yú nìnbirìe muasíe hònú ñ. » ^{v11} É Yiezu fɔ hó búrú à dɔ Dɔfɪn berike à sankea hò é lé bépe le wi yón. À lò bĩnie lé bé ciè bà ñ kèa bò le é bé we. ^{v12} É bò le é bé dú tù vó é Yiezu é khie bie lé mí kèrán-zèbè ñ ne be khui ho le ké è bò dò è bí yaa wè. ^{v13} É hó pe búrú hùanú le é bé nìnbirìe lè è hò ké é bé khue tíinie sɪkíe píru àá bòn-bò-ju. ^{v14} É bé nìnbirìe le meu mù yéréké bò le é Yiezu wó é bie é ne: « Mù hè bɔn, ò pe nùún mu le é hè iè òpe Dɔfɪn bò-háanírɔ le fɔbàn à ben hò dí míjé hũn! » ^{v15} É Yiezu dũne ké bé we é bé ben baà ò è wé àá bé-zuú àá pànké. Á sɪn khie có van yòó le búkiè lòn mí-dòonún.

↘ Yiezu é ve mu numu lòn

↘ *Mat 14.22-34; Mariki 6.45-53*

↘ ^{v16} Bò le é hó zĩhú van dẽu, é piè kèrán-zèbè é van síe mù numu junù, ^{v17} é síe zɔn lè numu wiè dò é mù numu è cánké é ló vaá ve ho Kaperenayimu le van ló wi àá mú numu máahú. É hó sí wo yòó hẽun ké Yiezu jeùn yí ben síe bé pe mí kèrán-zèbè vii wè. ^{v18} É mu le é bé zɔn wi ho numu, è lè pinpi-behó dò é hũn zè, é mú numu é sànbòníke. ^{v19} É mu le é bé kèrán-zèbè é kére mù numu fúu é van yú kílónbè hùanú tàá hùezí bà ímaà, é bé meun Yiezu ké à ve mu numu lòn é kãa bè é ben lè wiè vii, é bé zére. ^{v20} Ké Yiezu den zɔn bie lé bà ñ ne: « Mù iè ñpe, mì bí zán wè! » ^{v21} É bé kèrán-zèbè mu hũn we ne a yòó

zo le wiè hũn àá bɛ́, ké pemù laà hũn é lé wiè van dɛ̃u lè sú̀sũ̀nù, le iè lè dáanú le é bɛ́ vaá ve hũn.

¶ Bè nìnbí-zàamá é Yiezu è cè

¶ ^v 22 É pemù sí é van tɛ̃un é bɛ́ nì-zàamá le puhú wi mu jumú junù é dũne mu ké lé iè jumú wiè dì-cóoní é temu puhú wi yón ké Yiezu é yí páaní zo le àá mí kèrán-zèbè wè, ké bɛ́ kèrán-zèbè mu temu zɔn lè pe wiè bɛ́-dòonún è bè cɔ́. ^v 23 Ké hí wuò b̀-ɓuà d̀ é van ló hó Tiberiyade lóo é dàa bɛre lè vii le é Núnso Yiezu é dɔ́ hó Dɔ́fin bɛrike hũn, à lé hó búru b̀ nì-zàamá n è bɛ́ lè senù. ^v 24 É mu le é bɛ́ nì-zàamá é bɛ húi è Yiezu àá mí kèrán-zèbè é mí yón é bɛ́ yòò zɔn hĩ wuò mu è b̀ khie van Kaperenayimu lóo hũn, é van ló ò cè.

¶ Yiezu iè hò díe le é lé mekèni le yá vé é wi nin

¶ ^v 25 É bɛ́ cánkéa mù jumú é van ló yú Yiezu è b̀ ò diènin nɛ: « Kèránlɔ, kó ben dɛ̃u hũnún wuàwurù? » ^v 26 É Yiezu zɔn kóníe b̀ nɛ: « Nin khé mú lé mie n àá b̀-ɓín nɛ mí niñ cànke iè mù le é mí puhú lè hò búru é t̀, ké mú yí mu le é mí dũ ho yéréké bò le ní wó jún wè. ^v 27 M̀ bí wé hí díe le wóò yaa è m̀ bánbé cè, ké hí díe le wóò kañ yón fúu, hĩ díe le é lé mekèni le yá vé é wi nin iè pe é mí bánbé cè. É hí díe le é lé mekèni le yá vé é wi nin á nìnbíɔ Yè̀nù é te mii lé mie n, iè mù le é mu iè òpe á Yàá Dɔ́fin é lé lé junù nin. » ^v 28 É bɛ́ nì-zàamá é zɔn ò diènin nɛ: « Ǹbùò iè pe é ké f̀bàán è kè wé è dàa wé mú bò le é Dɔ́fin é cè nɛ ké wé? » ^v 29 É Yiezu zɔn kóníe b̀ nɛ: « M̀ bò le é Dɔ́fin é cè nɛ mi wé, iè hò le è m̀ de s̀ è le á tɔre n. » ^v 30 É bɛ́ zɔn ò diènin nɛ: « É mú iè yéréké bò hóso é ko wé è kè mi è kè dàa de s̀ ko n? hó iè bò hóso é ko wé? ^v 31 Kìe zĩkínbè é lè hò maane* lè ji-herà hũn kèa bò le é mú dàa wé lé Dɔ́fin bienù vèhú hũn nɛ: “Ò lé hó búru le ló hí hóohũn bà n è bɛ́ lè.” » ^v 32 É Yiezu zɔn khé lé bà n nɛ: « Nin khé mú lé mie n àá b̀-ɓín, ò hàarí yí Moyiizi é te ho búru le ló hí hóohũn é lé mie n wè; ké kiè Yàá te ho búru tente le ló hí hóohũn é lé mie n. ^v 33 Iè mù le é hó búru le é Dɔ́fin é lé iè ò le é ló hí hóohũn è ben síe mii lé lé mekèni b̀ dímiyé niè n. » ^v 34 É bɛ́ wo zɔn bie lé à n nɛ: « Kèránlɔ, hò búru mu é kó wóò lé kiè n fúu. »

¶ ^v 35 É Yiezu zɔn bie lé bà n nɛ: « Ǹpe iè hò búru le wóò lé lé mekèni b̀

nìnbirìe n̄. Nìnbírɔ ké á b̄ere nīn vī, é h̄ini é yá b̄iní bí é wè, à le é d̄ũmua s̄è mī n̄ é ɲe-h̄ini é yá b̄iní é b̄é wè. ^{v 36} Ké n̄ lò khé mú é lé miē n̄ ne mí mēu mī, ké mí den yí de s̄ī wè. ^{v 37} K̄ie Yàá n̄inbirìe le á lé mī n̄ b̄é-k̄uī é vaá ben nīn vī, è n̄inbírɔ le b̄ere nīn vī é n̄ yá p̄í yá mī wè. ^{v 38} Iè mù le é n̄ yí lé hí hóoh̄ũn ben síē è síē wé nīn t̄ī bò wè, ké mú iè ò le te mī t̄ɔre t̄ī bò é b̄ere síē é wé. ^{v 39} À le t̄ɔre mī bò le á cè nīn vī iè mù le è b̄è n̄inbirìe le á lé mī n̄ b̄é-k̄uī é n̄i-cóoní d̄ò è bí v̄í, ké n̄ vīení b̄é b̄é-k̄uī lè mēú sí z̄on̄. ^{v 40} É k̄ie Yàá t̄ī bò iè mù le è b̄è n̄inbirìe b̄é-k̄uī le ò Yènù è h̄uí è b̄è d̄ũmua s̄è à n̄ è yí lé mek̄ēn̄i le yá vé, è n̄ vīení b̄é lè mēú sí z̄on̄.

¶ ^{v 41} É b̄é Zuifūbe é kí b̄é ɲihíē h̄ũn iè mù le é Yiezu h̄ũn bie ne mípe iè hò búrū le ló hí hóoh̄ũn é ben síē. ^{v 42} É b̄é khiē bie ne: « À yí é pe Zozefu Yènù Yiezu wè? Ké d̄ũ bà yàá àá bà n̄in lò. Á wo wie d̄àa d̄è é bie ne mí ló àá hí hóoh̄ũn é d̄àa ben síē? » ^{v 43} É Yiezu z̄on̄ k̄óníē b̄è ne: « M̄i bí kí mí ɲihíē h̄ũn wè. ^{v 44} N̄inbírɔ d̄ò é yí d̄è yá ben nīn vī ké k̄ie Yàá le te mī t̄ɔre é yí vé bàas̄ò è d̄àa ben wè. É n̄ b̄en vīení bàas̄ò lè mēú sí z̄on̄. ^{v 45} Mù w̄é hó Dɔf̄in b̄ò-háan̄irìe v̄ēh̄ē h̄ũn é ne: *¶qt Hò Dɔf̄in m̄ite n̄ é b̄en k̄èrán b̄é. ¶qt** Ò n̄inbírɔ le ɲé á Yàá Dɔf̄in bienù à t̄è f̄ó pīē k̄èránl̄ó é wòò ben nīn vī. ^{v 46} Mù yí bò é n̄ ne n̄inbírɔ d̄ò é ɲēn̄ mēu ò Yàá wè; ké á le ló àá ó Yàá vī é pe mēu ò. ^{v 47} Nin khé mú lé miē n̄ àá b̄ò-b̄ín ne n̄inbírɔ le ké á d̄ũmua s̄è, è bàas̄ò é yú lé mek̄ēn̄i le yá vé. ^{v 48} N̄pe iè hò búrū le wòò lé lé mek̄ēn̄i b̄è n̄inbirìe n̄. ^{v 49} M̄i z̄ik̄ínb̄è é lè hò maanē lè ɲīi h̄ũn, é b̄é lò pé h̄urunke. ^{v 50} Ké hó pe búrū mu le é ló àá hí hóo h̄ũn é ben síē, ké n̄inbírɔ é lè hò, á yá hí yá mī wè. ^{v 51} N̄pe iè pe búrū le é yīē wi le ló hí hóoh̄ũn é ben síē. Ké n̄inbírɔ ben lè hò búrū mu, á kan yón̄ f̄úu é yá hí yá mī wè. È hò búrū le nin lé iè nīn tek̄eà; nin lé hí bò le é wé è b̄è d̄ím̄íɲé n̄inbirìe b̄é-k̄uī é yí lé mek̄ēn̄i. »

¶ ^{v 52} É mú pe sí lòn̄ é b̄é Zuifūbe é h̄è khiē é w̄uaní bán t̄íih̄ú ké b̄é é bie ne: « À pe n̄ùn̄ mu le é wo wie d̄àa d̄è mí k̄urú tek̄eà é lé kiè n̄ é ké lè? » ^{v 53} É Yiezu z̄on̄ bie lé bà n̄ ne: « Nin khé mú lé miē n̄ àá b̄ò-b̄ín ne ké mí yí lè à N̄inbírɔ Yènù tek̄eà, è m̄i yí ɲu pīē c̄āni, è m̄i yí d̄àa mek̄ēn̄i m̄i h̄ũn wè. ^{v 54} À le wòò lè nīn tek̄eà à ɲun nīn c̄āni, à yú lé mek̄ēn̄i le yá vé, è n̄ lò b̄en vīení bàas̄ò lè mēú sí z̄on̄. ^{v 55} Iè mù le é nīn tek̄eà é iè díē àá b̄ò-b̄ín, è nīn c̄āni é iè b̄ò-ɲurìē àá b̄ò-b̄ín. ^{v 56} À le ké á wòò lè nīn tek̄eà à ɲun nīn c̄āni è bàas̄ò é can

bán àá mi, è ò ló biè can bán àá bàaso. ^{v 57} Ò Yàá le te mi tɔre é iè mekēni bàaso, à temu lé é ñ dàa wi; é sí biè iè mù pe bà ñmàa ké nìnbíro le é lè mi, é nín lé á yiè é wé. ^{v 58} É hó búró le ló hí hóohūn é ben síe é yí dĩ kèa hò le é mì zĩkínbè le húrunkè é hàarí lè wè. Ké nìnbíro é lè hò búró mu le, é piè yiè é wé fúu. ^{v 59} Yiezu é khé hìpe biehí mu le ké á bè nìnbirìe è kèrán bé Zuifube ñkóobánlòn zūnù hūn, hò Kapereyayimu lóo hūn.

\s Lè mekēni le é yá vé biehí

\p ^{v 60} É mu le é bé ñé Yiezu biehí vó, é piè mén-bèrìe cèrìèe é bie é ne: « Piè biehí menkea hie cèun! Wie temu dè hì pe biehí mu le bòo é tèt? »

\p ^{v 61} É Yiezu dūne mù ké piè kèrán-zèbè é kí bé ñihíe hūn piè biehí bòo hūn, á zɔn bè dienin ne: « Hì biehí mu iè bòo é lé é mí wo mi fùansí mí desìnló ñ íé? ^{v 62} Ké mí wo hūn meu ò nìnbíro Yènú ké á yòó có é vaá ve lè vii le á hūn sènèhà wi hūn é mí wo wiewieló? ^{v 63} Dɔfín Heciri te le mekēni wóò lé; è nìnbíro míte ñ é yí dè bòo dò yá wé wè. É hí biehí le é ñ khé lé mie ñ é iè Dɔfín Heciri è hì wóò lé lé mekēni. ^{v 64} Ké bé niè-bè-yiení dò mì tíihú é yí de sì wè. » Yiezu é bie kèa mu iè mù le é piè tɔnló fii bánlén, à den hūn dū be le yí de sì, à lò hūn dū a le dé mí bè nìnbirìe núnú hūn. ^{v 65} É Yiezu zɔn khé sīinie é ne: « É sí iè mù pe é ñ dàa khé lé mie ñ ne nìnbíro yí dè yá ben niñ vii ké Dɔfín yí lé pemù wún bàaso ñ wè. »

\p ^{v 66} É Yiezu bòo le á bie é lé é piè mén-bèrìe cèrìèe é khūa è bè ké á, é bīnie yá piè máahú è bè wè. ^{v 67} É Yiezu zɔn khé lé mí kèrán-zèbè píró àá niè-bè-ju mu ñ ne: « È mipe lò, mí biè yí mii khūá lan? » ^{v 68} É Simɔn Pieri zɔn kǒníe ò ne: « Núnso, ké bīní khíi ve wieni vii? Kòpe é te le mekēni le yá vé biehí é dàa. ^{v 69} É ké dūmua sè, è kè dū ké kópe temu iè hò Dɔfín núnú le é ce le hó tɔre. » ^{v 70} É Yiezu zɔn kǒníe bè ne: « Mù sūn yí ñpe te mipe niè píró àá niè-bè-ju é lere? É mí tíihú á dò é iè Sitūane núnú. » ^{v 71} Ò iè Simɔn Isikariyoti yènú Zudasi á nè. Ò iè òpe é ti e pe Yiezu Bén dé bé nìnbirìe núnú hūn, ké á lò iè bè pe kèrán-zèbè píró àá niè-bè-ju mu dò.

\c 7

\s Yiezu bà zèbè é yí de sì è ñ wè.

\p ^v1 É pemù máahú, é Yiezu húnà bò hò Kalile pèhē n. À hún yí we ne mí bè hò Zude pèhē n, iè mù le é bé Zuifuβe hán-díe é hún ò cè é ne βe bé. ^v2 Búrōsí è bè Zuifuβe kùdàahē* sérí é hún ben lúwì. ^v3 É Yiezu bà zèbè é bie lé à n ne: « Lé lan ve ho Zude è bè nìnbirìe le tè kò bòo, è biè ve mi ho tónlò le é kó é té. ^v4 Nìnbírō le we ne βe dūn mí, é yá wòò tankòní bòo le á wé wè. É mu le é kó mù bò-bèhē è wé, é kó wé mú bè nìnbirìe bé-kùì yìe hūn è bè dūn ké kópe é temu bòo mu é wé. » ^v5 Bè é khé kèa mu iè mù le é bà zèbè é hàarí yí de sī è n wè. ^v6 É Yiezu zòn khé lé bà n ne: « Niñ pèhú é ñeùn yí dē wè, è mipe vii è lè pèhú mí-kùì é sãa. ^v7 Mipe lókó é yí dè yá lé bé dímiré nie n wè, ké ñpe den lókó é ló bà n iè mù le é nín zēní lé bà n ké pebè bò-werà é yí sãa wè. ^v8 É mí yòò lan ve le séri, ñpe yí vaá ve, iè mù le é niñ pèhú é ñeùn yí dē wè. » ^v9 É mu le é Yiezu khé hí pe bie hí mu sí lé bà n vó, á khie kesí Kalile pèhē hūn.

\s Yiezu é lè kùdàahē sérí è dí Zerizalemu lóo hūn

\p ^v10 Bòo le é bà zèbè é có van le séri vó, é Yiezu biè húna tànkníe é van yón. ^v11 É bé Zuifuβe hán-díe é ò cè lè séri hūn; é bé é bè nìnbirìe è diekenin ne: « Ì wi yí hūn? » ^v12 É bé nì-zàamá é hún hūmèke bán tíhú cèun piè bòo hūn. Bè dō é bie ne a iè nì-tente, è bè dō biè pè è bè ne βe iè nìnbirìe á khèníke è víiní. » ^v13 Ké nìnbírō dō le é hún piè bòo è bie líení yíe é mí wè; iè mù le é bé é hún bè Zuifuβe hán-díe è zán. ^v14 Bòo le é lé séri wihí é van sankea mí tíhú, é Yiezu é yòò van lè Dōfin zūnù dánkò hūn, é zòn bè nìnbirìe è kèrán yón. ^v15 É mú hè yòokea bè Zuifuβe lòn é bé é bie é ne: « Ì wo wie dàa dū le Dōfin bienù kèa mu ké á lò yí kèrán? » ^v16 É Yiezu zòn kóníe bè ne: « Mù bòo le é nín kèrán àá mie é yí lé niñ vii wè, ké mú ló àá hó Dōfin le te mi tōre vii. ^v17 Ké nìnbírō le é tè é mii wé Dōfin tū bòo, á é dūn ké niñ bòo le é nín kèrán àá mie é ló àá Dōfin vii, ké mú yí ñpé niñ kùrú bie hí wè. ^v18 Nìnbírō le wòò bie mu bòo le é lé piè kùrú yèré vii é iè piè kùrú yèrè á cè. À le é wó á le ti e tōre yèrè á cè à bàanínin, è mù iè tíé á khé, è búo dō fíi é yá mi ε n wè. ^v19 Ì Moyiizi é yí ten hò làndé yí lé mie n? Ké mípe mì-kùì é nìnbírō le é hò làndé bòo le é hó ne bé nìnbirìe wé è wé é míne wè. É mú iè ñbùo temu lé é mí dàá cè é mii bé mi? » ^v20 É bé nì-zàamá zòn khé lé à n ne: « Ì iè ñpíkírō é temu wi kò n lò! wie temu é cè ne mii bé kò? »

\p ^v 21 É Yiezu zɔn ne: « Mù bòò b̀-ɔ́oní le é n wó hó n̄vũ̀nín sí zɔn, é mú wo yòokea mì lòn! » ^v 22 Ì Moyiizi é lé lé junù mie ò ne mi wóo f̀ua mi bé-zikíini, -- ké á pe Moyiizi é lò yí teñ pemù fii é yí j̀i wè, ké bé iè k̀ie zíkínbè temu fii s̀ènéhà j̀è. -- É mípe é wóò f̀i è bé-zikíi hò n̄vũ̀nín sí zɔn. ^v 23 Ké mí ben dè à bé-zikíi é wóò f̀i hò n̄vũ̀nín sí zɔn, è mù lò yá z̀éni ké mí wó khɔn àá ɔ́ Moyiizi làndé, é mú iè n̄b̀uò é mí dàa t̄iè h̄unà mi ò ne n̄ wó khɔn àá ɔ́ Moyiizi làndé iè mù le é n̄ wienie n̄n̄b̀i-k̀ui hò n̄vũ̀nín sí zɔn? ^v 24 M̀i bí wóò lè h̄i liè àá ỳie wè, ké mí wóò lè h̄i àá mí híéhó.

\p ^v 25 É Zerizalemu siè d̀ò é khie é bie é ne: « Ì yí é pe ǹuún mu le é bé cè ne be è bé wè? » ^v 26 É mí h̄ui lò, Ì le d̄i é khé bé n̄-z̀aamá tíih̄ũ, è n̄n̄b̀iɔ̀ d̀ò é lò yá bòò d̀ò wé àá ò wè! É bépe kè hán-díe iè biè wo d̄ũne mù àá b̀-ɔ́n ké á iè ò pe Kirisa, ò fueniɔ̀ le é hó Dɔ́f̄in é t̄ɔre íée? ^v 27 Ké b̀-ɔ́oní d̀ò den wi yón : ò Kirisa ben vaá ben, é n̄n̄b̀iɔ̀ d̀ò yá d̄ũn lé vii le á ló h̄un wè, àpe le é ké d̄ũ lénlén lò. ^v 28 É mu le é Yiezu é b̀è n̄n̄birie è k̀èrán lé Dɔ́f̄in z̄ũnù d̀ankò h̄un, á zɔn bére é ne: « M̀i é lieníke è mì ne mí d̄ũ mi, ne mí d̄ũ vii le é n̄ ló! É mí d̄ũn s̀aání ké n̄ yí ben niñte ò wè, ké á le é t̄ɔre mi é iè t̄iè b̀aasɔ, ké mípe é yí d̄ũ a wè. ^v 29 È òpe d̄ũ a iè mù le é n̄ ló àá piè vii, à lò iè òpe é te mi t̄ɔre. » ^v 30 É bé wo h̄un cè ne bé è baà ò, ké n̄n̄b̀iɔ̀ d̀ò é yí he à ò iè mù le é piè p̀èh̄ũ é h̄un j̀eùn yí d̄è wè. ^v 31 É bé n̄-z̀aamá tíih̄ũ, é bé c̀èr̀iè è d̄ũmua s̀è à ò é bé é bieke é ne: « Ì pe Kirisa ben b̀ere à iè w̄ie b̄én wé ỳéréké bòò é p̀oní mú pe le á pe ǹuún mu le é wé? »

\s **B̀è Dɔ́f̄in z̄ũ-h̄ieriè le é bé t̄ɔre ne be ve baà Yiezu bòò**

\p ^v 32 É bé Fariz̄iebe é j̀é mú bòò le é bé n̄-z̀aamá é h̄ũmekè bé tíih̄ũ ò Yiezu bòò h̄un. É bé Dɔ́f̄in kh̄én-d̀ariè hán-díe àá bé Fariz̄iebe é khie t̄ɔre b̀è Dɔ́f̄in z̄ũ-h̄ieriè d̀ò ne bé ve baà ò. ^v 33 É Yiezu zɔn khé é ne: « N̄ wi àá mie p̀èh̄ũ d̀ik̄indíe h̄un, ké pemù máah̄ũ è nin kh̄uá ve a le te mi t̄ɔre vii. ^v 34 É mí b̄én cè mi, ké mí yá mi mi wè, iè mù le é mí yí dè yá ben le vii le é nin kañ h̄un wè. ^v 35 É bé Zuifuɔ̀ è khie d̀ieke b̄án ne: « É hó wo iè yí á mii ve, è kè dàá bí mi è? a w̄ie mí ve be Zuifuɔ̀ le saakea có van wi be n̄n̄birie le yí bé Zuifuɔ̀ tíih̄ũ è ve k̀èrán bé íée? ^v 36 M̀i iè n̄b̀uò á cè mii bie á dàa ne ké b̄én cè mí ké ké yá mi mí iè mù le é ké yí dè yá ve le vii le é mí mii kañ h̄un? »

\p ^{v 37} É lé sérí méu sí le iè lè sérí mu sí-behó zòn, é Yiezu húnà dĩ bè nì-zàamá híehó à zòn bere é ne: « Ké nìnbíró dò é je-hĩni é bé, è b̀aaso ben niñ vii è ben ju. ^{v 38} Ké nìnbíró le é dũmua s̀è mi ò, é mú jumu le wòó lé lé mekèni b̀è nìnbirìe ò é zó cáa lé àá piè hũn, k̀ea bòo le é Dɔfĩn bienù dàa khé mú. » ^{v 39} Yiezu é iè Dɔfĩn Heciri le é bé le dũmua s̀è à ò é b̀en yí á bòo bie. Pemù yìi hũn, è Dɔfĩn Heciri é j̀eùn yí ben síe bé nìnbirìe lòn, iè mù le é Yiezu j̀eùn yí zò mí b̀aaníró hũn wè.

\s Bè nìnbirìe é sank̄ea Yiezu bòo

\p ^{v 40} É bé nì-zàamá le j̀é hí biehí mu é bé d̀ò é bie é ne: « D̀ò pe nùún mu le é h̀è iè ò pe Dɔfĩn b̀ò-háaníró àá b̀ò-bín. » ^{v 41} È bé d̀ò é bie é ne: « D̀òpe le h̀è iè ò pe Kirisa, ò fueníró le é hó Dɔfĩn é t̀ore. » Ké bé d̀ò biè khie é bie ne: « Ké mú h̀è b̀on ké á Kirisa é s̀aawi à lé hó Kalilé? ^{v 42} Lè Dɔfĩn bienù v̀ehú hũn, é mú lò ẁé ne a Kirisa é s̀aawi à lé Davide hũn niè hũn, hò Betelehemu lóo le á Davide hàarí wi hũn. » ^{v 43} É bé nì-zàamá é wo sank̄ea Yiezu bòo hũn. ^{v 44} É bé d̀ò é hũn we ne be baà ò, ké nìnbíró d̀ò é yí he à ò wè. ^{v 45} É bé Dɔfĩn zũ-hìeriè le é bé khèn-dàariè hán-díe àá bé Farizĩebe hũn t̀ore ne be ve baà ò Yiezu é kh̀ua van peb̀è vii, é bé é b̀è dieniñ ne: « Mí wie dàa yí baà ò dàá ben? » ^{v 46} É bé Dɔfĩn zũ-hìeriè é zòn ne: « Nìnbíró d̀ò le d̀è piè biehí bá nímaà é bie é míne wè. » ^{v 47} É bé Farizĩebe zón b̀è dienin ne: « Mí biè biè furesí míte á kh̀eniè yú nin íée? » ^{v 48} B̀è pe k̀è hán-díe àá bé Farizĩebe tíihú é nìnbíró d̀ò é yí t̀è piè bòo lo! ^{v 49} Ké bé ben yí bé pe nì-zàamá le yí dũ bòo d̀ò ò Moyiizi làndé hũn, b̀è iè biè le dánkèniè lò. » ^{v 50} É Nikodemu, le iè pe Farizĩe d̀ò le zòn s̀enéh̀a van meu Yiezu é hũn wi peb̀è tíihũ, á zòn bie ne: ^{v 51} « Kiè làndé ẁún lòn, é ké s̀un d̀è é bie ne nìnbíró é f̀óbán à bé ké ké j̀eùn yí dièke b̀aaso ò è dũn mú bòo le á ẁo? » ^{v 52} É bé zòn bie lé à ò ne: « K̀òpe wiè biè ló kalilé íée? É kó k̀erán lé Dɔfĩn bienù v̀ehú s̀aaní, é kó dũn ké Dɔfĩn b̀ò-háaníró é yí d̀è yá lé Kalile wè. »

\p ^{v 53} [É bé hunà é saakea é b̀onke.

\c 8

\s À hũnu d̀ò le é bé b̀aa hò bé-fénló hũn bòo

\p ^{v 1} É Yiezu khie có van yòó hó Olive v̀iini búkìe lòn. ^{v 2} É pemù sí le é tí

yuñbín dùdù à khũa ðen síe é khié van Dɔfɪn zūnù ðànkò hūn. É ðé nì-zāamá van ðere ðen kírie ò ñ, á síe kesí à ðè kèrán. ^{v 3} É ðé làndé kèránliè àá ðé Farizīeðe é van ðàa ò hūnu ðò le ðé van yòokea lòn ké à ðerɔ è fé é ðàa ðere é ðen ðĩnie ðè nìnbirìe tíihú ^{v 4} È ðè zɔn bie lé Yiezu ne ñ: « Kèránlɔ, ò hūnu mu le é ké van yòokea lòn ké à ðerɔ è fé. ^{v 5} À Moyiizi lò ðen khé hó làndé vèhú hūn ie ðépe háa mu sí ðà ñmaà é ké fɔbán è kè wóo taa ðé àá sìnnàa. É kópe ne wɛrɛ? » ^{v 6} ðè é bie kèa mu ké á iè wìe é ðé é pe, è ðàá yí bie ne a wó khɔn. Ké Yiezu ðen síe lúnluósí é wí lé súsùnù àá mí nínké-zuú. ^{v 7} Ké mú le é ðé ðĩ é ò ðiekenin fúu, é Yiezu síe húnà yòó ðĩ à zɔn khé lé ðà ñ ne: « Mìpe mì tíihú á le é peùn yí wé ðò-koo hó yí mi è dí hó híehó è mì lé sènlè à té à ñ. » ^{v 8} À ðĩnie síe lúnluósí é wí lé súsùnù lòn. ^{v 9} É mu le é ðé jé hí pe bie hí mu sí, é ðé khie saakea cókè àá nì-coohē-coohē, è ðàá mì àá ðé nì-kīihē è ðàa van síe vienie àá ðé le ké. È mù ké á hūnu mí-ðonún temu ðĩ Yiezu híehó. ^{v 10} É Yiezu síe húnà yòó ðĩ à khé lé à ñ ne: « ðè nìnbirìe le te kɔ é ðàa ðere é wi àá yí? à ðò yí té kɔ ñ? » ^{v 11} Á hūnu zɔn ne: « Núnso, à ðò yí té mi ñ wè. » É Yiezu zɔn ne: « Ñpe lò bie yí nin bie ne kó fɔbán è kò taa wè. Khíi lan ðɔ, ké kò bí ðĩ wé ðò-koo hó wè. »]

¶ Yiezu iè hò ðímíjé nípiemu

¶ ^{v 12} É Yiezu sìnn khie bie àá ðé nì-zāamá é ne: « Ñpe iè hò ðímíjé nípiemu. Nìnbírɔ le ðò niñ máahú é yí ðè yá ve síbírú hūn, ké à yí mú nípiemu le wóò lé lé mekēni. ^{v 13} É ðé Farizīeðe zɔn khé lé à ñ ne: « Kòpe kòte ñ é te kɔ kùrú bòò é khé, é mú pe le é kó khé é yí be wè. » ^{v 14} É Yiezu zɔn ne: « Ñpe yèré hún te niñ kùrú bòò é khé, è mù pé ðɔn iè mù le é ñpe é ðũ vii le é ñ ló, à lé vii le é ñ vaá ve. Ké mípe é yí ðũ vii le é ñ ló, àá lé vii le é ñ vaá ve wè. ^{v 15} Mí wóò lè hĩ lie kèa ðe nìnbirìe lie lènló; è ñpe é yá nìnbírɔ ðò lie è lè wè. ^{v 16} Ké ñ yere hún lie lè, è hò iè tíé lie iè mù le é mú yí ñpe niñ-ðonún é te hí lie mu é lè wè, ké kìe Yàá le tɔre mi é wi àá mi. ^{v 17} É mú wé mí làndé vèhú hūn ne nìe-ðè-ju bòò le é ðé meu é khé ne mu ðɔn é temu iè tíé. ^{v 18} É ñpe é hò tíé é munke niñ bòò hūn, è kìe Yàá le tɔre mi é lò ðiè é hò tíé è munke niñ bòò hūn. » ^{v 19} É ðé zɔn ò ðienin ne: « Mì Yàá wi yí? » É Yiezu zɔn ne: « Mí yí ðũ mi, è mì lò yí ðũ kìe Yàá wè. Ké mí hún ðũ mi, ne mì ðiè ðũ kìe Yàá. » ^{v 20} Yiezu é khé hí pe bie hí

mu sí pèhú le á dàa bè nìnbirìe kèrán lé Dɔfín zūnù dānkò hūn, lè dāanú le é hí bunbuò le é bé nìnbirìe é wòò ben koo hó hēmù bòo hūn è lé Dɔfín é wi nin. É nìnbíró dò yí baà ò iè mù le é piè pèhú é hūn ñeùn yí dē wè.

¶ ^v 21 É Yiezu bīnie zɔn khé lé bà ñ ne: « Ñpe vaá lan; mí Bén cè mi, ké mí Bén hí mí b̀-koohē hūn. Lè viì le é ñ vaá ve é mí yí dè yá ve hūn wè. » ^v 22 É bé Zuifube zɔn bie ne: « ɔ wiè mii bé míte íée, á dàa ne ké yí dè yá ve le dāanú le mí vaá ve hūn? » ^v 23 É Yiezu zɔn bie lé bà ñ ne: « Mipe é lé áá lé súsùnù, è ñpe é lé áá hí hóohūn. Mipe bòo é sè hò dí míjé mu le ñ, è ñpe bòo é yí sè hò ñ wè. » ^v 24 É sí iè mù pe é ñ dàa ne mí Bén hí mí b̀-koohē hūn. Ké mí yí de sè ñe ñpe é iè òpe le é wi, é mí Bén hí mí b̀-koohē hūn. » ^v 25 É bé zɔn ò dienin ne: « É kópe iè wieni? » É Yiezu zɔn ne: « Nin òpe le é nín bòo è khé áá mie fúu áá niñ bie hí fii b́ánlén. » ^v 26 Ní daà boò b̀-kuì é nin bie mi bòo hūn, è ñ dàa lie é nin lè mì bòo hūn; ké á le é tɔre mi iè tié b́aaso, é mú bòo le é ñ jé piè viì iè pe é nín khé hó dí míjé hūn. » ^v 27 É bé yí dūñ ké á iè Yàá Dɔfín bòo á khé wè. ^v 28 É Yiezu zɔn bie lé bà ñ ne: « Mí ben b́aa ò nìnbíró Yèñù lè dāanù lòn é hóonie yòonie vó, é mí den Bén dūñ ké ñpe iè òpe le é wi, è ñ yá wóo wé bòo dò niñte ñ, ké mú bòo le é ñ wòò bie iè mù le á Yàá le tɔre mi é kèrea áá mi. » ^v 29 ɔ le te mi tɔre é wi áá mi; ò yí fùansí mi ñ niñ dònún wè; iè mù le é mú bòo le á we iè pe é ñ wòò wé. » ^v 30 É mu le é Yiezu é khé kèa mu, é nìnbí-kùì é dūmua sè à ñ.

¶ ^v 31 É Yiezu zɔn bie lé bé Zuifube le dūmua sè à ñ ne: « Ké mí bébea niñ bie hí ñ, è mì iè niñ kèrán-zèbè áá b̀- b́ín. » ^v 32 É mí Bén dūñ hó tié, è hò tié é Bén lé é mí teñ míte. » ^v 33 É bé zɔn ne: « Kèpe iè Abarahamu hūn niè é ké ñeùn yí wé nìnbíró dò wóhí yí mi wè. É mú iè ñbùo é kó dàa ne ké Bén teñ kéte? » ^v 34 É Yiezu zɔn khé lé bà ñ ne: « Nin khé mú lé mie ñ áá b̀- b́ín ne nìnbíró íe nìnbíró le wòò wé b̀-koohó, à iè b̀-koohó wɔnù. » ^v 35 À wɔnù é yá wóo kañ bé zūnù b́aaso zūnù niè fúu wè; ké á zūnù b́aaso yèñù pe wòò kañ áá bé fúu. » ^v 36 Ké á Yèñù é ben lere mì jún ñ, é mí Bén teñ míte áá b̀- b́ín. » ^v 37 Ní dū ké mí iè Abarahamu hūn niè. Ké mí den cè mii bé mi, iè mù le é mí ṕe niñ bie hí bòo. » ^v 38 Mù bòo le é nín khé áá mie iè mù le é ñ meu kìe Yàá viì; è mipe bìe wòò wé mú bòo le é mí jé mì yáá viì. » ^v 39 É bé zɔn ne: « Kìe yáá iè Abarahamu. » É Yiezu zɔn khé lé bà ñ ne: « Ké mí hè hūn iè Abarahamu niè áá

bò-bín, ne mì wóò wí é Abarahamu bòo le á wó. ^{v 40} Ké mú le lòn, é mí den cè mii bé mi, òpe le iè hò tíé le é n jé Dɔfɪn vii, é n munkea é lé mie n. É Abarahamu den yí wé mú pe sí bà nímàa é yí mi lò. ^{v 41} Mìpe iè mì yàá bò-werà iè pe é mí wóò wé. » É bé zɔn ne: « Kèpe é yí niè le kɔnkɔnló wè. Dɔfɪn mí-dòonún temu iè kìe Yàá. » ^{v 42} É Yiezu zɔn khé lé bà n ne: « Ké Dɔfɪn hè hún iè mì Yàá àá bò-bín, ne mì hún Bén wení mi, iè mù le é òpe é ló àá hó Dɔfɪn vii, è hò iè piè junù lòn é n dàa bεε. N yí ben niè kùrú junù lòn wè, ké kìe Yàá é te mi tɔε. ^{v 43} É mú iè n̄bùo temu lé é mí dàa yí dū mu bòo le é nín khé lé mie n jún? Mí yí dū pemù jún iè mù le é mí yá cè è mì jí niè biehi wè. ^{v 44} Mìpe mì yàá iè Sitūane, é mí we mii wé mì Yàá tīi bòo. Àá hó dí míjé fii bánlén ké ápe iè n̄-bé. Òpe jεùn yí munkε tíé yí mi iè mù le é tíé míne ò n wè. Ò ben h̄i búo è búuke, è piè biehi mu é ló piè kùrú tīi hūn, iè mù le á iè b̄ó-búuke à lò iè búo bà yàá. ^{v 45} È òpe é mí yí de s̄i niè, iè mù le é n wóò khé hó tíé. ^{v 46} Ò iè wie mì t̄iíhú é temu dè é z̄éni ké n wó bòo-koo hó? ké n ben wóò munkε ho tíé, è n̄bùo temu lé é mí dàa yí de s̄i mi n? ^{v 47} Ò n̄n̄bíro le bòo s̄è hò Dɔfɪn é wóò jí hó Dɔfɪn biehi. Ké mípe é bòo yí s̄i hò Dɔfɪn wè, é sí iè pe temu lé é mí dàa yàá jí pehò biehi wè. »

¶ Yiezu àá Abarahamu bòo

¶ ^{v 48} É bé Zuifube zɔn ne: « Kè bòo tī è kè bie ne kó iè Samari n̄ún, n̄j̄ík̄íro é wi kɔ n. » ^{v 49} É Yiezu zɔn ne: « n̄j̄ík̄íro míne mi n wè, ké á iè kìe Yàá é nín bàanínin, è mìpe é n̄n̄ khèránke mi laà hūn. ^{v 50} Òpe yá cè ne be n̄n̄bir̄iè è bàaní mì n wè. Ké á d̄ò wi yón é te mi é bàanír̄ó bòo é h̄uí, ápe é Bén lé hó tíé mì n. ^{v 51} Nin khé mú lé mie n àá bò-bín, n̄n̄bíro le t̄è b̄ò niè biehi mí tīi lòn é yá hí yá mi wè. ^{v 52} É bé Zuifube zɔn khé lé à n ne: « Mù pe le lòn é ké h̄è wo dū ké n̄j̄ík̄íro é wi kɔ n! Ò Abarahamu é h̄urun, è b̄è Dɔfɪn bòo-hàanír̄iè é lò h̄urunke, è k̄òpe ne a le ben b̄ò k̄ò biehi mí tīi lòn á yá hí yá mi wè. ^{v 53} Kó wiè p̄ò kìe yàá Abarahamu le h̄urun? B̄è Dɔfɪn bòo-hàanír̄iè é biè h̄urunke. É k̄òpe é k̄òte è mìí à wieni? » ^{v 54} É Yiezu zɔn ne: « Ké òpe ben te niè è bàanínin, è pemù jún míne wè. Ò le é n̄n̄ bàanínin é iè kìe Yàá, òpe le é mí wóò ve ne mi Dɔfɪn, ^{v 55} búrósí è mì lò den yí dū a wè. È òpe dū a. Ké n hún zɔn bie ne n yí dū a, è n iè b̄ó-búuke k̄èa mipe. Ké n den dū a, è n b̄ò piè biehi niè tīi lòn. ^{v 56}

Mì yàá Abarahamu é hàarí ben nùún ne mí Bén mi nièn wurù, à wení míte; á meú lè, á wenie míte cèun. ^v57 É bé Zuifube zɔn ne: « Kòpe jeùn yí dē lólíe dèwé àá píru è kò pé meú Abarahamu? » ^v58 É Yiezu zɔn bie lé bà ò ne: « Nin khé mú lé mie ò àá bò-bín ne pēhú le é Abarahanù é jeùn mí, è òpe wi. » ^v59 É bé wo khie khue hì sìnnaa é ne bé taa ò, ké Yiezu é tànkhònie míte é khie ló lé Dɔfín zūnù dānkò hūn.

\c 9

\s Nùún dò le tɔn vaa lé à iè mui wieníro

\p ^v1 É mu le é Yiezu é bò hò wún é khí, á meú nùún dò le tɔn vaa lé à iè mui. ^v2 É piè kèrán-zèbè é ò dienin ne: « Kèránlo, ò pe nùún mu iè wìe wó bò-koo hó íeé ké bé iè bà tenliè te mu bò-koo hē é wó á dàa tɔn vaa lé à iè mui? » ^v3 É Yiezu kóníe bè ne: « Mù yí bòo ápe, tàá bà tenliè é wó bò-koo hó á dàa tɔn vaa lé à iè mui wè, ké mú wó kèa mu, bòo le é wé è Dɔfín dàá zéní mí bò-bēhē piè bòo hūn. » ^v4 Ké fóbán è kè wé mú bòo le á le tɔre mi ne wé àá wíehó; hò sí hīnló é lúwi, le é nìnbíro dò yí dè tɔnló é yá té wè. ^v5 Pèhú le é í wi ho dí míjé hūn, é ò iè hò dí míjé nípiemu. »

\p ^v6 Á bie mù pe sí wó, à pùunie mí ñpentíní síe kóosí lé súsùnù é wó àá hí ñtaanín é yòó sùo ò mui yìe ò, ^v7 à bie lé à ò ne: « lan ve tie kɔ yìe mù numu le é bé wòò ve ne Silowe hūn. (Bè ben ne Silowe, iè bòo é bé ne tɔnkerɔ). » Á mui mu é khie có van tie mí yìe wó khúa vaa ben, à loo bòo. ^v8 É bà yìe òie àá bé le hūn wòò mi é ké á é hēnke é bie ne: « Ì sūn yí é pe le hūn wòò kansí hēnke mu bòo? » ^v9 É bé dò wóo ne a iè òpe, è bè dò wóo ne a lóbán àá ò, ké á yí é pe wè. Á pe nùún míte ò é bie ne mu iè mípe. ^v10 É bé é ò diekenin ne: « É kó yìe wo wó wìe dàa hère? » ^v11 Á zɔn khé lé bà ò ne: « À nùún le é bé ne Yiezu é wó hí ñtaanín é yòó sùo nièn yìe ò à bie lé mi ò ne n lan ve tie nièn yìe hò Silowe numu hūn. É í van tie hì yón, é í woo khie loo bòo. » ^v12 É bé ò dienin ne: « Á pe nùún mu sɔ é wi àá yí? » Á ne mí yí dū wè.

\s Farizíeβε é ò mui le wan è diekenin

\p ^v13 É bé khie fɔ á pe nùún le yìe hūn muie é dàa van bè Farizíeβε vii. ^v14 È lè den iè pebè ñvūnín sí zɔn é Yiezu dàa wó hí ñtaanín é dàa hère piè yìe. ^v15

É bé Farizieβε biè van ò dièkenin ne mu wiewieló á dàa yie loo bòo kèa sáale. Á zɔn khé lé bà ò ne: « À wó hí ntaanín é yòò bò niñ yie ò, é ò van tie hí, é ò dàa loo bòo kèa sáale. » ^{v 16} É bé Farizieβε dò é khie bie ne: « À pe nùún mu le wienie ò é yí lé àá Dɔfín wè, iè mù le á yá hò òvũùnín sí è mèndě wè. » È bè dò biè ne: « Bò-kɔnwé é wo wie dàa dè mù pe yéréké bòo sí bà òmaà é wé? » É bé wo sankea. ^{v 17} É bé sìn khie ò mui le wan è diènin ne: « É kópe, kò vii è kò ne ape le hére kò yie é iè wie? » Á zɔn ne: « Ò iè Dɔfín bò-háanírɔ. » ^{v 18} Ké bé Zuifube hán-díe den yí tɛ ne bé de sìn ne a pe nùún mu hún iè mui ké á wan kèa sáale wè. É sí iè mù pe é bé dàa vɔn bà tenliè, ^{v 19} é ben dièkenin ne: « Mù bɔn ké á pe nùún mu le é iè mì yènú? Á tɔn vaá lé à iè mui àá bò-bín? É mú wó wie á dàa yie loo bòo kèa sáale? » ^{v 20} É bà tenliè zɔn ne: « Ké dũ ké á iè kè yènú, à tɔn vaá lé à iè mui. » ^{v 21} Ké bòo le wó á dàa yie loo bòo kèa sáale é ké yí dũ wè, è òn bírɔ le te piè yie hére é ké lòo yí dũ wè. É mí khíi diè ò ò lò, ò yí zìncáahó wè, à dè bòo le cerekea ò é khé lé mie ò. » ^{v 22} Bàa tenliè é khé kèa mu, iè mù le é bé bè Zuifube hán-díe è zán. Bè Zuifube hán-díe mu den sènéhà pé bán è bè ne ké òn bírɔ le tɛ ne Yiezu iè Kirisa, ò fuenírɔ le é hó Dɔfín é tɔre, é bàasɔ é yá bīnī zɔ bé òkóobánlòn zūnù wè. ^{v 23} É sí iè mù pe á pe nùún le hún iè ò mui bà tenliè dàa ne be khíi diè ò ò, iè yí zìncáahó wè.

^{v 24} É bé Farizieβε é bīnie vɔn ò pe nùún mu le hún yie muiè kèa yie-hĩ-punín è bè bie lé à ò ne: « Munke hò tiè Dɔfín híehó. Ké dũ ké á pe nùún mu sɔ é iè bò-kɔn-wé. » ^{v 25} Á zɔn ne: « À iè bò-kɔn-wé íee à yí bò-kɔn-wé íee òpe yí dũ. Bɔ-cóoní iè pe é ò dũ: Ò hún iè mui, é kèa sáale é òniñ yie é loo bòo. » ^{v 26} É bé sìn zɔn ò diènin ne: « Mu òbùò á wó àá kɔ? À wó ke wie dàa hére kò yie? » ^{v 27} Á zɔn ne: « Ò sènéhà khé mú lé mie ò wó, é mí yí jí àá òniñ vii wè. É òbùò é mí dàa bīnie cè ne ò tīnī mú è lé mie ò? Mí biè biè we é mi wé piè kèrán-zèbè dò íee? » ^{v 28} É bé ò tòoke è bè ne: « Kòpe temu iè piè kèrán-zuú lò! Kèpe iè Moyiizi kèrán-zèbè. » ^{v 29} Ké dũ ké Dɔfín é hàarí khé àá Moyiizi; àpe le é ké yí dũ lénlén wè. » ^{v 30} Á nùún zɔn ne: « Mù le hè iè bòo le yòokea òniñ lòn dé! À pe nùún mu le hére òniñ yie, ké mípe den yí dũ piè lénlén wè. » ^{v 31} Ké dũ ké Dɔfín yá wóo jí bò-kɔn-wériè bòo wè, ké òn bírɔ le é Dɔfín mèndě, à lò pehò tī bòo è wé, iè pe é hó wóò jí bòo. ^{v 32} Ké pèùn yí jí yí mi ké bé ne a dò é hére òn bírɔ le tɔn vaá lé à iè mui yie wè. ^{v 33} Ké á pe nùún mu le é hún yí lé

bò-vúakeriè. Ké bé piriè é yí jí pebè bòò wè. ^{v 9} Npe temu iè le zīnù junù, ké nìnbíró zɔn àá mi, á fuen. Á wóò bèn zɔ à khíí lé, à yí mí junù díe. ^{v 10} À kè̀múí ben bεε, à wóò kè̀méke kè̀mékeró, à bé bènłó, à yáake yáakeró. È npe bεε bòò le é wé è bè nìnbiriè è yí lé mekḕni, è bè yí lé mekḕni le sà̀aní.

\s Yiezu é temu iè ò pi-sirɔ àá b̀-̀bín

\p ^{v 11} Npe iè ò pi-sirɔ le sãa, ò pi-sirɔ le sãa é wóò tè lé mí mekḕni mí piriè bòò hū̀n. ^{v 12} Ké á nìnbíró le bé m̀ è wóò sà̀aní ne a si bε piriè é yí te bε piriè wè. Á yí pi-sirɔ àá b̀-̀bín wè. Ké á meυ maa bɔ̀nù ké á ben, à ze ví à ké bé piriè. À maa bɔ̀nù è ben yíe kóo bé piriè lòn è je bε è saanike. ^{v 13} Npe é iè ò pi-sirɔ le sãa iè mù le á pe nìnbíró le é té hí màa bòò hū̀n, é bé pe piriè bòò é yí cérekeá wè. ^{v 14} N̄ dū̀ niñ piriè è nin piriè biè dū̀ mi, ^{v 15} kèa bòò le á Yàá dàa dū̀ mi è ǹ l̀ biè dū̀ a Yàá. É niñ lé niñ mekḕni niñ piriè bòò hū̀n. ^{v 16} É n̄ b̄niε dàa piriè d̀ le jeùn mí lé pe laàhó mu le hū̀n wè. É n̄ f̀b̄ań è ǹ dàá bé dàá ben. Bè bèn jí niñ temu, é niñ piriè bé-kùí é wo bèn kóo b̄an lòn é wé piriè jún-cóoní é pi-sirɔ wì-cóoní é teń bòò é híí. ^{v 17} À Yàá we mi iè mù le é nin lé niñ mekḕni è ǹ b̄ní khùá yí lé. ^{v 18} Nìnbíró d̀ le mii fé niñ mekḕni é mí wè; ké n̄pe niñte ǹ é te le mii lé. N̄ dàa p̄anké le dè lè é lé, è ǹ b̄niε dàa p̄anké le dè lè é b̄ní khùá yí. Sí iè pe bòò le é k̄ie Yàá é bie lé mi ǹ ne n wé. » ^{v 19} É hí pe bie hí mu é lé é bé Zuifuβε é s̄in sankeá. ^{v 20} É bé cè̀rièε é bie ne: « Ò iè n̄j̄k̄író temu wi è ǹ, ò é khíeke! é mú iè n̄b̀uò é mí dàa péwi é piè bòò è jí? » ^{v 21} È bè d̀ é ne: « H̄i pe bie hí mu sí é yí k̄ierɔ bie hí wè. Mí jeùn meυ ké khíerɔ é hére mui yìe ? »

\s Bè Zuifuβε hán-díe é p̄é Yiezu bòò

\p ^{v 22} Bè Zuifuβε é hàarí é bé Dɔf̄in zū̀nù mìí lanłó hó Dɔf̄in sérí é dí hó Zerizalemu hū̀n*. Mù hàarí wó tièní yìi hū̀n. ^{v 23} É Yiezu é zɔn é múake ho Dɔf̄in zū̀nù d̄ankò hū̀n, é wóò ve à ben khíí lé vii le é bé wóò ne Salomɔn n̄zēh̄ú fii hū̀n. ^{v 24} É bé Zuifuβε ben k̄irie ò ǹ è bè zɔn bie lé à ǹ ne: « Kó ne ke kań hó titikèa hū̀n fúu è ve dē wuàwurù? Kó ben iè ò pe Kirisa, ò fueníró le é hó Dɔf̄in é t̄re è kò khé mú lé kiè ǹ wìeε. » ^{v 25} É Yiezu zɔn bie lé b̄a ǹ ne: « N̄ khé mú lé miè ǹ ké mí yí de s̄i mi ǹ wè. Mù bòò le é n̄n wé k̄ie Yàá junù lòn é

hò tĩè è munké niñ bòo hũn. ^{v 26} Ké mí yí de sǐ mi ñ iè mu le é mí yí niñ piriè dǒ wè. ^{v 27} Niñ piriè é wòò jí niñ temu. É ní dũ ße, è ßè wòò bè niñ máahú. ^{v 28} Nín lè mekēni le yá vé è lé bà ñ, ßè yá bén vī yá mi, è nìnbírɔ dǒ le dè ßè é vúa niñ núnú hũn é míne wè. ^{v 29} Kìe Yàá le te ße lé mi ñ é ßàán pɔ bòo mí-kùì; è nìnbírɔ dǒ le de ßè é vuá piè núnú hũn é míne wè. ^{v 30} N̄pe àá kìe Yàá iè dì-cóoní. »

^{v p} ^{v 31} É ßé Zuifube é sǐn khue hĩ sǐnnàa é ne ße taa ɔ ßé. ^{v 32} É Yiezu sǐn zɔn bie lé bà ñ ne: « Ní wó bòo b̀-kuì le sãa é mí meu, mù bòo le é kìe Yàá te lé mi ñ ne n wé; é hó iè hò h́sɔ bòo hũn é mí d̀a we mii taa mi? » ^{v 33} É ßé Zuifube zɔn ne: « Mù yí bòo le sãa le é kó wó bòo hũn é ké d̀a we ke taa kɔ wè ké mú den iè mù le é kó hò Dɔfĩn è t̀oke; k̀pe le iè ò nìnbírɔ, ké kó den k̀te wé àá Dɔfĩn. » ^{v 34} É Yiezu zɔn bie lé bà ñ ne: « Mù wé mí làndé v̄hú hũn ne ho Dɔfĩn é bie ne: *\qt Mí iè dɔfĩnɛ!* *\qt** ^{v 35} É hó pe Dɔfĩn den ne ße pe nìnbirìe le é mí bienù é bie è lé nin é iè dɔfĩnɛ. É ké lò dũ ké mú le é wé lé Dɔfĩn bienù v̄hú hũn jún é yí dè yá ßé wè. ^{v 36} È n̄pe á Yàá é te muié é t̀re é ní ßere hò dímíjé hũn. É mú iè n̄b̀u é mu le é ní ne iè Dɔfĩn Yènù é mí ne ho iè Dɔfĩn é ní t̀o? ^{v 37} Ké ní ßen yá kìe Yàá bòo le á ne wé è wé, è mì bí de sǐ mi ñ wè. ^{v 38} Ké ní ßen é mù wé, è h̀rí ké mí yí mii de sǐ mi ñ è mì de sǐ mù pe bòo le é nín wé ñ bòo le é wé è mì dũn sãaní è mì lò be mù mì tĩè lòn ké á Yàá wi mi ñ, è ñ lò biè wi e Yàá ñ. ^{v 39} É ßé sǐn é cè ne ße ßaà ò, ké ßé den yí yí è ñ wè. ^{v 40} É Yiezu sǐn ló van àá hó v̄n le é ßé wòò ve ne Zurudē, pelè máahú é van lè vii le á Zān s̄n̄h̄à líníkea ßè nìnbirìe hũn, é van ló kesí yón. ^{v 41} É nìnbí-kuì é hũn ve àá piè vii. È ßè é bie ne: « H̀rí yéréké bòo dì-cóoní dǒ le é Zān wó é yí wé wè; ké mú bòo le á bie ò pe ǹún mu le bòo hũn mí-kùì é bɔn. » ^{v 42} É nìnbí-kuì é dũmua s̄è Yiezu ñ lèpe vii mu hũn.

c 11

\s Lazare h́mú àá piè vieró bòo

^{v p} ^{v 1} Ǹún dǒ le yèrè é ßé ne Lazare é hàarí dɔ. Ò hàarí wi Betani lóo hũn àá bá híini Maari àá Maate. ^{v 2} Ò Maari iè ò pe h́nu le hàarí koo hò yurɔ le t̀nú tĩ Yiezu zehí lòn, à s̀ukea hĩ àá mí n̄jĩhí. É bà zuú Lazare é temu hàarí dɔ. ^{v 3}

É bà hĩini niè-bè-ju mu é tɔrɛ à dɔ nɛ a vɛ bie lé Yiezu n̄ nɛ: « Núnso, mì pàá é dɔ. »^{v 4} É mu le é Yiezu é jé mú, á nɛ: « Ǿ Lazare duiè é yí diè le mii bí é wè; ké Dɔfin é mii bè lè n̄ è dàá zéní mí pànké è piè Yènù yèrè è dàá yí bàanírɔ. »

¶^{v 5} Yiezu den hàarí wɛ Maate àá bà hàá àá ɔ Lazare cɛun. ^{v 6} É bòo le á jé è bè nɛ Lazare é dɔ, á bĩniɛ wó wihí bòn-bò-ju lè pe viì le á wi hũn, ^{v 7} à den bie lé mí kèrán-zèbè n̄ nɛ: « Mì ke khũá vɛ ho Zude pèhẽ hũn. »^{v 8} É bé kèrán-zèbè é bie àá ɔ: « Kèránlɔ, mù lò jɛun yí m̄i è bè Zuifubɛ zɔn cè nɛ bɛ è taà kɔ bé àá hí s̄innàa hò Zude pèhẽ hũn, è kò s̄in wɛ kɔ b̄iní khũá vɛ yón? »^{v 9} É Yiezu zɔn khé lé bà n̄ nɛ: « Kè kùì é dũ nɛ h̄i iè líɛɛbé píru àá bòn-bò-ju é temu wi wu-cooní hũn lò. Ké n̄nbíɔ é vɛ le wurù nípiemu hũn, á yá kenkeníke wè; iè mù le á loo mu bòo wié. »^{v 10} É n̄nbíɔ le é vɛ ho s̄únúhú, é pe é kenkeníke, iè mù le é nípiemu é b̄iniɛ míne ò n̄ wè. »^{v 11} É mu le é Yiezu é bie h̄ipe bie hí mu sí vó, á b̄iniɛ zɔn khé s̄iniɛ nɛ: « Kiè pàá Lazare iè wiè d̄umua, ké n̄ den nin vɛ yón, è vɛ t̄iní é. »^{v 12} É bé kèrán-zèbè zɔn nɛ: « Núnso, ké á ben iè wiè d̄umua, á b̄en fuen lò. »^{v 13} Yiezu den h̄un iè Lazare h̄umú bòo á bie, ké piè kèrán-zèbè pe h̄un líi è bè nɛ mu iè demu kháamá á nɛ. ^{v 14} É mu le é bé kèrán-zèbè é yí d̄ún ɔ Yiezu bòo le á nɛ, á zɔn khé lé bà n̄ wié nɛ a Lazare é h̄urun. ^{v 15} Á b̄iniɛ zɔn bie lé bà n̄: « N̄ hè wɛ nīnte iè mù le é n̄ yí kañ yón wè; n̄ wɛ nīnte m̄ipe bòo hũn iè mù le é mú b̄en lé é mí é wookɛ é de s̄i. É mí wo lé nɛ ke vɛ piè viì. »^{v 16} É Toma le bé wòd vɛ nɛ Léyenù é zɔn bie lé bá níkhí kèrán-zèbè sí ké n̄ nɛ: « Mì biè ke vɛ, è kè páaní vɛ hí àá ké Kèránlɔ! »

¶^{v 17} É Yiezu mii vɛ d̄ẽ, è Lazare é w̄ũne vó é mú yú wihí bòn-bò-né. ^{v 18} Betani é lúwi àá Zerizalemu; pemù nīrɔ é yá yí kílonbè bòn-bò-t̄i wè. ^{v 19} É bé Zuifubɛ cèr̄iè è wo b̄ɛɛ ò Maate àá Maari viì é b̄ɛɛ é pebè t̄iè è h̄inike bà zuú h̄umú bòo hũn.

¶^{v 20} Bòo le é Maate jé è bè nɛ Yiezu wi ho w̄ũn lòn é ben, á h̄unà van ló piè híhó è sí ké Maari pe kesí lé yíe. ^{v 21} É Maate é zɔn bie lé Yiezu n̄ nɛ: « Núnso, ké kó h̄un wi h̄unún, nɛ kiè zuú é yí hí wè. »^{v 22} Ké mú pe le lòn, é n̄ dũ ké Dɔfin é mii lé mú bòo le é kó é h̄eun piè viì mí-kùì kɔ n̄. »^{v 23} É Yiezu zɔn bie lé á n̄ nɛ: « Mì zuú é mii vié. »^{v 24} É Maate zɔn nɛ: « N̄ dũ ké á b̄en vié bé nī-hiè viérɔ zɔn, lè méu sí zɔn. »^{v 25} É Yiezu zɔn bie lé á n̄ nɛ: « N̄pe iè hò viérɔ n̄ lò iè lé mek̄èni. Ké n̄nbíɔ d̄umua s̄ẽ mi n̄, é piè mek̄èni é wé yón, h̄èr̄i ké á yèrè

hún húrún. ^{v 26} È nìnbírɔ le yìe wi, le dūmua sè mi n̄ é yá hí yá mi wè. Kó dūmua sè mù n̄? » ^{v 27} Á zɔn ne: « Núnso, mù bɔn, n̄ dūmua sè ké kó iè ò Kirisa, hò Dɔfín Yènú, òpe le sãawi à ben hò dímíjé hūn. »

¶ ^{v 28} Á Maate bie mù pe sí vɔ, à có van vɔn bá hãá Maari à hūmekēa lé à n̄ ne: « Ò Kèránlò é wi hūnún á ne kɔ ben. » ^{v 29} É mu le é Maari jé mú pe sí, á síe khósi hūnà é zò kãa Yiezu. ^{v 30} Búrɔsí è Yiezu jèùn yí ben zɔ hɔ lóo hūn wè; ké á wi le vii le á Maate é van ló sè piè híehó hūn. ^{v 31} É bé Zuifube le hūn wi le zūnù hūn àá ó Maari é piè tīi è hūiníke, é meu ké á khósi hūnà ló. É bé tīi è bè ne a ie wìe é mii ve lé wírí lé búí junù, é bé hūnà bò piè máahú.

¶ ^{v 32} É bòo le é Maari é van dēu lè vii le é Yiezu é wi hūn, á meu ò á van kuèrē síe mí nukún-yìe lòn piè híehó à bie lé à n̄ ne: « Núnso, ké kó hūn wi hūnún, é kìe zuú é hūn yá bèn hí wè. » ^{v 33} É Yiezu é mii húi è Maari é wírí, è bè pe Zuifube le é bòbán àá ò é lò biè é wírí, é mú hè zɔn ò n̄ cèun, é piè tīi yòò yáa mí-kùì. ^{v 34} Á bè dienin ne: « Mí wūne à yí hūn? » É bé zɔn ne: « Núnso, ben è kò ve mi. »

¶ ^{v 35} É Yiezu é wíríe. ^{v 36} É bé Zuifube é bie ne: « Mì húi bòo le á hè dàa hūn we a! » ^{v 37} Ké bé niè-bè-yiení dò pebè tíihú é zɔn é bie ne: « Òpe le hère a mui yìe, á sūn hūn yí dè yá lé à pe Lazare é yá hí? »

¶ ^{v 38} É Yiezu tīi sìn yòò yáa cèun á khie có van lè búí vii. Lè búí mu hàarí iè kú-behó dò le é wi le lenù hūn, é bé bìríkeà lè sēn-behó dò é khie híe junù. ^{v 39} É Yiezu é zɔn bie ne: « Mì bìríke le sēn-behó è leñ yón! » É Maate, le iè òpe le húrún bà hãá é zɔn bie lé à n̄ ne: « Núnso, níkeàni è piè tūnù é hīnì, iè mù le á wūne le iè pemù wihí bòn-bò-né. » ^{v 40} É Yiezu zɔn bie lé à n̄ ne: « N̄ yí bie mu é yí lé kɔ n̄ ne ké kó dūmua sè é kó é mi Dɔfín b̄aanírɔ? » ^{v 41} É bé wo bìríkeà lè sēnlè é ló yón, é Yiezu hóonié mí jún yòonié àá hí hóohūn, à zɔn bie ne: « Yáa, nín kò berike è dé iè mù le é kó wó mú bòo le é n̄ hēne kò vii é lé mi n̄. » ^{v 42} N̄ dū ké kó wòò wé mú bòo le é n̄ wòò hēun kò vii è lé mi n̄ fúu. Ké bé iè bè nìnbirìe le kírie mi n̄ bòo hūn é n̄ dàa é bie kèa mu, bòo le é wé è bè de s̄i ké kópe é te mi tɔrē. » ^{v 43} Á khé mú pe sí vɔ, à zɔn bére cèun é ne: « Lazare, hínì ben lé! » ^{v 44} Ápe le é hūn húrún é hūnà ben ló, ké piè níhí àá piè zehí é bēnin àá hí pɔnkò-níhí, è piè híehó é lò híenin àá lé pɔnkòrɔ. É Yiezu zɔn bie lé bà n̄ ne: « Mì khíi ban hò pɔnkò-níhí è lé piè lòn, è mì fùansí e n̄ ne a lan. »

\s **Zuifube é cè ne be è bé Yiesu**

\r *Mat 26.1-5; Mariki 14.1-2; Liike 22.1-2*

\p ^{v 45} É bé Zuifube cèrìèè le hún bere ò Maari vii é meu mù bòo le é Yiezu wó, é bé dũmua sè à n. ^{v 46} Ké pebè niè-bè-yiení dò é van yú bé Farizĩebe è bè bie mù bòo le é Yiezu wó é lé bà n.

\p ^{v 47} É bé khén-dàariè hán-díe àá bé Farizĩebe é von bè Zuifube lie lèriè le ké é koo bán lòn è bè é bie é ne: « Ké wo ke wiewieló? Ò pe nùún mu é lò é yéréké bòo è wé cèun! ^{v 48} Ké ké fùerèsí é n á wé kèa mu, é bé nìnbirìe bé-kùì é bèn de sè e n, é bé Rɔmu siè é wo bèn ben wua ke Dɔfĩn zũnù àá kè cèmèné. » ^{v 49} Á dò pebè tíihú, le yèrè é bé ne Kayiifu, le hàarí iè ò pe khén-dàarɔ wì-behó pemù lólíe hũn, é kùusɔ é zɔn khé lé bà n ne: « Mí yí dũ bòo dò hùúu! » ^{v 50} Mí yí dũ ké le è nìnbí-cóoní è hí bé cèmèné niè yènsénín é bòo tú mú le é be ben wua ho cèmèné mí-kùì? » ^{v 51} Mù pe sí á khé é yí bòo le á khé míte n wè. Ké mú le é pemù lólíe hũn àpe temu iè ò khén-dàarɔ wì-behó, á khé àá Dɔfĩn Heciri pánké ne Yiezu fóbán à hí bé Zuifube yènsénín. ^{v 52} Á den yí mii hí bé pe Zuifube mí-dòonún yènsénín, ké á lò mii ve be Dɔfĩn niè le saakea wi ho díímíjé hũn è ben kóo bán lòn è bè wé dì-cóoní. ^{v 53} É wo dàá mìì pemù zòn, é bé Zuifube hán-díe wo wó bé junù àá dì-cóoní é ne be è bé Yiezu. ^{v 54} É sí iè mù pe é Yiezu dàa bĩnie yáà múake be Zuifube tíihú è bè mi wè; ké á den khie có van lè dáanú dò le wi le jì-herà senù, hò lóo dò le é bé wóo ne Efarayimu hũn, é van kesí yón àá mí kèrán-zèbè.

\p ^{v 55} È bè Zuifube Nyíewèlòn sérí é wo hún lúwi, é bé nìnbirìe cèrìèè é sènéhà yòó van hò Zerizalemu, é be ve tie béte ké lé sérí jeùn yí dẽ wè. ^{v 56} É bé ò Yiezu è cànke, ké bé é dièke bán lè Dɔfĩn zũnù hũn ne: « Mí lièníke è mì ne werè? Á bèn ben le pe sérí íée ké á yá bèn ben? » ^{v 57} È bè khén-dàariè hán-díe à bé Farizĩebe é den hún lé lé junù ne ké nìnbíɔ dò dũ vii le é Yiezu wi hũn, è bàasɔ è khé mú lé bá n bòo le é wé è bé ve baà ò.

\c **12**

\s **Maari é yuró le tũnù tĩ è kóo Yiezu zehí lòn**

↘ *Mat 26.6-13; Mariki 14.3-9*

↘^v ¹ É mu le é mú ké wihí huiézi è hò Nyíewèlòn séri é dí, é Yiezu é có van Betani, hò lóo le á vienie ò Lazare hũn. ² É bé van pere Yiezu ò yón. É Maate é hũn te hĩ díe é sãanke, à Lazare é hũn wi ßepe le é kesí é páanie dí àá Yiezu tíihú. ³ É Maari é van mò hò yuró dò le tũnù tĩ le é buò é yú litiri tíihú ò, le yàamu hie cèun, le wóò lé lé vìn-cíi dò ò le yèrè é bé ne naare, é ben koo Yiezu zehí lòn, àá hĩ sùukè àá mí ñpiihí. É lé zũnù mí-kui è yòó tú àá hò yuró mu tũnù. ⁴ É Zudasi Isikariyoti le iè pe Yiezu kèrán-zuú dò, òpe le ti e bèn dé bé nìnbirìe núnú hũn, é zòn bie é ne: ⁵ « Mu ñbùò é bé dàa yí yiení hó pe yuró mu è yí denie* khiétĩ è khií lé bé fàntánbé ò? » ⁶ Ké bé den yí bé fàntánbé á Zudasi é koo é hè bòò hũn á dàa mú pe sí è bie wè. Ké mú iè mu le á den iè kè múi; òpe é te pebè màa hàarí wóò bìsí, á den hàarí wóò kèmekè mu le é bé wóò yí. ⁷ É Yiezu zòn khé lé à ò ne: « Fuansí é hũnu mu ò; à wó mú niò yíri wùnló bòò hũn. ⁸ Bè fàntánbé é wi mí tíihú fúu, è òpe é yí nin kañ mí tíihú fúu wè. »

↘^v ⁹ É bé Zuifuðe ò-zàamá é ñé è bè ne Yiezu wi Betani lóo hũn, é bé húnà van yón, ké mú den yí Yiezu mí-dòonún bòò hũn wè; bè den lò hũn we ne bé mi e Lazare le é Yiezu vienie. ¹⁰ É bé Dɔfɪn khén-dàariè hán-díe é lò tò ne bé lò biè é bé bé e pe Lazare, ¹¹ iè mù le é piè bòò hũn, é bé Zuifuðe cèrìèè é fùròsí bà ò, è bè dũmua sè Yiezu ò.

↘ **Yiezu vaá zò Zerizalemu lóo**

↘ *Mat 21.1-11; Mariki 11.1-11; Liike 19.28-40*

↘^v ¹² É pemù sí le é tĩ, é bé ò-zàamá le ßere lè Nyíewèlòn séri é ñé é bè ne Yiezu wi hò wũn lòn é vaá ben Zerizalemu. ¹³ É bé é khie khó hò tèí ñnéhè è bè van ló sè piè híehó ké bé é bènke é ne: « Ne Dɔfɪn yèrè è bàaní! Ne Núnso Dɔfɪn è dúbé ópe le é ben piè yèrè lòn! Ne Dɔfɪn è dúbé Izarayeli bé-zuú ò. » ¹⁴ É Yiezu é meu ñnèkèñbi-fie dò, á khie yòó ó, é yòó kesí piè lòn, kèa bòò le é mú dàa wé hó Dɔfɪn bienù vèhú hũn é ne:

↘^{q1} ¹⁵ ↘*qt* Mĩ bí zán wè mipe Sijon* lóo niè, ↘*qt**

↘^{q1} ↘*qt* Mĩ húi mí bé-zuú le é ben, ↘*qt**

↘^{q1} ↘*qt* Ké á kesí é ñnèkèñbi-fie lòn. ↘*qt**

\p ^v16 É pemù yìi hūn, è bè bé kèrán-zèbè é hūn jèùn yí dū pemù jún wè, ké mú le é Yiezu é zɔn mí b̀aaníró hūn vó, é bé den síe lienie mù le ké mú wé piè bòo hūn, è mù bòo mí-kùì é wó é junù van tú kèa bòo le é lé Dɔ́fin bienù é dàa bie mù. ^v17 É bé nì-zàamá le hàarí wi yón le á Yiezu dàa vɔn ò Lazare lè búì hūn, à vieniè ò, é bie mù bòo le é bé meu. ^v18 É sí iè mù pe é bé nì-zàamá dàa ben ló sè piè híehó, iè mù le é bé jè mú pe yéréké bòo le á wó bòo. ^v19 É bé Farizíeβe é khie é khé bán hūn é ne: « Mí loo ké mí yí dè bòo d̀ò yá wé lò, bé ǹnbirie bé-kùì é ve àá piè vii. »

\s Bè Kerekibe d̀ò é cè ne βe è mi Yiezu

\p ^v20 Bè ǹnbirie le é hàarí yòó van hò Zerizalemu é yòó b̀aanie hò Dɔ́fin lè sérí yìi hūn é kerekibe* d̀ò é hàarí wi tíihú. ^v21 É bé van lúwinie ò Filipu ǹ le é lé hó Betisayida lóo, hò Kalile p̀ehē hūn, è bè bie lé à ǹ ne: « Kèránlɔ, ké we ne ke mi Yiezu. » ^v22 É Filipu é van bie mù é lé Andere ǹ, é bé khie b̀òbán bé ǹe-bè-ju é van bie mù é lé Yiezu ǹ. ^v23 É Yiezu zɔn bie lé bà ǹ ne: « Lè p̀ehú wo βere d̀eu, le á ǹn bíró Yè̀nù é f̀óbán à yòó zɔ mí b̀aaníró hūn. ^v24 Nin khé mú lé mie ǹ àá b̀ò-bín ne ké lé s̀ii bìi d̀i-cóoní é yí kùèn síe hí t̀íní hūn è síe lé è mù le ké è tiè, é lé wé lé pe bìi d̀i-cóoní lò. Ké lé βen kùere síe ló è mù le ké é tie, è lè den he hí biè le buò. ^v25 Ǹn bíró le ké á b̀ò mí mekḕnì bòo hienie, á βén víiní lé, à le é yí bè mí mekḕnì bòo hiení hó d̀ímijé mu le hūn, é βén yí lé mekḕnì le yá vé. ^v26 Ké ǹn bíró é ne mii té niñ tɔnló, à f̀óbán à bè niñ máahú, é lé vii le é ǹ βén kań hūn, é niñ tɔn-té é biè é wé hūn. Ké ǹn bíró é niñ tɔnló è té, é k̀ie Yàá é βén b̀aaní b̀aasɔ ǹ. »

\s Yiezu é mí h́mú bòo è bie

\p ^v27 « Kèa sáale é niñ t̀i wo yòó yaa. É ǹ wo nin zɔ bie ne werè? Ǹ sū̀n é zó bie ne Yàá, fuení mi ǹ lè pe l̀n-biè yìi mu le hūn? Ké mú lò iè pemù bòo hūn é ǹ dàa βere. ^v28 Yàá, b̀aaní kó yè̀rè ǹ! » É temu d̀ò yòó t̀è hí hóohūn é ne: « Ǹ b̀aanie lè ǹ vó, ké ǹ nin b̀íní b̀aaní lè ǹ. » ^v29 É bé nì-zàamá le hūn d̀i yón é jé mú temu mu, é bé bie ne mu iè hóo-nèmékeà. È bè d̀ò ne a iè meleke é temu é bie àá j. ^v30 É Yiezu b̀inie zɔn bie lé bà ǹ ne: « Mù yí ǹpe niñ bòo hūn é mú pe temu sí dàa yòó t̀è wè, ké mú iè m̀ipe mì bòo hūn. ^v31 Kèa sáale é hó pe

dímíjé mu le lie lènló é wo dëu. Kèa sáale é hó pe díímíjé mu le bé-zuú le iè ò Sitūane é mii leń è té líení yíe. ^{v 32} È ñpe, pèhú le ké bé ben hóonie mi yòonie hĩ hóohūn, é n bèn vé bé nìnbirìe bé-kùì é dàá ben niń viì. » ^{v 33} Mù pe sí á bie kèa mu, ké mú iè bòo le á dàa bèn hí á zéńí. ^{v 34} É bé nì-zàamá zɔn kóníe ò ne: « Kìe lándé vèhè le á Moyiizi wé é zéńí lé kie ñ ne a Kírisa, ò fuenírɔ le é hó Dɔfín tɔre é mii wé yón fúu, é kó wo wie dàa ne a nìnbírɔ Yènú é fóbán à hóoní yòoní? À nìnbírɔ Yènú mu é iè wieni? » ^{v 35} É Yiezu zɔn bie lé bà ñ ne: « Mù nípiemu é wi mi tíhú, ké mú yá bèn mĩ wè. É mí híńí ve ké mú nípiemu é wi àá mié, bòo le é wé è lè síbírú bí ben yòoke mi lòn wè; iè mù le á le é ve le síbírú hūn é yí dū viì le á vaá ve wè. ^{v 36} Mì de sǐ mù nípiemu ñ lè yì le é mú wi àá mié hūn, bòo le é wé è mì wé nípiemu nìe.

\p É mu le é Yiezu é bie mú pe sí vó á khie có é van tànkònie míte àá ké bé.

\s Zuifube é yí tè ne bé de sǐ Yiezu ñ wè

\p ^{v 37} Mù pe yéréké bòo bò-kùì sí é Yiezu wó mí-kùì bè pe Zuifube yìe hūn, ké bé den péwi é yí de sǐ é ñ wè. ^{v 38} Mù wó kèa mu, é hó Dɔfín bò-háanírɔ Ezayi bienù dàa ñunù é tú. Ò Esayi é den hàarí bie é ne:

\q1 \qt *Núnso, ò iè wieni é temu dūmua sè mù bòo le é ké khé é lé bà ñ? \qt**

\q1 \qt *Ò iè wieni temu dūne kò núnú pàнке bòo le é lé wó? \qt* ^{v 39} Á Ezayi é*

bǐnie munkèa mù bòo le temu lé é bé nìnbirìe dàa yí de sǐ é ne:

\q1 ^{v 40} \qt *Hò Dɔfín é muinie pebè yìe, \qt**

\q1 \qt *È hò dāanie pebè tǐe, \qt**

\q1 \qt *Bòo le é wé è pebè yìe è bí mi bòo, \qt**

\q1 \qt *È pebè tǐe è bí dūń bòo dò, \qt**

\q1 \qt *È bè dàá bí khùá híi àá ñpe Dɔfín viì, \qt**

\q1 \qt *Bòo le é wé è ñ dàá bí lé hó teke-hiè bà ñ. \qt**

\p ^{v 41} Ezayi é khé mú pe sí, iè mù le á hàarí meu Yiezu bàanírɔ; é mú iè piè bòo á é bie. ^{v 42} Ké mú pe sí mí-kùì hūn, é bé Zuifube hán-díe cèrìèe é den hūn dūmua sè Yiezu ñ; ké bé Farizǐe le é bé zán bòo hūn, é bé yá mù bie wíee wè, bòo le é wé è bè bí ñe be è líení bé nkóobánlòn zūnú hūn wè. ^{v 43} Lè yèrè le é bé é yí bé nìnbirìe viì é bé we é pɔ le yèrè le é lé àá hó Dɔfín viì.

\s Yiezu bienù é te be nìnbirìe liè é bèn lè

\p ^v44 É Yiezu zɔn bére ne: « Ké nɔnbírɔ é dũmua sɛ̀ mi ñ, é mù yí ñpe nɔn-dòonú á dũmua sɛ̀ nin wè, ké á lò biè dũmua sɛ̀ à le te mi tɔre ñ. ^v45 À le meu mí, é lò biè meu ò le te mi é tɔre. ^v46 Ñpe iè mù ñpiemu le bere hó dímíjé hũn, bòo le é wé ké á le dũmua sɛ̀ mi ñ à bí kań lé síbírú hũn wè. ^v47 Ké nɔnbírɔ é jé niñ biehí à yí bɛ́bɛ́ hĩ ñ mí tĩ hũn, è mù yí ñpe te piè lie é bɛn lè wè; iè mù le é ñ yí ben hò dímíjé hũn é nin ben lè bè dímíjé niè lie wè, ké ñ bere é nin ben fuení bà ñ. ^v48 Ké á le é pɛ́ mi tévienié, é yí tè niñ biehí bòo, à yú mí lie lèrɔ vó; lè bienù le é ñ khé iè pe é te pie lie é bɛn lè hò méu sí zɔn. ^v49 Iè mù le é ñ yí khé niñ biehí mu niñte ñ wè, ké kìe Yàá le te mi tɔre é te bòo le é ñ sãawi è ñ khé é zɛ́nié lé mi ñ. ^v50 É ñ dũ ké kìe Yàá bòo le á ne a nɔnbírɔ fóbán à wé, é wòò lé lé mekèni le yá vé. É sí iè mù pe é mú bòo le é nín bie é iè kìe Yàá bòo le á ne ñ khé. »

\c 13

\s Yiezu é mí kèrán-zèbè zehí è tie

\p ^v1 Lè Nyíewèlòn sérí é wo tan dɛ̀u. É Yiezu é dũ ké lé yì le á fóbán à lé hó pe dímíjé mu le hũn è ve bá Yàá vii é dɛ̀u. Á den wenie bè nɔnbirìe le dũmua sɛ̀ à ñ, le wi ho dímíjé hũn, à hè wenie bè fúu é van vienie. ^v2 É pèhú le é Yiezu àá mí kèrán-zèbè é bé súnúhũn díe è dí, búrɔsí à Sītũane é wo zɔn ò Simɔn Isikariyɔti yènú Zudasi tĩ é ne a ve dé Yiezu bè nɔnbirìe núnú hũn. ^v3 Yiezu míte ñ é hún dũ ké bá Yàá Dɔfɔn é dó mú bòo mí-kùì mí núnú hũn, à lò hún dũ ké á ló àá hó Dɔfɔn vii ké á mii bĩní khũá ve ho Dɔfɔn vii. ^v4 Á síe húnà yòó dĩ à duire mí pɔnkòrɔ, à khie mò lè pɔnkò-núnú dò é yòó cán mí koo hũn. ^v5 À khie kóo mù jummu le láa-cíi dò hũn, à mí kèrán-zèbè zehí è tie ké á hĩ sùuke àá lé pɔnkò-núnú le á can mí koo hũn. ^v6 Á van dɛ̀u Simɔn Pieri, é Pieri pɛ́ à zɔn bie ne: « Kòpe Núnso, é te niñ zehí mii tie? » ^v7 É Yiezu zɔn khé lé à ñ ne: « Mù le lòn é kó jɛ̀n yí dũ mu bòo le é nín wé jún wè, ké buó máahú lòn, è kò bɛn dũn pemù jún. » ^v8 É Pieri é bie lé à ñ ne: « Níbùé! Kó hè yá tie ñpe zehí yá mi wè. » É Yiezu zɔn bie lé à ñ ne: « Ké kó yí lé é ñ yí tie hĩ, è kò mí bán lòn àá mi wè. » ^v9 É Pieri zɔn ne: « Ké mú ben ke kèa mu, è kò bí wé niñ zehí mí-dòonún è kò tie wè, ké kó bĩní tie niñ níhĩ àá niñ jún sɔnĩ. » ^v10 É

Yiezu zɔn ne: « Nìnbíró ben too vó, è piè tekèà mí-kùì é cé lò; á bīnie mèkóo mí à tóo, ké piè zehí le á tie é ben bòo mí. É mípe é wo ce, ké mú yí mípe mì-kùì é temu é ce wè. » ^{v 11} Yiezu den hūn dū a le é mii dé mí bè nìnbirìe núnú hūn, sí iè mù pe á dàa bie ne be yí bépe bé-kùì é temu é ce wè.

^{v 12} Á tie pebè zehí vó, à khíe mò mí pɔnkòró zɔn à síe kèsí àá bè dienin ne: « Mí dū mu pe bòo le é n wó jún? » ^{v 13} Mí wóò ve mí ne mi “Kèránlɔ” àá mí “Núnso”, é mí bòo tī, iè mù le é nin òpe. ^{v 14} Ké npe le iè mì Núnso àá mí Kèránlɔ, é tie mì zehí, è mípe biè sãawi è mi wóo tie bán zehí. ^{v 15} Npe iè bòo é n zénie àá mie, bòo le é wé è mì biè wóo wé kèa mu pe le é n wó àá mie. ^{v 16} Nin khé mú lé mie n àá bɔ-bín ne a tɔn-té yí pɔ bé júnso wè, à tɔnkero yí pɔ a nìnbíró le ti e tɔre wè. ^{v 17} Ké mí ben dū mu pe sí, ké mì mù wé, è mì júnhē é tī. ^{v 18} Mù yí mípe mì-kùì é nín bòo bie wè, n dū be le é n muikèa. Ké lé Dɔfīn bienù vèhú bòo le é lé bie é den fóbán è mù junù è tí; lè ne: *\qt* *À le é páanie dí àá mi, é khùà sè mi é dàa fi.* ^{v 19} Nín mù bòo mu è bie lé mie n mù lé lòn ké mú jèùn yí wé wè; bòo le é wé ké yirí máahú ké mú é wé, è mì dàn de sì ké npe iè òpe le é wi. ^{v 20} Nin khé mú lé mie n àá bɔ-bín : Nìnbíró íe nìnbíró le tè pere ò nìnbíró le é n tɔre n é biè pere mì n; è nìnbíró le tè pere mi n é pere à le é te mi tɔre n. »

***\s* Yiezu é bie ne Zudasi é Bén dé mí bè nìnbirìe núnú**

\r *Mat 26.20-25; Mariki 14.17-21; Liike 22.21-23*

^{v 21} Bòo le é Yiezu bie vó, é piè hécírí é yòó yáà, á zɔn bie ne: « Mípe mì tíihú á dò mii dé mi bè nìnbirìe núnú hūn. » ^{v 22} É bé kèrán-zèbè é khie húike bán, ké bé yí dū a le á nè wè. ^{v 23} Búrɔsí à kèrán-zuú dò, à le é Yiezu we é yàndéa kesí piè senù. ^{v 24} É Simɔn Pieri é kèbére mí yie ò n ne a die Yiezu n ne a iè wie á bòo bie. ^{v 25} Á kèrán-zuú mu yiènie van lie Yiezu n à ò dienin ne: “Núnso, ò iè wie é kó nè?” ^{v 26} É Yiezu zɔn ne: « À le é nin bùén hó búrú è síe dùn hó tésé hūn è khíi lé nin ie òpe. » À bùere hò búrú é síe dùne hò tésé hūn é khie lé á Zudasi n, ò Simɔn Isikariyɔti yenù. ^{v 27} É bòo le á Zudasi é fɔ hó búrú mu vó, é Sitūané wo yòó zɔn ò. É Yiezu é bie lé à n ne: « Mù bòo le é kɔ wé, é kó wé fù. » ^{v 28} Ké bépe le é kesí páanie é dí àá ɔ, á dɔ é yí dūn bòo le á dàa khé mú pe sí é lé à n wè. ^{v 29} Ké mú le á Zudasi te pebè màa wóò bisí, é bé dò é

lieníke è bè ne Yiezu iè wiè ne a ve yè lè sérí bòo tàá ne a ve leñ bòo dò é lé bé fàntánbé n. ^{v 30} Á Zudasi é fò hó búru, à húnà mí laà hūn é yòo ló. Búrcsí è hò sí é wo yòo hēun.

\s Yiezu junù bienù dè-fiì bòo

\p ^{v 31} É mu le á Zudasi é ló có vó, é Yiezu zɔn bie ne: « Mù le lòn á nìnbíro Yènú é wo mii zɔ mí bàaníró hūn, à lò mii lé hó bàaníró hò Dɔfín. ^{v 32} [É mu le á Yènú é lé hó bàaníró hò Dɔfín,] é hó pe Dɔfín é biè bèn lé á Yènú yí hó bàaníró piè viì, à mii wé mú kèa sáale. ^{v 33} Niñ niè, ní wi àá mie ké mú yí mii bīnī mí wè. Mí bèn cè mi, ké mú le é ní sènéhà khé lé bé Zuifube n é ní biè nin khé lé mie n kèa sáale ne le viì le é ní vaá ve é mí yí dè é yá ve hūn wè. ^{v 34} É nín lé junù bienù dè-fiì mie n: Mì wení bán mì-kùì àá mí nì-cóohē kèa bòo le é ní dàa weniè mie. É mí biè wení bán mì-kùì kèa mu. ^{v 35} Ké mí we bán mì-kùì àá mí nì-coohē, é bé niñbirìe bé-kùì é dūn mu le ké mí iè niñ kèrán-zèbè. »

\s Yiezu é bie ne Pieri é bèn pí é bie ne mí yí dū mí wè

\r *Mat 26.31-35; Mariki 14.27-31, Liike 22.31-34*

\p ^{v 36} É Simɔn Pieri é zɔn ò dienin ne: « Núnso, hò iè yí é kó vaá ve? » É Yiezu zɔn kóníe ò ne: « Lè viì le é ní vaá ve, é kó yí dè niñ máahú é yá bè é dàa ve hūn mu le lòn wè, ké máahú lòn è kò bèn bè niñ máahú. » ^{v 37} É Pieri bīnie zɔn ne: « Núnso, Níbuò temu lé é ní dàa yí dè kò máahú é yá bè mù le lòn? Lè ben iè niñ mekēnì è n tè é nin lé lé kò yènsénín. ^{v 38} É Yiezu zɔn kóníe ò ne: « Kó ne kó bèn lé kó mekēnì niñ yènsénín? É nín khé mú lé kò n àà bò-bín ne a kò-bíe é ben mii wūame, búrcsí è kò pé yìe-hì-tí ne kó yí dū mí wè. »

\c 14

\s Yiezu é iè lè wún le wòò ve Dɔfín viì

\p ^{v 1} É Yiezu bīnie zɔn bie lé mí kèrán-zèbè n ne: « Mì bí lé ne mi hūn è yáa wè. Mì de sǐ Dɔfín, è mì lò de sǐ mi n. ^{v 2} Vuò bò-kuì é wi kìe Yàá zūnù hūn; ké vuò hūn mí yón, ne n hūn yá bèn bie é lé mie n ne nin ve sésé viì è dàa hiè mie wè. ^{v 3} Ké ní ben van séséa lè viì vó, é nín khùá ben fé mie é dàa ve niñ viì, bòo le é wé è lè viì le é ní wi hūn, é mí biè kañ hūn. ^{v 4} Mí lò dū le viì le é ní vaá ve

hũn wũn. » ^v5 É Toma zɔn khé lé à ñ ne: « Nũnsɔ, ké wo yí dũ le vii le é kó vaá ve, é ké wo wie dàa dè pelè wũn é dũn? » ^v6 É Yiezu zɔn bie lé à ñ ne: « Ñpe temu iè pe wũn, è nin pe tié, è nin pe mekēni. Nĩnbĩrɔ é yí dè Yàá vii é yá ve ké á yí khíi àá niñ vii wè. » ^v7 Ké mí ben dũ mi, é mí bén dũn kìe Yàá. É kèa sáale é mí wo dũ a Yàá, è mì meu ò. » ^v8 É Filipu zɔn bie lé à ñ ne: « Nũnsɔ, zĩní e Yàá kiè ñ, é mú wo é yí kie. » ^v9 É Yiezu zɔn bie lé à ñ ne: « Filipu! hò hàarí sí é ñ dàa wi àá miè è kò péwi jeùn yí dũ mi? Ì le é meu mi é meu ò Yàá. É mú iè ñbùo é kó dàa ne ñ zéni e Yàá miè ñ? » ^v10 Kó yí de sì ké ñ wi e Yàá ñ, à Yàá é biè wi ñ? Hĩ biehi le é nín bie àá miè mí-kùì é yá lé àá niñ vii wè. Ké a Yàá le wi mi ñ é te mí bòo é wé. » ^v11 Mì de sì mù le é ñ bie ne ñ wi e Yàá ñ, à Yàá é biè wi mi ñ. Ké mí ben pɛ́, è mì wo de sì mi ñ mù bòo le é mí meu ké nin wé bòo hũn.

¶ ^v12 Nin khé mú lé miè ñ àá b̀- b́n ne nĩnbĩrɔ ké á dũmua sè mi ñ, á wé mú pe bòo le é nín wé. À yèré é wé bòo le b̀aakea pɔ mu pe le é ñ wó, iè mù le é ñ vaá ve á Yàá vii. » ^v13 É bòo le é mí wóo bén hẽun niñ yèrè lòn mí-kùì é ñ wóo bén wé lé miè ñ, bòo le é wé è ñpe Yènu è lé hó b̀aanírɔ ò Yàá ñ. » ^v14 Ké mí hẽne bòo d̀o niñ yèrè lòn, é nín wé mú é lé miè ñ. »

¶ Dɔfĩn Heciri tɔní benlɔ bòo

¶ ^v15 « Ké mí we mi, é mí bén wé mú bòo le é ñ bie lé miè ñ ne mi wé. » ^v16 È ñpe é bén hẽun ò Yàá ñ ne a tɔní nĩnbí-buè è lé miè ñ, à wé mí Yĩinírɔ, è kañ àá miè fúu. » ^v17 B̀aasó iè hò tié Heciri* le bé dí míjé niè é yí dè yá yí, iè mù le é bé yí loo ɔ, è b̀è lò yí dũ a wè. Ké mípe é dũ a, iè mù le á wi àá miè fúu, à lò wi miè ñ.

¶ ^v18 Ní yá bén f̀ansí miè ñ kèa ñhínnà wè; ñ bén khũá ben mì vii. » ^v19 Hũnún àá f̀í è b̀è dí míjé niè é yá b́nì mi mi wè. Ké mípe é bén mi mi, iè mù le é nin yìe é wi, è mìpe lò biè yìe é bén wé. » ^v20 É pemù zɔn é mì den bén dũn ké ñpe é can bán àá kìe Yàá, è mìpe é can bán àá mi, è ñpe é lò biè can bán àá miè. » ^v21 Ì nĩnbĩrɔ le é t̀è niñ punù bienù bòo, à lò wòo ve bè lè ñ, é temu we mi; à le é we mi é kìe Yàá é bén wení, è ñpe é lò biè bén wení b̀aasɔ, è nin zéni niñte àá ɔ. »

¶ ^v22 É Zude, ò le yí e pe Judasi le é bé wóo ne Isikariyɔti é zɔn bie lé à ñ ne:

« Núnso, mu n̄bùo temu lé é kó d̄a s̄awī è kò z̄éní kóte àá kie ké kó yá z̄éní kóte á bé d̄ímíjé niè? » ^{v 23} É Yiezu z̄on k̄óníe ò ne: « N̄n̄bír̄o le we mi é wòò wé mú bòo le é n̄n̄ bie. É k̄ie Yàá é b̄én wení b̄àaso, é n̄pe àá k̄ie Yàá é b̄én ben b̄àaso vii, é b̄én wé ké z̄onlén piè vii. ^{v 24} Ké n̄n̄bír̄o le yí we mi é yá wòò tè wé nīn̄ bieh̄í bòo wè. É hí pe bieh̄í le é mí é jí é yí nīn̄ kùrú bieh̄í wè, ké hí ló k̄ie Yàá le t̄ore mi vii.

\p ^{v 25} N̄ bie mù pe bòo sí é lé mie n̄ ké n̄ wi mi t̄íh̄ú. ^{v 26} Ké mí Ȳínír̄o, le iè hò D̄of̄in H̄eciri le é k̄ie Yàá D̄of̄in é b̄én t̄oní é lé mie n̄ nīn̄ yèrè lòn, é te mu bòo mí-k̄uì é b̄én k̄èrán àá mie, à lò b̄én lieníke mie àá mú bòo le é n̄ bie lé mie n̄ mí-k̄uì.

\p ^{v 27} N̄ vaa lan, ké nin lé lé h̄ūn wiè mie n̄, nin lé nīn̄ h̄ūn wiè mie n̄. N̄ yí nin lé lé mie n̄ k̄ea ie d̄ímíjé bòo le é hó d̄a é wóo lé lé wè. Mì bí h̄iení mí kuò, è mì lò bí zán wè. ^{v 28} Mí jé mú le n̄ bie ne n̄ vaá lan, ké n̄ lò ne n̄ b̄én kh̄úá ben mì vii. Ké mí h̄ūn we mi, é mí h̄ūn b̄én wení míte mu le é n̄ vaá ve á Yàá vii bòo h̄ūn, iè mù le á Yàá é b̄àán p̄o mi. ^{v 29} K̄ea s̄aale, é n̄ wo khé mú pe bòo mu le é lé mie n̄ ké mú j̄eùn yí wé wè, bòo le é wé ké p̄èh̄ú le ké mú ben van wé, è mì de s̄í. ^{v 30} N̄ yí nin b̄íní khé bòo b̄ò-k̄uì àá mie wè, iè mù le é hó pe d̄ímíjé mu le bé-zuú* é ben. Ò yí d̄a p̄ánké nīn̄ lòn wè. ^{v 31} Ké bé d̄ímíjé niè é f̄óbán è b̄è d̄ūn ké n̄ we a Yàá è n̄ wòò wé mú bòo le á ne n̄ wé. Mì hí ní ke lan è lé h̄ūnún. »

\c 15

\s D̄iv̄én v̄ih̄ú àá mí n̄neh̄é w̄i

\p ^{v 1} É Yiezu é b̄íníe z̄on bie é ne: « N̄pe iè hò d̄iv̄én v̄ih̄ú àá b̄ò-b̄ín, è k̄ie Yàá é iè ò le é te pe le bòo é h̄uì. ^{v 2} É hí n̄neh̄é, le wi mi n̄ mí-k̄uì ké hí yáa biè è he, é k̄ie Yàá é b̄én búuke h̄í é kóosí; è hí n̄neh̄é le é biè è he, á tánke h̄í n̄n̄én-c̄íní le wi pe hí seh̄íe é lé yón, é hí wo b̄íní é wooke he h̄í biè é s̄àaní. ^{v 3} É k̄ea mu, é mú bòo le é n̄ k̄érea àá mie, é lé é mí wo w̄uníe é ce. ^{v 4} É mí ce d̄ín mi n̄, k̄ea bòo le é n̄ d̄a can d̄í mie n̄. N̄neh̄ú é yí d̄e biè yá he míte n̄, ké lé yí ce d̄ín lé v̄ih̄ú n̄ wè; é sí iè mù pe biè ke k̄ea mu, é mípe biè yí d̄e biè é yá he, ké mí yí ce d̄ín mi n̄ wè.

\p ^v5 É npe iè lè vǐhú, è mipe iè hǐ nǐnhě. Ké á le é can dĩ mi ò, è npe lò é biè can dĩ è ò, é b̄aaso é wóo he biè b̄-kuì, iè mù le é mí yí dè bòo d̄ò é yá wé míte ò ké npe é bòo mí ^v6 Ké á le yí ce dĩn mi ò, é k̄ie Yàá é leń ǵ é téviení k̄ea le nǐnhú le é bé wóo c̄eu téviení bòo sí, è lè wo è he. È hǐ nǐnhě le h̄on é bé wóo khui è ve kóo hó dĩn h̄un, è hǐ c̄i. ^v7 Ké mí é can dĩ mi ò, è niñ biehi é lò wi mi t̄iè h̄un, è mì h̄eun bòo le é mí we mí-k̄uì, é mí yí mù. ^v8 Ké mí ben é mù b̄o-tente è wé buòní, k̄ea bòo le é hó v̄ihú é d̄aa wóo he h̄i bie b̄-kuì, è mì iè niñ k̄erán-zèb̄è àá b̄-bín, è k̄ea mu è mì é k̄ie Yàá è b̄aanínin. ^v9 K̄ea bòo le á Yàá d̄aa we mi, é npe biè we mie. É mí kań niñ wanminù h̄un. ^v10 Ké mí tè niñ junù bienù bòo, è mì wi niñ wanminù h̄un k̄ea bòo le é npe é tè k̄ie Yàá junù bienù bòo, é d̄aa wi piè wanminù h̄un. ^v11 N̄ khé mú pe sí é lé mie ò bòo le é wé è niñ t̄i-wiè è wé àá mie, è mì t̄i-wiè è junù tí.

\p ^v12 É niñ junù bienù é iè lè le: “Mì wení bán àá mí ò-cóohě, k̄ea bòo le é n̄ d̄aa we mie.” ^v13 Ké n̄n̄bíro é le mí mek̄ēn̄i bá p̄aábé bòo h̄u, è wanminù d̄ò le b̄nie p̄o mu é míne wè. ^v14 Ké mí é mù bòo le é n̄ bie lé mie ò è wé, è mì iè k̄ie p̄aábé. ^v15 É n̄ wo b̄nie yá mi ve ne niñ t̄on-t̄eriè, iè mù le á t̄on-t̄é é yí dĩ bòo le é bé j̄únsó é wé wè. Ké nin mì ve ne k̄ie p̄aábé, iè mù le é mú bòo le é n̄ j̄é k̄ie Yàá vii mí-k̄uì é n̄ z̄ēnie àá mie. ^v16 M̄ipe é yí teń mi é yí muí wè, mù iè pe é te mie muié; n̄ muié mie é t̄ore ne mi ve he h̄i biè, h̄i bie le wóo kań yón f̄úu, bòo le é wé, è mù bòo mí-k̄uì le é mí wóo b̄en h̄eun niñ yèrè l̄on k̄ie Yàá vii, à lé mù mie ò. ^v17 Mù bòo le bòo hie le é n̄ ne mi f̄óbán é mì wé iè mù le è mì wení bán mì-k̄uì àá mí ò-cóohě. »

\s Bòo le é d̄ímíjé niè d̄aa hére Yiezu àá mí k̄erán-zèb̄è

\p ^v18 É Yiezu é b̄nie z̄on bie é ne: « Ké bé d̄ímíjé niè é hére mie, è mì dĩn ké bé hére mi é có mie. ^v19 Ké mí bòo é h̄un s̄è hò d̄ímíjé ò, é bé d̄ímíjé niè é h̄un b̄en wení mie iè mù le é hó pe d̄ímíjé é te mie. Ké npe é den muié mie, é líenie hò d̄ímíjé h̄un, é mí wo b̄nie bòo yí s̄i hò d̄ímíjé n̄ wè, é sí iè mù pe temu lé é bé d̄ímíjé niè é d̄aa hére mie. ^v20 Mì bí ne mi h̄un bé mú bòo le é n̄ bie lé mie ò ne a t̄on-t̄é é yí p̄o bé j̄úns̄o wè. Ké bé n̄n̄bir̄ie é bienie niñ l̄on, é bé biè b̄en biení mí l̄on; ké bé é tè niñ bienù bòo, é bé biè b̄en tè mì biehi bòo. ^v21 B̄è b̄en wé mú pe sí mí-k̄uì àá mie niñ yèrè bòo h̄un iè mù le é bé yí dĩ a pe le é te mi

é tɔɾe wè. ^{v 22} Ké n hún yí ben, è ben bie àá bé, é pebè b̀-koohẽ é hún yá b́n wé wè. Ké k̀a sáale, é bé wo yí dè yá d̀a ǹkoonín bé b̀-koohẽ b̀o hún wè. ^{v 23} Ǹǹbírɔ le ké a h́ere mi, à lò biè h́ere k̀ie Yàá. ^{v 24} Ké n hún yí wé mú b̀o le é ǹǹbírɔ d̀ è j̀eùn yí wé yí mi b̀è ǹǹbirie tíihú, é pebé b̀-koohẽ é hún yá b́n wé wè. Ké k̀a sáale é bé wo meu mù b̀o le é ǹ wó, è b̀è lò pé h́ere mi, ǹpe àá k̀ie Yàá. ^{v 25} Ké mú wó k̀a mu, b̀o le é wé è mú b̀o le é wé pebè l̀andé v̄hú ne: *\qt Bè h́ere mi, ké ǹ lò yí yáake b̀o d̀ò wè; \qt* è dàá junù tí.* ^{v 26} M̀i Ỳinírɔ é vaá ben; òpe le é nin tɔn à lí é Yàá vii è dàá ben síe mí vii; ò iè hò tiè Heciri* le ló àá ò Yàá vii. P̀hú le ké á b̀ere, á b́n bie niñ b̀o. ^{v 27} È m̀pe lò biè b́n bie niñ b̀o, iè mù le é mí kere àá m̀ niñ tɔnló f̀i b́nlén fúu è ben d̄e zoòni. »

\c 16

\p ^{v 1} « Ǹ khé mú pe b̀o mu sí é lé mie ǹ b̀o le é wé è b̀o d̀ò bí lé è m̀ bí f̀ansí hó ǹdes̀nló ǹ wè. ^{v 2} Bè wóo b́n j̀e mie é liení bé Zuifube ǹkóobánl̀n zĩh́ie hún. È p̀hú d̀ò é b́n ve d̄e, è b̀è le é m̀ bé, é wóo b́n lieníke è b̀è é bie ne ho iè Dɔf̄in tɔnló é bé é té. ^{v 3} Bè wóo b́n wé mú pe sí iè mù le é bé yí d̄u k̀ie Yàá è b̀è lò yí d̄u mi wè. ^{v 4} Ké n den khé mú pe b̀o mu sí é lé mie ǹ b̀o le é wé, ké pemù p̀hú é van d̄e, è m̀ liení ké ǹ s̀énéhà khé mú lé mie ǹ. »

\s Dɔf̄in Heciri b̀o le é hó é wé

\p Ǹ yí khé mú lé mie ǹ pemù f̀i b́nlén, iè mù le é ǹ hún wi b́nl̀n àá mie. ^{v 5} « É K̀a sáale é ǹ wo vaá ve a le te mi tɔɾe vii, ké h̀erí ǹǹbírɔ m̀ tíihú é yá nin òienin ne ho iè yí é ǹ vaá ve wè. ^{v 6} Ké mí tiè den yóo yáa c̀eun, iè mù le é ǹ khé mú pe b̀o mu sí é lé mie ǹ. ^{v 7} Ké mú lò iè b̀-berà é nín bie àá mie: mù b̀o é tú mí vii è ǹ lan; iè mù le ké ǹ yí lan, á le mii ỳiní mie é yá ben wè. Ké n ben có, é nín vé tɔn ò á ben m̀ vii. ^{v 8} Ké á ben b̀ere, á b́n źní é lé bé dí míjé niè ǹ, é bé d̄ún ké bé iè biè le yí d̄u mu b̀-koohó, è b̀è yí d̄u ho t́erénló, è b̀è lò yí d̄u ho liè l̀nló b̀o wè. ^{v 9} Á b́n źní é lé b̀à ǹ ké pebè b̀-koohó, iè mù le é bé yí d́s̀i mi ǹ wè. ^{v 10} À b́n źní é lé b̀à ǹ ké hó t́erénló iè mù le é ǹ vaá ve k̀ie Yàá vii, é mí wo yá b́n b́n mí mi mi wè. ^{v 11} Á b́n źní é lé b̀à ǹ ké hó liè l̀nló, iè mù le é hó Dɔf̄in é lò hò pe dí míjé mu le bé-zuú le iè ò Sitũane é liè wó, é mii biení l̀n. »

\p ^v12 N bĩnie dāa bòo b̀-kuì d̀ é nin bie lé mie ñ, ké mú pe le lòn é mí ñeùn yí d̀è mì hũn yá h̀è pemù bòo hũn ẁè. ^v13 Ké hó Dɔfĩn Heciri le iè hò tĩé Heciri é ben bere, é hó z̀éńí mie àá Dɔfĩn tĩé bòo mí-kùì, è hò yá wóo b́en bie mí kùrú bòo, ké bòo le é hó ñé mí-kùì iè pe é hó wóo b́en bie, è hò b́en bie bòo le vaá ben é lé mie ñ. ^v14 Hò b́en b̀aaní mi ñ, iè mù le é bòo le bòo s̀è mi ñ iè pe é hó b́en fé é khíi bie é lé mie ñ. » ^v15 Ò Yàá bòo le á te mí-kùì é ñ biè te. É sí iè mù pe é ñ dāa ne ho Dɔfĩn Heciri é b́en fé bòo le bòo s̀è mi ñ é khíi bie é lé mie ñ. »

\s Mì tĩ-yaarè le b́en ỳèrèmé é khíi wé tĩ-wiè bòo

\p ^v16 É Yiezu é bĩnie zɔn bie é ne: « Hũnún àá fĩi è mì yá b́en mi mi ẁè, ké mú ben khie wó fĩi è mì s̀ĩn b́en bĩní mi mi. » ^v17 É piè k̀èrán-zèb̀è d̀ è khie é khé bán hũn é ne: « Mù iè ñb̀uo á c̀è mii bie á dāa ne hũnún àá fĩi è k̀è yá b́en mi mí, iè ké mú ben khie wó fĩi è k̀è s̀ĩn b́en bĩní mi mí, ie iè mu le é mí vaá ve a Yàá vii? » ^v18 É bé bĩnie zɔn bie ne: « Mù pe le á ne hũnún àá fĩi iè bòo á ne werè? Ké h̀è yí dũ bòo le á bie ñún ẁè. » ^v19 É Yiezu é dũne ké bé é c̀è é be diè ò ñ, á zɔn bie lé b̀à ñ ne: « Mí é dièke bán mù bòo le é ñ bie lòn ne hũnún àá fĩi è mì yá b́en mi mi, ké mú ben khie wó fĩi è mì s̀ĩn b́en bĩní mi mi. » ^v20 É nin khé mú lé mie ñ àá b̀- b́ĩn ne mí b́en wírĩke ké mí é cāameke, ké bé d́ímíjé niè pe é we b́éte; mí b́en kań lé tĩ-yaarè hũn, ké mí tĩ-yaarè é b́en ỳèrèmé é khíi wé tĩ-wiè. ^v21 Mù é d̀ĩ k̀èa ie hũnu le é ben mii te, à tĩi wóo yaa, iè mù le é piè lòn-biè p̀èhũ é van d̀èu. Ké á ben tɔn wó, à hũn bé mí lòn-biè ñ, iè mù le á we míte ò zĩncáahó le bere hò d́ímíjé hũn bòo hũn. ^v22 É k̀èa mu é mípe iè pe é wo wi le tĩ-yaarè hũn mù pe le lòn; ké ñ b́en bĩní mi mie, é mí wo b́en wení míte, è mí tĩ-wiè mu é nĩn bírɔ d̀ è yí d̀è yá v́ua ẁè. ^v23 Lè wurù mu é ben van d̀èu, é mí yá bĩní diè mi ñ àá bòo d̀ò bòo ẁè. Nin khé mú lé mie ñ àá b̀- b́ĩn ne mu bòo le é mí wóo b́en hẽun ò Yàá vii mí-kùì niñ ỳèrè lòn, á wóo b́en wé é lé mie ñ. ^v24 Fúu è dāá ben d̀èu zòd̀ní, ké mí ñeùn yí hẽun bòo d̀ò niñ ỳèrè lòn ẁè. Mì hẽun é Dɔfĩn b́en lé bòo le é mí hẽne mie ñ, é mí tĩ-wiè é wo ñunù é tí.

\p ^v25 N khé mú pe bòo mu sí mí-kùì é lé mie ñ àá ẁua. Ké p̀èhũ d̀ò é vaá ben, è ñ yá wóo b́en khé àá mie k̀èa mu ẁè, ké ñ wóo b́en bie ɔ Yàá bòo é lé mie ñ wiée. ^v26 Lè p̀èhũ sɔ hũn, è mì wóo b́en hẽun mù bòo le é mí é c̀è ò Yàá vii niñ ỳèrè lòn, è ñpe yá wóo b́en bie é lé mie ñ ne nin hẽun ò Yàá ñ è lé mie ñ

wè; ^v27 iè mù le á Yàá míte ò é we mie. Ò we mie iè mù le é mí we mi, è mì dūmua sè ké í ló Dɔfɪn vii é dāa bere. ^v28 Í ló á Yàá vii é dāa bere hò dímíjé hūn, é kèa sáale é nin lé hó dímíjé hūn è khúá ve a Yàá vii. »

\p ^v29 É piè kèrán-zèbè zɔn khé lé à ò ne: « Le iè kòpe é den wo é khé wiée ké kó yá wūa è wí wè. ^v30 Kèa sáale é ké wo dū ké kó dū bòo mí-kùì, kó dū mu bòo le é ké hūn ke diè àá kɔ. É sí iè mù pe temu lé é ké dāa dūmua sè ké kó ló Dɔfɪn vii é dāa bere. » ^v31 É Yiezu zɔn kóníe bè ne: « Mí ne kèa sáale é mí den wo dūmua sè? » ^v32 É pèhú dò é vaá ben, è lè yèré ben dèu vó, le é mípe mì-kùì é Bén saake é lanke, hóɔ àá mí vanlén è mì é ké mi niñ dònún. Ké í den mí niñ dònún, iè mu le á Yàá é wi àá mi. ^v33 Í khé mú pe sí mí-kùì é lé mie ò, bòo le é wé è mì yí hūn wiè niñ vii. Mì lòn é Bén be hò dímíjé hūn, ké mí hĩ mì tĩè, òpe é yú pànké hò dímíjé lòn. »

\c 17

\s Yiezu é Dɔfɪn è hēunin mí kèrán-zèbè bòo hūn

\p ^v1 É mu le é Yiezu bie kèa mu vó, á hóonie mí jún é yòó húi àá hí hóohūn à zɔn bie é ne: « Yàá, lè pèhú é ben dèu, é kó bàaní òpe kò Yènú ò, à Yènú biè bàaní kɔ ò. ^v2 Kó lé hó pànké ò ò bè nìnbirìe bé-kùì lòn, bòo le é wé à lé lé mekēnì le yá vé bè pe le é kó dó piè núnú hūn bé-kùì. ^v3 É lé mekēnì le yá vé den iè mù le è bè dūn kɔ, kòpe le temu iè Dɔfɪn kò dònún àá bð-bín, è bè lò dūn ó le é kó tɔre le iè ò Yiezu Kirisa. ^v4 Í bàanie kɔ ò lè súšùnù, è mù bòo le kó ne í wé é í wó é víenie. ^v5 É kèa sáale é kópe Yàá, bàaní mi ò kò vii àá hó bàaníró le é í hūn wi hūn kò vii, le ké hò dímíjé é dāa jèùn mí wè.

\p ^v6 Í zénie kɔ bè nìnbirìe le é kó muié hó dímíjé hūn é lé mi ò. Kó te bé, ké kó lé bé mi ò, é bé tè kò bienù bòo. ^v7 É kèa sáale, é bé wo dū ké mú bòo le é kó lé mi ò mí-kùì é ló àá kó vii. ^v8 Iè mù le é í bie hĩ bie hí le kó bie lé mi ò é lé bà ò, é bé tè jé mú, è bè dūne sàanie ké í ló kó vii, è bè dūmua sè ké kó tɔre mi. ^v9 Mù iè bè pe bòo hūn é í dàá kò hēunin. Í yá kò hēunin bè dímíjé niè bòo hūn wè, ké bé iè bè pe le é kó lé mi ò bòo hūn, iè mù le é kó te bé. ^v10 É mú bòo le é í te mí-kùì é kó te, è mù bòo le é kó te mí-kùì é í biè te; é bé pe te niñ bàaníró é zéní. ^v11 Hūnún àá fíi è ò yá wé hó dímíjé hūn wè è bèpe é wi

hó dímíjé hūn, ñpe vaá ben kò viì. É Kópe Yàá le é ce, hiè bà ñ àá kó yèrè pànké, lè pe yèrè le é kó lé mi ñ pànké, bòo le é wé è bè wé dì-cóoní, kèa bòo le é ñpe àá kópe è dàa iè dì-cóoní. ^v12 Pèhú le é ñ hún wi àá bé, é ñ dàa bè àá kó yèrè pànké le é kó lé mi ñ. Ní hiè bà ñ, é hèrí ñi-cóoní é yí ví wè; ké á ben yí é pe le é fóbàn à ví, è lè Dofin bienù bòo le é lé bie è dàá ñunù tí. ^v13 É kèa sáale, é ñ wo vaá ben kò viì. É nín khé kèa mu le ké ñ pewi wi ho dímíjé hūn wúàní, bòo le é wé è bè dàá yí ñiñ tĩ-wiè, lè tĩ-wiè le ñunù tú. ^v14 Ní bie kò bienù é lé bà ñ, é pebè lókó é ló bé dímíjé ñiè ñ, iè mù le é hó dímíjé é yí te bé, kèa bòo le é hó dàa yí te mí wè. ^v15 Ní yá kò hēunin ne ko leñ bé è lé hó dímíjé hūn wè, ké nin kò hēunin ne ko pe bà ñ, à ñi-sūmúí è bí dē be wè.* ^v16 Pebè bòo yí sǐ hò dímíjé ñ, kèa bòo le é nín bòo dàa biè yí sǐ hò dímíjé ñ wè. ^v17 Le ne pebè bòo sǐ ko ñ mí-kùí, hò tǐé hūn, kò bienù é iè tǐé. ^v18 Kèa bòo le é kó dàa tǔre mi é ñ bere hò dímíjé hūn, é ñ biè nin tǔn bè ne be ve hó dímíjé hūn. ^v19 Ní lé ñiñte mí-kùí ko ñ pebè bòo hūn, bòo le é wé è bēpe biè dàñ béte mí-kùí è lé kò ñ àá bō-bín.

^vp ^v20 Mù yí bépe bé-dòonún é nín kò hennin è lé nin wè; ké nín kò hēunin è lé bé pe ñinbirè le bèn de sǐ mi ñ bé-kùí, lè bienù le é bépe le é bèn ve bie é lé bà ñ bòo hūn. ^v21 Nín kò hēunin ne bepe bé-kùí è wé dì-cóoní kèa bòo le é kópe Yàá é dàa wi mi ñ è ñpe é biè wi kò ñ; ne bepe è biè ce bán àá kiè, bòo le é wé è hò dímíjé è dūñ ké kó te mi tǔre. ^v22 Hò bàaníró le é kó lé mi ñ, é ñ lé bà ñ, bòo le é wé è bè wé dì-cóoní kèa bòo le é kópe àá ñpe é dàa iè dì-cóoní. ^v23 Ñpe é wi bà ñ, è kòpe é wi mi ñ; é bé wo bèn wé dì-cóoní àá bō-bín, bòo le é wé è bè dímíjé ñiè è dūñ ké kó tǔre mi, è kò we be kèa bòo le é kó dàa we mi. ^v24 Yàá, ñ we ne le viì le nin kañ hūn, é bé pe le é kó lé mi ñ è biè kañ hūn àá mi, è bè dàá mi ñiñ bàaníró fúu, hò bàaníró le é kó lé mi ñ; iè mù le é kó wenié mi ké hó dímíjé é ñeùn yí mí wè. ^v25 Yàá, kòpe le é téréñ, bè dímíjé ñiè é yí dūñ kò wè, Ké ñpe é dūne ko, è bépe le é dūne ké kópe é te mi tǔre. ^v26 Ní lé é bé dūne ko, è nin bǐní lé è bè wooke dūñ ko sǎàní, bòo le é wé è lè wanminù le é kó dàa wenié mi è kañ bà ñ, è ñpe kùuso è biè kañ bà ñ. »

\c 18

\s Yiezu baàrɔ bòo

\r *Mat 26.47-56; Mariki 14.43-50; Liike 22.47-53*

\p ^v1 É mu le é Yiezu khé mú pe sí vó, ápe àá mí kèrán-zèbè é khie ló yón é van cánkéa lè Sidɔrɔn ñpindáanú é van ló; è hò kɔnló dò é hũn wi yón é bé van ló zɔn hũn. ^v2 À Zudasi le ti e mii dé bé nìnbirìe núnú hũn, é biè hũn dũ yón, iè mù le é Yiezu àá mí kèrán-zèbè é hũn wódò wé è bè páaní ve kóo bán lòn yón. ^v3 Á Zudasi é khie fɔ bé sènèdósíbé dò àá bé Dɔfɪn Zũ-hìeriè dò le é bé khén-dàariè hán-díe àá bé Farizíεβε é te tɔre, é dàa van hò kɔnló mu hũn; bè hàarí púikea hò dũn é zènkeanin, è bè lò dàa pèntíhí àá mí hĩè tĩe.

\p ^v4 Ké Yiezu den hũn dũ mu bòo le é mii wí è ñ mí-kùì. Á khène van lúwinie bà ñ à bè dienin ne: « Ì iè wie é mí é cè? » ^v5 É bé zɔn kóníe ò ne: « Ì iè Nazareti Yiezu. » É Yiezu zɔn khé lé bà ñ ne: « Mù iè ñpe. » À Zudasi le ti e mii dé bé nìnbirìe núnú hũn é wi yón àá bé. ^v6 É mu le é Yiezu ne mu iè mípe, é bé diεkea van ló àá máahú, é van ló kùenkea síe lè súsùnù. ^v7 É Yiezu bĩnie zɔn bè dienin ne: « Ì iè wie é mí é cè? » É bé zɔn ne: « Nazareti Yiezu. » ^v8 É Yiezu zɔn kóníe bè ne: « Ní bie mù lé mie ñ ne mu iè ñpe. Ké mú ben iè ñpe é mí é cè, è mì fùansí bé le ké ñ ne be lan. » ^v9 Mù é wó kèa mu, é lé bienù le á hũn khé é dàa pùnù é tú. À hũn khé ne: « Bèpe le é kó lé mi ñ, é hèrí nì-cóoní é ní yí fùansí à ví wè. »

\p ^v10 È Simɔn Pieri é hũn dàa khén-tónú dò; á zɔn vua lè à yòó cène à khén-dàarɔ wì-behó tɔn-té ñ, é búo piè ñdóonín jekēhú é khie síenie. Ì tɔn-té mu hàarí yèrè Marikiisi. ^v11 É Yiezu zɔn bie lé á Pieri ne: « Yòó dé kó khén-tónú mí kún hũn. » Kó é lieníke è kò ne niñ lòn é yí mii be kèa bòo le é kìe Yàá dàa ne mu fóbán è mù wé? »

\p ^v12 É bé sènèdósíbé àá bé hán-dí, àá bé Zuifube Dɔfɪn zũ-hìeriè é khie baá Yiezu é can níhí. ^v13 È bè dàa ò é dàa van Aane yíe vó. Ì Aane mu é hàarí iè ò Kayiifu bà he-bérɔ. Á pe Kayiifu mu é temu hàarí iè hò Dɔfɪn khén-dàarɔ wì-behó pemu lóo ñ. ^v14 É mú iè òpe é temu hàarí khé lé béré bienu é lé bé Zuifube ne mu bòo é tú è nìnbí-cóoní è hí bé cèmèné niè yènsénín. »

\s **Pieri é pé ne mí yí dũ Yiezu wè**

↘ *Mat 26.69-70; Mariki 14.66-68; Liike 22.55-57*

↘^{v 15} Simɔn Pieri è khíi páa Yiezu kèrán-zuú wì-buè dɔ́ é hàarí bɔ́ Yiezu máahú. Á khě́n-dàarɔ́ wì-behó mu é dũ a kèrán-zuú mu; á kèrán-zuú mu é páaníe van zɔn piè dánkò hũn àá Yiezu. ↘^{v 16} Ké á Pieri pe dĩ lè yíe, lè zĩnù punù. Á kèrán-zuú le á khě́n-dàarɔ́ wì-behó é dũ é van ló bie àá ɔ́ hũnu le te le zĩnù punù é hienin, à fɔ́ á Pieri è dàa yòó zɔn lè dánkò hũn. ↘^{v 17} Á pe hũnu mu le é lè zĩnù punù è hienin é zɔn Pieri dienin ne: « Kòpe sũn yí é pe nùún sɔ́ kèrán-zuú dɔ́ hɛ? » É Pieri zɔn kɔ́níe ò ne: « Níbùé, niñ bɔ́ mí pebè hũn wè. » ↘^{v 18} Tieni é hàarí wi. É bé tɔn-tériè àá bé zũ-hieriè é hũn zĩinie hò dũn é dĩ é weni. É Pieri biè van dĩ é weni àá bé.

↘ **Aane é Yiezu è diekenin**

↘ *Mat 26.59-66; Maake 14.55-64; Liike 22.66-71*

↘^{v 19} Á khě́n-dàarɔ́ wì-behó* é zɔn Yiezu è diekenin piè kèrán-zèbè bɔ́ hũn, àá mú bɔ́ le á dàa wòó kèrán àá bé nìnbiriè bɔ́ hũn. ↘^{v 20} É Yiezu zɔn kɔ́níe ò ne: « Ní hũn wòó khé àá bé nìnbiriè bé-kùì nípiemu hũn, ní hũn wòó kèrán bé nìnbiriè bè Zuifube níkóobánlòn zĩhíe hũn àá pebè Dɔ́fin zũnù dánkò hũn, le iè pe vuò le é bé pe Zuifube bé-kùì é wòó ve kóó bán lòn hũn. Ní yí tànkòní bɔ́ dɔ́ è bie wè. ↘^{v 21} É mú iè níbùò é kó dàa wó nípe é kó diekenin? Diè bepe le é né mú bɔ́ le é ní bie ò. Bèpe é dũ mu bɔ́ le é ní bie àá bé. » ↘^{v 22} É mu le é Yiezu é bie kèa mu, ,é bé zũ-hieriè le hũn wi yón á dɔ́ é yòó laa piè kekére à ne: « Níbùò é kó dàa é bie kèa mu è lé á pe kě́n-dàarɔ́ wì-behó ò? » ↘^{v 23} É Yiezu zɔn bie lé à ò ne: « Ké ní khé ben-koohó, è kò zéní bɔ́ le é ní dàa khé khɔn. Ké ní ben yí khé khe, è níbùò temu lé é kó dàa lú mi ò? » ↘^{v 24} É Aane ne be dàá ɔ́ è dàá ve a khě́n-dàarɔ́ wì-behó Kayiifu vìi ké piè níhí é péwi can.

↘ **Pieri é sìn pé é ne mí yí dũ Yiezu wè**

↘ *Mat 26.71-75; Maake 14.69-72; Liike 22.58-62*

↘^{v 25} Búrɔ́sí è Simɔn Pieri é dĩ é hò dũn è weni. É bé khie ò dienin ne: « Kòpe sũn yí é pe nùún mu kèrán-zuú dɔ́? » À sìn zɔn pé à ne: « Níbùé, niñ bɔ́ mí bé hũn wè. » ↘^{v 26} Á khě́n-dàarɔ́ wì-behó tɔn-té dɔ́ le iè ò nùún le á Pieri hũn buo pekě́hú bà nìnbíɔ́ dɔ́, é zɔn bie lé à ò ne: « Nin wìe yí mi kɔ́ àá ɔ́ pe nùún mu

hò kɔnlɔ̄ hũn wè? » ^{v 27} É Pieri sɪn zɔn pɛ́. É mí laà hũn, á kò-bíe é zɔn wũama.

¶ Bè dāa Yiezu é dāa van kuvereneri Pilati vii

¶ *Mat 27.1-2, 11-14; Mariki 15.1-5; Liike 23.1-5*

¶ ^{v 28} É yuñbín dùdù, é bé zɔn lɔ́ á Kayiifu yíe àá Yiezu, é khie van ò Rɔmu kuvereneri dānkò hũn. Ké bé Zuifuɓe hán-díe é pe yí ve zɔ hò dānkò hũn wè, bòo le é wé, è bè bí zɔ fīnī béte, è bè dāa bí dān lé Nyíewèlòn sérí è dí wè. ^{v 29} Á kuvereneri Pilati é ben lɔ́ pebè vii lè yíe hũn à bè dīenin ne: « Mu iè bò-koohó hósɔ́ é mí ne a pe nùún mu le é wó? » ^{v 30} É bé zɔn kǒníe ò ne: « Ké á hũn yí wé bò-koohó dò, ne kè yí dàá ɔ́ ben lé kɔ̀ n wè. » ^{v 31} É Pilati zɔn bie lé bà ò ne: « É mí fí é è ve lè lie mite ò mì làndé wún lòn. » É bé Zuifuɓe zɔn ne: « Nunù é yí lé kiè ò ne ke lè nìnbírɔ́ lie è bé wè. » ^{v 32} Mù wó kèa mu, bòo le é wé è Yiezu bienù le á hũn bie é dāa zéniè bòo le á dāa bèn hí, è dàá junù tí.*

¶ ^{v 33} É Pilati yòó zɔn hò dānkò hũn, à vɔn Yiezu é zɔn diekenin ne: « Hāà, kó iè Zuifuɓe bé-zuú? » ^{v 34} É Yiezu zɔn kǒníe ò ne: « Mù pe sí é kó é bie iè kò kùrú bòo le é kó é lieníke íe ké bé iè bè dò bòo le é bé bie lé kɔ̀ n niñ bòo hũn? » ^{v 35} É Pilati zɔn ne: « Bòo é npe é iè Zuifu? Mì cèmèné niè àá bé khén-dàariè hán-díe é te kɔ̀ dāa é ben lé mi ò. Mù iè n̄bùo é kó wó? » ^{v 36} É Yiezu zɔn kǒníe ò ne: « Niñ bé-záanú bòo yí s̄i hò pe dí míjé mu le ò wè. Ké niñ bé-záanú é hũn wi hɔ́ pe dí míjé mu le hũn, ne niñ tɔn-tériè é hũn bèn té hí h̄iè niñ junù lòn, bòo le é wé è bè bí baà mi è dé bé Zuifuɓe hán-díe núnú hũn wè. Ké n̄bùé, niñ bé-záanú bòo é yí s̄i lè pe súsùnù mu le ò wè. » ^{v 37} É Pilati zɔn ò dīenin ne: « É kó wo iè bé-zuú? » É Yiezu zɔn ne: « Kó khé mú, n̄ iè bé-zuú. N̄ tɔn é bere hò dí míjé hũn, é nin ben khé hó t̄iè bòo è lé bé n̄nbirìe ò. É n̄nбірɔ́ le wi t̄iè wún lòn é wóò té mí jek̄k̄a à jí mú bòo le é nín bie. » ^{v 38} É Pilati é zɔn ò dīenin ne: « T̄iè iè n̄bùò? »

¶ É mu le á bie mù pe sí vó, á s̄in húnà van lɔ́ bé Zuifuɓe vii é lɔ́ bie è lé bà ò ne: « N̄ yí loo bò-koohó le á pe nùún mu le é wó wè. » ^{v 39} Ké mú le é mí Nyíewèlòn sérí é wóo ben d̄e, è ò wóò leñ bé kèsí niè n̄-cóoní dò, è fùansínin lé miè ò, é mí biè we ne n fùansí é Zuifuɓe bé-zuú ò è lé miè ò? » ^{v 40} É bé zɔn wũameke ké bé é bie ne: « N̄bùé, òpe le bòo mí wè! Ò Barabasi iè pe é kó

fùansínin è lé kiè ò! » Búrɔ́sí à Barabasi é lò den hàarí iè kēmí-bíe.

\c 19

\p ^{v1} Á Pilati é lé lé punù ne be dàá Yiezu dàá lan è ve he àá hí òhùehí. ^{v2} É bé sèndòsíbé é khie té bé-záanú múnséré dò àá hí òpinnà é khie yìinié Yiezu pún ò, è bè lò khie zoonie ò àá mùakú dè-miì dò kèa bé-zuú bòo sí. ^{v3} È bè wòdò ve lúwiní e ò, è bè bie lé à ò ne: « Zuifube bé-zuú, ké kò fòoní lòo! » Ké bé é piè kikíe è láake. ^{v4} É Pilati sìn húnà é ben ló bie lé bé Zuifube ò ne: « Mì húi, nin dáa ó è ben lé lé mié ò lè yíe, è mì dàá dún ké òpe é yí mi bò-koohó ò ò. ^{v5} É bé wo dàa Yiezu é dàa ben ló ké á yìe lè òpinnà bé-záanú múnséré à lò zòn lè mùakú dè-miì. É Pilati é zòn bie lé bà ò ne: « Ì nìnbíró mu le! » ^{v6} É bòo le é bé khèn-dàariè hán-díe àá bé Dòfín zū-hìeriè é meu ò, é bé é wūameke ké é bie é ne: « Báa ó lè báalén dāanù lòn! Báa ó lè báalén dāanù lòn! » É Pilati é zòn bie lé bà ò ne: « É mí fí é è ve báa mìte ò lè báalén dāanù lòn, iè mù le é òpe é yí mi bò-koohó ò ò wè. » ^{v7} É bé Zuifube zòn bie lé à ò ne: « Ké dàa làndé, é hó pe làndé mu wún lòn, á sãawi à hí, iè mù le á ne mípe iè Dòfín Yènu. » ^{v8} É bòo le é Pilati é jé hí pe biéhí mu, á hè wookèa zéere cèun.

\p ^{v9} Á sìn van zòn lè dānkò hūn, é sìn zòn é Yiezu è dienin ne: « Kó ló yí? » Ké Yiezu é dúke mí punù é à ké á. ^{v10} É Pilati zòn bie lé à ò ne: « Kó pé é yí kò kóní mi? Kó yí dū ké ò dàa punù le é fùansí kò ò é kó lan, è ò lò dàa punù le é bie ne be báa kò lè báalén dāanù lòn? » ^{v11} É Yiezu zòn khé lé à ò ne: « Kó yí dàa pānké dò niñ lòn ké hó yí hó le é Dòfín é lé kò ò. É sí iè pe temu lé á le é te mi é dó kó núnú hūn, é dàa te mu bò-koohó bò-behó é wó é pò kope. » ^{v12} É mú pe sí lòn, é Pilati é wo hún cè mi fùansí Yiezu ò. Ké bé Zuifube é sìn zòn wūameke é ne: « Ké kó fùerèsí é pe nùún mu le ò è kò yí Ròmú bé-zu-behó bè pàá wè! Nìnbíró ié nìnbíró le wòdò líi míte àá bé-zuú, à iè ò Ròmú bé-zu-behó bà òbíyanle! »

\p ^{v13} É bòo le é Pilati é jé hí pe biéhí mù sí, á ne be dàá Yiezu dàá ben lé àá yíe hūn; À síe kesí hó liè lènlén khúì lòn, lè viì le é bé wòdò ve àá Eburu ne “Kabata” iè bòo é bé ne “sinnà le é béresí viì”. ^{v14} Mù wó bé Zuifube Nyíewèlòn sérí hínílán zòn, le é bé wòdò sésé béte hūn. É lé wuru hànóló yìi hūn, * é Pilati é bie lé bé Zuifube ò ne: « Mì bé-zuú sí! » ^{v15} É bé sìn zòn wūameke

ne: « Piè húmú iè mù pe, piè húmú iè mù pe! Báa ò lè báalén dāanù lòn! » É Pilati zɔn bie lé bà ò ne: « Mí é cè ne n báa mí bé-zuú lè báalén dāanù lòn? » É bé khén-dàariè hán-díe é zɔn ne: « Ké yí bīnie dāa bé-zuú dò ké á Rɔmu bé-zu-behó é ben bò mí. » ^v16 É Pilati wo tè pebè tīe bòo à wo lé lé punù ne be sènèdósíbé è ve báa ó Yiezu lè báalén dāanù lòn.

\s Bè báa Yiezu lè báalén dāanù lòn

\r *Mat 27.32-44; Mariki 15.21-32; Liike 23.26-43*

\p É bé sènèdósíbé é wo khie fɔ Yiezu é dāa có. ^v17 É bé lé á tīe mí báalén dāanù é dāa zɔn ló hó lóo hūn, é ló kǎa le vii le é bé wód ne “Nún nǐdǐnǐkhiè vii”. Bè wód ve le vii mu àá Eburu ní ne “Kǒlikota”. ^v18 Sí iè vii le é bé báa ò hūn, è bè bīnie báa niè-bè-ju dò hī báalén-dāahí lòn, é fésíkea dīnie Yiezu sehíe, àpe é zɔn wi pebè tíihú. ^v19 É Pilati é lé lé punù é bé van wé bòo dò lè diè dò lòn é bere báa Yiezu jún hūn, piè báalén dāanù lòn. Mù hún wé lé diè mu lòn ne: « Nazareti Yiezu, ò Zuifuɓe bé-zuú. » ^v20 É bé Zuifuɓe cèrìe é kèrea mù pe bòo le é wé lé diè mu lòn iè mù le é lé vii le é bé báa Yiezu hūn, é hún lúwí àá lé fónú è mù pe bòo le wé é lò hàarí wé àá Ebereɓe ní àá Latē ní, àá Kerekibe ní. ^v21 É bé Zuifuɓe khén-dàariè hán-díe é bie lé á Pilati ò ne: « Kó yí fóbán è kò wí bie ne “Zuifuɓe bé-zuú” wè, ké kó sǎawi è kò wí bie ne: “Ò nùún mu le é ne mípe iè Zuifuɓe bé-zuú”. » ^v22 É Pilati é zɔn kǒnie bè ne: « Mù pe le é ní wé é wé wó. » ^v23 É mu le é bé sènèdósíbé é báa Yiezu wó, é bé khie khue piè tīe é sankea júnìe-hì-né, hɔɔ sènèdósí é wód teń jún-cóoní. È bè bīnie khie mɔ piè mùakú, le é bèn-biì é mí nin, ké lé té téló é van síe líe mí-kkù. ^v24 É bé sènèdósíbé é khie bie bán hūn ne: « Mì bí lé ne ke khàake le mùakú mu wè, ké mí lé ne ke taà hī màa è kè mi ε le te le mii yí. » Mù wó kèa mu é dāa tīnie lè Dɔfīn bienù bòo le é lé khé punù. Lè Dɔfīn bienù hūn, é mú den wé é ne: \qt « Bè sankea niñ tīe, è bè khie taa màa é dāa dūne à le é te niñ mùakú é yú. »\qt* É sí iè mù pe bòo le é sènèdósíbé é biè wó. ^v25 Yiezu bà nín àá bá háá àá Kolopasi bà húnu Maari àá Maari le é lé Makedala lóo, é hún dī Yiezu báalén dāanù senù. ^v26 É Yiezu meu bá nín ké á dī, è piè kèrán-zuú le á we é lò biè dī piè senù. Á zɔn bie lé bá nín ò ne: « Hūnu, kò Yènú sí. » ^v27 À bīnie khie bie lé mí kèrán-zuú mu ò ne: « Mì nín sí. » É wo dàá mìí pemù zɔn ò, á kèrán-zuú mu é

khie f3 Yiezu bà nín é dàa van mí yíe.

\s Yiezu húmú bòo

\r Mat 27.45-56; 15.33-41; Liike 23.44-49

\p \v 28 É mú pe sí máahú, é Yiezu é dũ ké mú bòo mí-kùì é wo w3 v3. Á z3n bie ne: « Ne-hĩni é nìn bé. » À bie kèa mu bòo le é wé è mù bòo le é bie lè D3fĩn bienù vèhú hũn è dàá junù tí. \v 29 È lè b3onù d3 è hũn b3sĩ wi y3n é tú àá hó dĩvẽn le jĩi. É bé sènèd3sĩbé é khie mà lè p3nk3-núnú d3 è khie van zĩnie hĩ dĩvẽn le jĩi mu hũn é y3ó can lè yiz3pe bũi d3 jun é y3ó van b3 Yiezu junù ò. \v 30 É B3o le é Yiezu dĩndĩe hò dĩvẽn le jĩi v3, á z3n ne: « B3o mí-kùì é wo junù tú! » À sĩenie mí jun à wo hũrun.

\p \v 31 Mù é w3 bé Zuifube nĩvũnĩn sí hĩnĩl3n z3n, le é bé w3d3 dàá s3s3 hó pe nĩvũnĩn sí mu. É bé wo yĩ we ne be nĩ-hiè è k3n hĩ b3al3n-d3ahĩ l3n wè. È bĩnĩ p3a y3n lè pe nĩvũnĩn sí mu le é den wi mí-d3onũn. É bé van hẽne à Pilati ò ne a lé ne be bũenke bepe le é b3a zehĩ, è b3e lenke be sĩeni, è lé hĩ b3al3n-d3ahĩ l3n. \v 32 É bé pe niè le é bé hũn b3a àá Yiezu, é bé sènèd3sĩbé é bepe bũenkea ò h3n nũn zehĩ, è b3e bĩnie khie bũenkea ò sí ké zehĩ. \v 33 É bé van d3u Yiezu, é bé loo 3 ké á hũrun v3, é bé yĩ bũenke piè zehĩ wè. \v 34 Ké a sènèd3sĩ d3 è y3ó cú piè dũk3nl3 è àá mí c3nb3, é c3ani àá jumũ é y3ó l3 mí laà hũn. \v 35 Á pe nĩnbĩr3 le é mù pe bòo le è bie, é meũ mù àá mí yie. É piè bòo lé á bie é iè b3-bĩn. À dũ ké mú iè tĩé á bie; á mù bie bòo le é wé è mĩpe biè de sĩ. \v 36 Mù é w3 kèa mu è lè D3fĩn bienù bòo le é lé bie è dàá junù tí. Iè mù le é mú w3 lé D3fĩn bienù vèhú hũn é ne: \qt « H3rĩ piè hũi dĩ-c3onĩ é bé y3a b3n bũen wè. »\qt* \v 37 È mù l3 bĩnie w3 vi-bũe d3 hũn lè D3fĩn bienù vèhú hũn é ne: \qt « B3e b3n hũi àá 3pe le é bé cú dũk3nl3 è vii. »\qt*

\s Yiezu wũnl3 bòo

\r Mat 27.57-61; Mariki 15.42-47; Liike 23.50-56

\p \v 38 É pemù máahú, á Zozefu le é lé hó Arimate l3o, é van hẽne à Pilati ò ne a lé ne mí mĩi Yiezu nĩ-hemu. À Zozefu mu é den hàarĩ iè Yiezu k3r3n-zuú d3, ké á den hàarĩ t3nk3nie mù, iè mu le á b3e Zuifube h3n-dĩe è z3n. É Pilati ne a ve mĩi. É Zozefu é khie c3 é mĩi ve mĩi 3 Yiezu nĩ-hemu. \v 39 È Nicodemũ, ò

pe nùún le hàarí van Yiezu viì hò súnúhú, é biè van dàa hò yuró dò le tūnù tī le iè miire àá allowesi le é kánkkea bán, ké pemù liiró é yí kílnbè bénlé àá píru é dàa bere. ^{v 40} É bépe bé nuunáà é bere mō Yiezu nì-hemu, è bè koo hò yuró le tūnù tī hò n, è bè bé hò n àá hí pōnkò-níhí, kèa bòo le é bé Zuifube dàa wòò wé è dàa wún bé nì-hiè. ^{v 41} Lè viì le é hún báa Yiezu nin, é kōnló dò é hún wi hūn. É hó kōnló mu hūn, é búí dè-fīi dò le é nìnbíro é pèun yí dé hūn yí mi é hún wi hūn. ^{v 42} É sí iè yón é bé van wūne Yiezu hūn, iè mu le é lé viì mu hún é lúwi, è lè wurù é lò ben síe lú è hò nívūnín sí é wo fií é bé, é bé Zuifube wo hún béte è séséke.

\c 20

\s Yiezu vièró bòo

\r *Mat 28.1-8; Mariki 16.1-8; Liike 24.1-12*

\p ^{v 1} É lé hetii zōn yuñbín dù dù, le ké hó síbíru péwi wi, á Maari le é lé hó Makedala lóo é hūna van lè búí lòn. Á van meu ké lé sēnlè le hún hie lè búí punù é bìríkea ló yón. ^{v 2} Á khie zò van yú Simōn Pieri àá ó Yiezu kèrán-zuú le á pe Yiezu hún we, à bie lé bà n ne: « Bè lere à Núnso piè búí hūn, é ké wo yí dū viì lé é bé van bò à hūn wè. » ^{v 3} É Pieri àá ó kèrán-zuú mu é zōn ló káa lè búí. ^{v 4} É bépe bé nuunáa é paanie é ló zè. Ké á kèrán-zuú sí ké é zò péne à Pieri é van dēu lè búí hò híéhó. ^{v 5} Á síe lúnluosí é huie van zoonie lè búí hūn, á meu hī pōnkò-níhí ké hí bōsí, ké á yí yòó zō wè. ^{v 6} É Simōn Pieri le hún bò piè máahú é biè bere dēu, à yòó zōn lè búí hūn, é zōn meu hī pōnkò-níhí ké hí bōsí, ^{v 7} è lè fúré le é bé dàa hún hie Yiezu jún n é mí bán lòn àá hí pōnkò-níhí wè, ké lé bun é khie bōsí àá vi-buè. ^{v 8} Á kèrán-zuú sí ké, le bere dēu hò híéhó é biè yòó zōn. Á zōn meu mù, á dūmua sē. ^{v 9} Búrosí è bè kèrán-zèbè é pèun yí dū mu bòo le wé lé Dōfīn bienù vēhú hūn jún wè. Mú den wé yón é ne Yiezu fóbán à viè lé bé nì-hiè tíhú. ^{v 10} É bé kèranzèbè nìe-biè-ju mu é khie khūa bōn.

\s Yiezu é míte è zēní Makedala Maari n

\r *Mat 28.9-10; Mariki 16.9-11*

\p ^v11 Ì Maari é hún dĩ lè yíe lè búí senù é wírí. Á síe lúnluosí é mii húi ve zooní lé búí hūn, ^v12 á meu melekebe biè-ju dō ké bé zōn tì-pod é kesí lé vii le é bé hún daanie Yiezu nin, lè búí hún, à dō é kesí àá piè jún vii, à dō é kesí àá piè zehí vii. ^v13 É bé melekebe é ò dienin ne: « Húnu, mu níbuò é kó dàa é wírí? » Á zōn ne: « Bè lere kè Núnso, é n wo yí dĩ vii le é bé van bō à hūn wè. » ^v14 Á khé kèa mu, à khie mii húi àá mí máahú, á meu Yiezu ké á dĩ, ké á yí dĩn ké á iè Yiezu wè. ^v15 É Yiezu é ò dienin ne: « Húnu, mu níbuò é kó dàa wírí kèa mu? Ì iè wie é kó é cè? » Á tī à ne a iè ò nún le é te hó kōnló é hienin, á zōn bie lé à n ne: « Mù ben iè kōpe é ti e mò è kò zéní lé vii le é kó bō à hūn, è n ve mii ó. » ^v16 É Yiezu zōn bie lé à n ne: « Maari! » Á bīnie míte é khie bie lé à n àá Eburu ní ne: « Arabuni » iè bōo á ne « Kèránlo. » ^v17 É Yiezu zōn bie lé à n ne: « Bí baà mi dĩn wè, iè mù le é n jēun yí yòó ve kīe Yàá vii wè. Ké kó ve kīe zèbè vii, è ve bie lé bà n ne nin yòó ve kīe Yàá vii, le lò biè iè mi n Yàá, nin Dōfin vii, le lò biè iè mì Dōfin. » ^v18 Á Makedala Maari é khie có van bie le bé kèrán-zèbè n ne mí meu ò Núnso, à bie mù bōo le á Núnso é khé lé à n, é lé bà n.

\s Yiezu é míte è zéní mí kèrán-zèbè n

\r *Mat 28.16-20; Mariki 16.14-18; Liike 24.36-49*

\p ^v19 É lé pe hetii mu so zōn zīhú, è bè kèrán-zèbè é koo bán lòn lè zūnù dō hūn. Bè hàarí pōn hò zīnù jihíe, iè mu le é bé hàarí é bè Zuifuβe hán-díe è zán. É Yiezu é bere zōn dĩ pebè tíhú à khé lé bà n ne: « Ne hūn wiè è kañ àá mie! » ^v20 Á bie kèa mu vó à zénie mí níhí àá mí dùkénlé bà n. É mu le é bé kèrán-zèbè é meu o Núnso, é bé hè wenie béte cēun. ^v21 É Yiezu bīnie zōn bie lé bà n ne: « Ne hūn wiè è kan àá mie! Kèa bōo le á Yàá é dàa tōre mi, é npe bie tōre mie. » ^v22 Á bie mù pe sí vó, à piè mí junù semu é koo pebè lòn à ne: « Mì fé hó Dōfin Heciri! » ^v23 Bè nīnbirīe le é mí wòd bēn dé séwérí é lé nin pebè bō-koohe bōo hūn, é Dōfin biè bēn dé séwérí é lé nin; è bè le é mí yí dé séwérí lé nin, é Dōfin biè yá dé séwérí é lé nin wè. »

\p ^v24 Pèhú le Yiezu dàa bere zénie míte mí kèrán-zèbè n, búrosí è Toma le é bé wòd ne Léyenù, le iè pe Yiezu kèrán-zèbè píru àá niè-bè-ju dō é mí yón àá bé le ké wè. ^v25 É bé kèrán-zèbè le ké é bie lé à n ne bé meu ò Núnso. É Toma

zɔn bie lé bà ò ne: « Ké ní yí mi hɔ hĩè báalén dáahí piè níhí hũn, ké ní yí dé niñ nínké-zuú hò hĩè báalén dáahí mu hũn, è ò lò yí dé niñ núnú piè dùkénlé hũn, é ní yá de sǐ wè. » ^v26 É pemù wihí hùoju khíró máahú, è Yiezu kèrán-zèbè sǐn zɔn koo bán lòn lè zũnù hũn, à Toma é wi yón àá bé. È hĩ zǐnù jihíe é pɔnke. Ké Yiezu van zɔn dĩ pebè tíhú à zɔn bie ne: « Ne hũn wiè è kán àá mie! » ^v27 À khie bie lé á Toma ò ne: « Ben dé kó nínké-zuú hũnún, è kò húi niñ níhí, è kò khèú kó núnú ben zooní è zɔ dé niñ dùkénlé hũn, è kò bí titike wè, ké kó de sǐ! » ^v28 É Toma zɔn bie lé à ò ne: « Niñ Núnso àá niñ Dɔfin! » ^v29 É Yiezu zɔn bie lé à ò ne: « Mù iè mù le é kó meu mi é kó dàa dũmua sè! Bè le wòò dēsǐ ké bé yì é yí mi é iè jún-tĩnù bàasiè. »

¶ Lè vèhú mu le wínló jún

¶ ^v30 Yiezu é bĩnie wó yéréké bòò b̀-kuì d̀ mí kèranzèbè yie hũn, ké mú yí wí lé pe vèhú mu le hũn wè. ^v31 Ké mú pe le é wé wi le hũn é wé, bòò le é wé è mì de sǐ ké Yiezu iè Kirisa, ò pe fueníro le é Dɔfin tɔre, hò pe Dɔfin Yènù. Ké mí dũmua sè à ò, à lé è mí yí lé mekèni.

¶ 21

¶ Yiezu sǐn míte è zéní mí kèrán-zèbè hò Kalile pèhẽ hũn

¶ ^v1 É pemù máahú è Yiezu bĩnie van zénie míte mí kèrán-zèbè ò, hò Tiberiyade jumú junù. Le iè bòò le é mú dàa wó: ^v2 Simɔn Pieri àá Toma le é bé wòò ve ne Léyenù àá Natanayeli le é lé hó Kana lóo hò Kalile pèhẽ hũn, àá zebede niè, àá Yiezu kèránzèbé niè-biè-jú d̀ é hũn wi bán lòn. ^v3 É Simɔn Pieri é zɔn bie lé bà ò ne: « Ní vaá ve ciè pañlén. » É bé le ké é zɔn bie lé à ò ne: « Kèpe lò biè ke bè bán àá kɔ. » É bé khie van zɔn lè jumú wiè è bè có. É bé van pan cãa ké bé yí yí bòò d̀ wè. ^v4 É mu le é hó sí van tĩ, é Yiezu bɛre dĩ mù jumú junù, ké bé kèrán-zèbè yí dũn ké á iè òpe wè. ^v5 É Yiezu zɔn bie lé bà ò ne: « Niñ zĩncãahẽ, mi biè é yí yí ciè íee? » É bé zɔn ne níbùé. ^v6 Á zɔn bie lé bà ò ne: « Mì té lé tàarí è khíi viení àá lé wiè nídoonín é mí é yí bé d̀. » É bé té lé tàarí é khie vienie; é bé khũa é lè leñ taani iè bòò le é lé dàa tú àá bé ciè. ^v7 Á kèrán-zuú le é Yiezu hũn we é khie bie àá Pieri ne: « Ò iè ò Núnso! » É bòò le é Simɔn Pieri é jé à ne a iè ò Núnso, á khie mò mí pɔnkòró le á hũn duire é yòò

zɔn, à caà síe zɔn mù jumu. ^v8 É bé kèrán-zèbè sí ké é zɔn lè wiè dàa ben ló ké bé é lè tàarí le tú àá bé ciè è vé. Pebè vii hún yí menkea ni àá lé súsùnù wè. Mù hún wé meteré khīminù bà rímaà. ^v9 É mu le é bé bere ló dēu mù jumu punù, é bé meu hò dún dò àá mí ciè dò le wi ho lòn, àá mí búru. ^v10 É Yiezu zɔn bie lé bà ò ne: « Mì dàá bé ciè le é mí yú dò dàá ben. » ^v11 É Simɔn Pieri é khie yòó zɔn le wiè, à vé lé tàarí lé tú àá bé ci-bēhē é dàa ben líenie lé súsùnù. Bè ci-bēhē mu é hàarí iè béré hùoju àá píru àá bié-tī. Lè tàarí mu é hún tú àá bé ciè kèa mu, ké lé lò pé yí khàake wè. ^v12 É Yiezu zɔn bie lé bà ò ne: « Mì ben dí. » Ké bé pe kèrán-zèbè tíihú, é hèrí nì-cóoní é yí hì mí tī è zɔ diè ò ò ne a iè wieni, iè mù le é bé hún dū ké á iè ò pe Núnso. ^v13 É Yiezu van lúwinie, à mò hò búru khie sankea lé bà ò, à lò bīnie lé bé ciè bà ò. ^v14 É mu le é Yiezu vié ló bé nì-hiè tíihú, é le iè pemù yie-hì-tīnín ké à wòò ve zéní míte àá mí kèrán-zèbè.

↘ Yiezu é bie àá Pieri

↘ ^v15 É mu le é bé dú vó, é Yiezu é zɔn é Simɔn Pieri è diènnè ne: « Zān yènú Simɔn, kó we mi é pɔ bere le bòò le é bé dàa we mi? » Á zɔn ne: « Ũun, Núnso, kó dū ké í we kɔ. » É Yiezu zɔn bie lé à ò ne: « É kó bébé niñ pi-zàani ò. » ^v16 Á bīnie zɔn diè ò ò kèa njuunín ne: « Zān yènú Simɔn, kó we mi? » É Pieri zɔn ne: « Ũun, Núnso, kó dū ké í we kɔ. » É Yiezu zɔn khé lé à ò ne: « É kó bébé niñ piriè ò. » ^v17 Á bīnie zɔn diè ò ò kèa nīnín é ne: « Zān yènú Simɔn, kó we mi? » É Pieri tī yòó yáa iè mù le é Yiezu dīkea ò ò fúu yie-hì-tī ne a we mi? Á zɔn kóníe ò ne: « Núnso, kó dū bòò mí-kùì, kó dū ké í we kɔ! » É Yiezu zɔn bie lé à ò ne: « É kó bébé niñ piriè ò. » ^v18 Nin khé mú lé kɔ ò àá bō-bín: Mù le é kó hún iè zu-fie, é kó hún wòò bùó kó tíihú kòte ò, è kò ve le vii le é kó we. Ké pèhú le ké kó van kíe, é kó wóò bèn hooní kó níhí, á dò é teñ kó tíihú é zó bùó, à é dàá kɔ é dàá ve vii le é kó yi we ne kɔ ve hūn wè. ^v19 Yiezu é khé hí pe biehi sí é dàa zénie bòò le é Pieri dàá bèn bēnkí é hí, è dàá lé bāaníró Dɔfīn. É pemù máahú è Yiezu zɔn khé lé à ò ne: « È kò bè niñ máahú! »

↘ ^v20 É Pieri é bīnie míte mii khíi húi, á meu ò Yiezu kèrán-zuú le á we ké á bò pebè máahú. Ò pe le hàarí yandéa míte van síe Yiezu ku-tī lòn le ké bé é dí à diè ò ò é ne: « Núnso, ò iè wieni é te kɔ mii dé bé nìnbirìe núnú hūn? » ^v21 É

Pieri meu ò á zɔn khé lé Yiezu ò ne: « Núnsɔ, àpe le lò, mu níbuò temu Bén wí è ò? » ^v22 É Yiezu zɔn bie lé à ò ne: « Ké ní hũn we ne a kań yón fúu è ò ve khũá ben tère, è mù cerekea kɔ? Kòpe wo bè niń máahú! » ^v23 É bé nĩbirìe wo hũn khie bieke be pe ndesìrìe tíihú iè pe kèrán-zuú mu é yá Bén hí wè. Ké Yiezu lò hũn yí bie lé Pieri ò ne a yá Bén hí wè, ké á ne ké mí hũn we ne a kań yón fúu è mí khũá ben tère, iè mù cerekea ò? ^v24 É mú iè ò pe kèrán-zuú mu é te mu pe bòo le wó á meu é bòo bie, à wé mú. É ké dũ ké mú pe le á meu é bòo bie é bɔn.

^p ^v25 Yiezu é bĩnie wó bòo b̀-ɓuà b̀-kuì. Ké mú pe mí-kuì hũn mii wí, é nín lieníke è ò ne hí pe ṽh̃ le é bé nĩbirìe hũn Bén wí mí-kuì é bènlén é yá wé hó pe dí míjé mu le mí-kuì hũn wè.